

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

Član 1.

U Zakonu o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 129/21), u članu 1. stav 1. tačka 5) reči: „koje izdaju javna društva” zamenjuju se rečima: „izdavalaca čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno MTP i OTP u Republici Srbiji”.

U stavu 11. reči: „st. 8. i 9. ovog člana” zamenjuju se rečima: „st. 9. i 10. ovog člana”.

Član 2.

U članu 2. stav 1. tačka 16) menja se i glasi:

„16) tržište rasta malih i srednjih preduzeća (u daljem tekstu: tržište rasta MSP) je MTP koje je, u skladu sa članom 197. ovog zakona, registrovano kao tržište rasta MSP na kojem mala i srednja preduzeća čine najmanje 50% izdavalaca čiji su finansijski instrumenti uključeni u trgovanje u vreme registracije MTP-a kao tržište rasta MSP-a i u svim narednim kalendarskim godinama;”

U tački 32) reči: „javnih društava” zamenjuju se rečju: „izdavalaca”.

Tačka 36) menja se i glasi:

„36) društvo za upravljanje UCITS fondom kojem je dozvola za rad izdata u državi članici je društvo za upravljanje u smislu propisa EU kojim se uređuju institucije kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti;”.

U tački 51) reč: „svoju” zamenjuje se rečju: „njegovu”.

Tač. 68), 69) i 70) menjaju se i glase:

„68) sistem odobrenih objava (engl. approved publication arrangement, u daljem tekstu: APA), je lice koje je ovlašćeno u skladu sa ovim zakonom da pruža usluge objavljivanja izveštaja o trgovanju u ime investicionih društava;

69) pružalac konsolidovanih podataka o trgovanju, (engl. consolidated tape provider, u daljem tekstu: CTP) je lice koje je ovlašćeno u skladu sa ovim zakonom da pruža usluge prikupljanja izveštaja o trgovanju finansijskim instrumentima od regulisanih tržišta, MTP, OTP i APA i da ih konsoliduje u kontinuirane elektronske tokove podataka o ceni i količini u realnom vremenu za svaki finansijski instrument pojedinačno;

70) ovlašćeni mehanizam izveštavanja (engl. approved reporting mechanism, u daljem tekstu: ARM) je lice koje je ovlašćeno u skladu sa ovim zakonom da pruža usluge dostavljanja izveštaja o pojedinostima transakcija Komisiji u ime i za račun investicionih društava;”.

U tački 75) dodaje se podtačka (4), koja glasi:

„(4) u smislu Glave V ovog zakona, država članica domaćin je država članica gde su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu;”.

U tački 99) reči: „koje izdaje ili predlaže” zamenjuju se rečima: „koje je izdalo ili predlaže”.

U tački 100) podtačka (2) zapeta i reči: „odnosno MTP i OTP” brišu se.

U tački 158) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaju se tač. 159), 160), 161) i 162), koje glase:

„159) restrukturiranje, u smislu ovog zakona, su mere usmerene na restrukturiranje poslovanja dužnika koje uključuju promenu sastava, uslova ili strukture imovine i obaveza dužnika ili bilo kojeg drugog dela strukture kapitala dužnika poput prodaje imovine ili delova poslovanja i, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, prodaje poslovanja kao društva koje trajno posluje, kao i sve potrebne operativne promene ili kombinaciju tih elemenata;

160) odobrenje, u smislu Glave IV ovog zakona, je pozitivna odluka nadležnog organa matične države članice ili Komisije nakon izvršene provere potpunosti, doslednosti i razumljivosti informacija navedenih u prospektu, bez razmatranja tačnosti tih informacija;

161) elektronski oblik, odnosno elektronski format je svaki trajni nosač podataka osim papira;

162) sekundarno izdanje hartija od vrednosti predstavlja novu emisiju hartija od vrednosti lica iz člana 48. stav 1. tač. 1) - 4) Zakona pod uslovima propisanim članom 48. Zakona.”.

Član 3.

U članu 4. stav 5. reči: „tačka 79) podtač. (5), (6) i (7) ovog zakona” zamenjuju se rečima: „tačka 79) podtač. (2), (5), (6) i (7) ovog zakona”.

Član 4.

Član 25. menja se i glasi:

„Član 25.

Ugovorom o zalozi koji predstavlja pravni osnov za zasnivanje založnog prava prvog reda može da se ustanovi pravo založnog poverioca da, ukoliko njegovo potraživanje ne bude namireno o dospelosti, stekne pravo svojine na finansijskom instrumentu koje je sredstvo obezbeđenja.

Predmet ugovora o zalozi iz stava 1. ovog člana ne mogu biti sopstvene akcije dužnika.

Ugovorom o zalozi iz stava 1. ovog člana mora se predvideti način utvrđivanja vrednosti sredstava obezbeđenja prilikom sticanja prava svojine na finansijskom instrumentu koje je sredstvo obezbeđenja.

Ukoliko, na dan sticanja prava svojine, utvrđena vrednost sredstava obezbeđenja, u smislu stava 3. ovog člana, prevazilazi vrednost potraživanja založnog poverioca prvog reda, isti je u obavezi da, narednog radnog dana, u novcu, razliku isplati:

- 1) ostalim založnim poveriocima čija potraživanja su dospela a nisu izmirena, s tim što je dužan da vodi računa o redosledu sticanja založnog prava u registru založnog prava;
- 2) zalagodavcu - ako ne postoje založna prava drugog i daljih redova ili potraživanja iz njih nisu dospela.

Založni poverilac prvog reda koji postupi suprotno stavu 4. ovog člana plaća ostalim založnim poveriocima, odnosno zalagodavcu propisanu zateznu kamatu za period od dana sticanja prava svojine iz stava 3. ovog člana do dana isplate viška vrednosti.”.

Član 5.

Član 29. menja se i glasi:

„Član 29.

Lice koje kupi finansijske instrumente prodate u skladu sa članom 28. ovog zakona, stiče pravo svojine na tim finansijskim instrumentima bez tereta.”.

Član 6.

U članu 30. posle reči: „njegovog potraživanja” dodaju se zapeta i reči: „shodno zakonu koji uređuje obligacione odnose”.

Dodaje se stav 2, koji glasi:

„Zastarela potraživanja kamata i drugih povremenih davanja ne mogu se namiriti iz vrednosti založenog finansijskog instrumenta.”.

Član 7.

U članu 32. stav 2. posle tačke 3) dodaju se nova tačka 4) i tačka 5), koje glase:

„4) zabeležba da li založni poverilac ima pravo da pribira plodove koje daje finansijski instrument;

5) zabeležba da li je ugovorom o zalozi koji je predstavljao pravni osnov za zasnivanje založnog prava prvog reda ustanovljeno pravo založnog poverioca da, ukoliko njegovo potraživanje ne bude namireno o dospelosti, stekne pravo svojine na finansijskom instrumentu koji je sredstvo obezbeđenja;”.

Dosadašnja tačka 4) postaje tačka 6).

Član 8.

U članu 64. stav 1. reči: „je uključenje hartija od vrednosti u trgovanje na regulisano tržište obavezno” zamenjuju se rečima: „se hartije od vrednosti uključuju u trgovanje na regulisano tržište”.

Član 9.

U nazivu člana 66. posle reči: „ovim zakonom” dodaju se reči: „kada su izdavaoci iz strane zemlje”.

Član 10.

U članu 69. stav. 2. tač. 7) i 8) reč: „OTC” zamenjuje se rečju: „OTP”.

Član 11.

U članu 70. stav 2. menja se i glasi:

„Odredbe ove glave ne primenjuju se na investicione jedinice koje izdaju institucije kolektivnog investiranja koje nisu zatvorenog tipa, kao ni na sticanje ili otuđenje tih jedinica.”.

Dodaje se stav 4, koji glasi:

„Komisija propisuje potrebne podatke, način dostavljanja i njihovo objavljivanje za izdavaoce čije su hartije od vrednosti uključene na MTP ili OTP.”.

Član 12.

U članu 96. stav. 5. tačka 1) reč: „skupštine” zamenjuje se rečju: „sastanka”.

U tački 2) reč: „skupštini” zamenjuje se rečju: „sastanku”.

U stavu 6. reč: „skupštinu” zamenjuje se rečju: „sastanak” i reč: „njenog” zamenjuje se rečju: „njegovog”.

U stavu 9. reč: „skupština” zamenjuje se rečima: „na sastanku” i reči: „donela odluku” zamenjuju se rečima: „doneta odluka”.

Član 13.

U članu 104. stav. 3. tačka 1) reč: „javnog društva” zamenjuju se rečju: „izdavaoca”.

U stavu 4. tačka 3) reč: „u javnom društvu” zamenjuju se rečima: „kod izdavaoca”.

Član 14.

U članu 114. stav 6. tačka 5) menja se i glasi:

„5) lice koje je direktor, član nadzornog odbora ili zaposlen u investicionom društvu ili ovlašćenoj banci, odnosno kreditnoj instituciji, kod izdavaoca čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno MTP-u i OTP-u u Republici ili u investicionom fondu čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje hartija od vrednosti, osim u slučaju kada ima vlasničko učešće u organizatoru tržišta.”.

U stavu 7. reči: „i MTP” zamenjuju se zapetom i rečima: „MTP-om i OTP-om”.

Član 15.

U članu 116. stav 1. reč: „veličine,” briše se.

Član 16.

U članu 133. stav 2. tačka 2) zapeta i reči: „odnosno MTP” brišu se.

U stavu 4. reči: „je dužno” zamenjuju se rečima: „prestaje da bude javno društvo i dužno je”.

Član 17.

U članu 136. stav 2. menja se i glasi:

„Komisija daje prethodnu saglasnost na statut, pravila i procedure poslovanja i pravilnik o tarifi, kao i na njihove izmene i propisuje njihovu bližu sadržinu.”.

U stavu 3. tačka 6) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom. Dodaje se tačka 7), koja glasi:

„7) uslovi za uključenje finansijskih instrumenata u trgovanje na MTP i OTP, isključenje iz trgovanja i privremenu obustavu trgovanja takvim finansijskim instrumentima.”.

Član 18.

U članu 140. stav 1. reč: „Komisije” zamenjuje se rečima: „koju izdaje Komisija u skladu sa ovim zakonom”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Pružalac usluge dostave podataka iz stava 1. ovog člana je pravno lice na koje se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva, ako ovim zakonom nije drugčije određeno.”.

Dosadašnji st. 2, 3, 4, 5, 6, 7. i 8. postaju st. 3, 4, 5, 6, 7, 8. i 9.

Član 19.

U članu 148. stav 2. menja se i glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, Komisija izdaje dozvolu organizatoru tržišta da upravlja MTP-om ili OTP-om, kada prethodno utvrdi da ispunjava uslove propisane u ovoj glavi.”.

Član 20.

U članu 155. stav 3. reči: „tarifnikom koji je odobrila Komisija” zamenjuju se rečima: „pravilnikom o tarifi”.

Član 21.

U članu 163. stav 6. tač. 1), 2) i 3) reč: „drugo” briše se.

Član 22.

U članu 165. stav 1. tačka 4) reči: „podtačka (8)” zamenjuju se rečima: „podtač. (8) i (9)”.

Član 23.

U članu 170. posle stava 2. dodaju se novi st. 3, 4. i 5, koji glase:

„Investiciono društvo koje ima dozvolu Komisije da vodi novac klijenata na svom novčanom računu za klijente kod kreditne institucije – člana Centralnog registra, dužno je da kod kreditne institucije otvori novčani račun klijenata koji je odvojen od novčanog računa društva, za koji je potrebna posebna saglasnost klijenta ili ovlašćenje za otvaranje računa sa novčanim sredstvima.

Investiciono društvo može koristiti jedan ili više računa za novčana sredstva klijenata i dužno je da u kontinuitetu vodi tačnu evidenciju o sredstvima svakog od klijenata koja se drže na zbirnom računu.

Sredstva sa novčanog računa klijenata investiciono društvo može da koristi samo za plaćanje obaveza u vezi sa investicionim uslugama i aktivnostima, kao i dodatnim uslugama koje obavlja za klijente i ne mogu se koristiti za plaćanje obaveza drugog klijenta.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 6.

U dosadašnjem stavu 4, koji postaje stav 7, reči: „st. 1–3.” zamenjuju se rečima: „st. 1–6.”.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 8.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 9, reči: „stavom 4.” zamenjuju se rečima: „stavom 7.”.

Član 24.

U članu 179. stav 5. reči: „Zakona o bankama” zamenjuju se rečima: „zakona koji uređuje banke”.

Član 25.

U članu 183. stav 1. reči: „zaposleni u investicionom društvu i druga” brišu se.

Član 26.

U nazivu člana 198. posle reči: „aktivnosti” dodaju se reči: „investicionih društava i kreditnih institucija kojima su dozvolu dali i nad kojima nadzor vrše nadležni organi druge države članice u skladu sa propisima EU”.

Član 27.

Naziv Glave IX menja se i glasi:

„IX. TRANSPARENTNOST ZA MESTA TRGOVANJA, SISTEMATSKE INTERNALIZATORE I INVESTICIONA DRUŠTVA KOJA TRGUJU VAN REGULISANOG TRŽIŠTA”.

Posle naziva Glave IX dodaje se naziv odeljka 1, koji glasi:

„1. TRANSPARENTNOST ZA MESTA TRGOVANJA”.

Član 28.

U članu 257. stav 8. posle reči: „naplate” dodaje se reč: „vanrednog”.

Član 29.

U članu 290. stav 2. tačka 2) posle reči: „interesa” dodaje se reč: „iz”.

Član 30.

U članu 306. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Poslovi CRHOV-a iz stava 1. ovog člana nisu poverena javna ovlašćenja u skladu sa zakonom.”.

Član 31.

U članu 309. stav 3. reči: „javnih društava” zamenjuju se rečima: „izdavalaca čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno MTP i OTP u Republici i”.

Član 32.

U članu 310. stav. 7. reči: „ili insajderskih” brišu se.

Član 33.

U članu 331. stav 3. menja se i glasi:

„U zavisnosti od razloga za prestanak mandata, mandat predsednika i članova Komisije prestaje:

1) u slučaju isteka vremena na koje su izabrani – danom objavljivanja odluke Narodne skupštine o prestanku mandata u „Službenom glasniku Republike Srbije”, s tim da predsednik i članovi Komisije nastavljaju da obavljaju funkciju do izbora novog predsednika, odnosno članova Komisije;

2) u slučaju razrešenja iz razloga predviđenih zakonom - danom objavljivanja odluke Narodne skupštine o njihovom razrešenju u „Službenom glasniku Republike Srbije”, ako u odluci Narodne skupštine nije određen drugi datum prestanka funkcije;

3) danom podnošenja ostavke Narodnoj skupštini u slučaju iz stava 2. tačka 3) ovog člana.”.

Član 34.

U članu 342. st. 4. i 5. menjaju se i glase:

„Predsedniku i članu Komisije koji su radni odnos u Komisiji zasnovali na osnovu odluke Narodne skupštine o njihovom imenovanju, tako zasnovan radni odnos prestaje u roku od 90 dana od dana prestanka obavljanja funkcije, u slučaju iz člana 331. stav 3. tačka 1) ovog zakona, odnosno u roku od 90 dana od dana prestanka mandata u slučaju iz člana 331. stav 3. tačka 2) ovog zakona, odnosno danom prestanka mandata u slučaju iz člana 331. stav 3. tačka 3) ovog zakona.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, predsednik i članovi Komisije koji su radni odnos u Komisiji zasnovali pre imenovanja na funkciju po drugom osnovu, po prestanku mandata, odnosno po prestanku obavljanja funkcije u smislu člana 331. stav 3. tačka 1) ovog zakona, ostaju u radnom odnosu u Komisiji u skladu sa ugovorom o radu kojim su zasnovali radni odnos.”.

Član 35.

U članu 390. st. 12, 13, 14. i 15. reči: „stava 10.” zamenjuju se rečima: „stava 11.”.

Član 36.

U članu 400. stav 2. tačka 3) u uvodnoj rečenici reči: „javnih društava” zamenjuju se rečju: „izdavalaca”.

Podtač. (3), (4) i (5) menjaju se i glase:

„(3) imalaca značajnih/kvalifikovanih učešća kod izdavalaca koji su dostavili informacije u skladu sa Glavom V ovog zakona;

(4) izdavalaca koji ne ispunjavaju svoje obaveze iz Glave V ovog zakona ili akta Komisije i izrečene mere i sankcije;

(5) izdavalaca čije su hartije od vrednosti isključene iz trgovanja na regulisanom tržištu, MTP-u ili OTP-u;”.

Član 37.

U članu 409. tačka 1) reči: „javnog društva” zamenjuju se rečju: „izdavaoca”.

Član 38.

U članu 410. tačka 5) menja se i glasi:

„5) organizator tržišta ako uključi hartije od vrednosti na regulisano tržište, ukoliko pre njihovog uključenja nije objavljen validan prospekt, osim u slučajevima propisanim odredbama ovog zakona, a u skladu sa članom 37. stav 2. ovog zakona;”.

Tačka 34) menja se i glasi:

„34) organizator tržišta ako ne obavesti Komisiju u kojim je državama članicama uspostavio mehanizme iz člana 134. stav 8. ovog zakona;”.

Član 39.

U članu 411. tačka 7) briše se.

Član 40.

U članu 418. reči: „člana 115. stav 10” zamenjuju se rečima: „člana 115. stav 12”, reči: „člana 140. stav 2.” zamenjuju se rečima: „člana 140. stav 3, reči: „člana 149. stav 2. tačka 2) i stav 5.” zamenjuju se rečima: „člana 149. stav 2. tačka 2) i stav 6” i reči: „člana 170. stav 6.” zamenjuju se rečima: „člana 170. stav 8”.

Član 41.

Postupak po zahtevu za upis založnog prava predat Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti po kome nije izvršen upis u registar založnog prava do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiće se u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 129/21) i Pravila poslovanja Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti 10 broj 2/12-3 od 27. aprila

2012. godine, zaključno sa izmenama i dopunama 10 broj 2-10/13-2 od 8. aprila 2025. godine.

Postupak prisvajanja, odnosno sticanja prava svojine na finansijskom instrumentu na kome je upisano založno pravo u registar založnog prava pre dana stupanja na snagu ovog zakona završiće se u skladu Zakonom o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 129/21) i Pravilima poslovanja Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti 10 broj 2/12-3 od 27. aprila 2012. godine, zaključno sa izmenama i dopunama 10 broj 2-10/13-2 od 8. aprila 2025. godine.

Član 42.

Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti će zabeležbe iz člana 7. ovog zakona početi da objavljuje na svojoj internet stranici najkasnije po isteku 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, za založna prava upisana u registar založnog prava nakon stvaranja tehničkih uslova za objavljivanje ovih zabeležbi.

Član 43.

Komisija za hartije od vrednosti će doneti propise koji uređuju potrebne podatke, način dostavljanja i njihovo objavljivanje za izdavaoce čije hartije od vrednosti su uključene na MTP ili OTP u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 44.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 6. i 7. Ustava Republike Srbije, kojima je predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, bankarski i devizni sistem, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 129/21) koji je Narodna skupština usvojila na sednici 23. decembra 2021. godine, stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku RS, a počeo je sa primenom 5. januara 2023. godine.

Razlozi za donošenje Zakona o tržištu kapitala bili su brojni, a dva se mogu posebno istaći: unapređenje i razvoj tržišta kapitala koji posledično doprinosi razvoju ekonomije Republike Srbije, kao i proces pridruživanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Odredbama ovog zakona uređena je javna ponuda i sekundarno trgovanje finansijskim instrumentima; regulisano tržište, multilateralna trgovačka platforma (u daljem tekstu: MTP) u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika); pružanje investicionih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti, uključujući izdavanje dozvola za rad i uređivanje investicionih društava i drugih učesnika na tržištu kapitala; obelodanjivanje finansijskih i drugih podataka, kao i obaveze izveštavanja izdavalaca i javnih društava u skladu sa ovim zakonom; zabrana prevarnih, manipulativnih i drugih protivzakonitih radnji i činjenja u vezi sa kupovinom ili prodajom finansijskih instrumenata, kao i ostvarivanjem prava glasa u vezi sa hartijama od vrednosti koje izdaju javna društva; kliring, saldiranje i registrovanje transakcija finansijskim instrumentima i organizacija i nadležnosti Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti (u daljem tekstu: CRHOV) i organizacija i regulatorna i nadzorna ovlašćenja Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: Komisija).

U cilju definisanja najcelishodnijih odredaba sada važećeg zakona kojim je izvršeno usklađivanje sa propisima Evropske unije, domaćim propisima i uslovima na domaćem tržištu, konsultovane su sve relevantne institucije i učesnici na tržištu koji primenjuju odredbe ovog zakona.

U skladu sa preuzetim obavezama u okviru procesa pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji i Pregovaračke pozicije Republike Srbije za Poglavlje 9 „Finansijske usluge” i Poglavlje 6 - „Pravo privrednih društava”, važećim Zakonom o tržištu kapitala izvršeno je u najvećoj mogućoj meri usaglašavanje sa odredbama Direktive 2014/65/EU o tržištima finansijskih instrumenata („MiFID II”), Uredbe (EU) br. 600/2014 o tržištima finansijskih instrumenata i izmeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (MIFIR), Uredbe 2017/1129/EU o prospektu koji se objavljuje prilikom javne ponude ili uključivanja u trgovanje hartija od vrednosti, Direktive 2004/109/EZ o usklađivanju zahteva za transparentnošću vezanim za informacije o izdavaocima čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, Direktive 2013/50/EZ o usklađivanju zahteva za transparentnošću vezanim za informacije o izdavaocima čije

su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, Direktive 97/9/EZ o sistemima za obeštećenje investitora, Direktive 2014/57/EU o krivičnim delima za zloupotrebe na tržištu (MAD), Uredbom 596/2014/EU o zloupotrebama na tržištu i Direktivom 98/26 o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrednosti.

Imajući u vidu kompleksnost navedenih evropskih propisa koji su u najvećoj mogućoj meri transponovani u Zakon o tržištu kapitala, tokom prethodnog perioda, Ministarstvo finansija, Komisija i CRHOV su pratili primenu novog zakona kako bi sagledali zahteve i promene uslova na tržištu, kao i potrebe učesnika ovog tržišta.

Na osnovu komunikacije sa učesnicima na tržištu, ovim izmenama i dopunama izvršene su manje tehničke korekcije, preciziranja i pojašnjenja već postojećih odredaba Zakona o tržištu kapitala kojima bi se izbegla mogućnost pogrešnih tumačenja i eventualni problemi i sporovi u praksi. Sa tim ciljem, ovim nacrtom se preciziraju važeće odredbe koje uređuju zalogu na finansijskim instrumentima i, shodno evropskim propisima, pojednostavljaju se obaveze izdavaoca čije su hartije od vrednosti uključene na multilateralnu trgovačku platformu i organizovanu trgovačku platformu, sve preciznije objašnjeno u delu koji se odnosi na analizu efekata.

Imajući u vidu da je cilj Predloga zakona da se minimalnim korekcijama bliže uredi i olakša implementacija već propisanih odredbi, smatramo da nije neophodno sprovoditi javnu raspravu.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. ovog zakona precizira se krug lica na koje će se primenjivati ovaj zakon u pogledu zabrane prevarnih, manipulativnih i drugih protivzakonitih radnji i činjenja u vezi sa kupovinom ili prodajom finansijskih instrumenata, kao i ostvarivanjem prava glasa u vezi sa hartijama od vrednosti.

Članom 2. ovog zakona vrše se izmene i dopune definicija (tržište rasta malih i srednjih preduzeća, društvo za upravljanje UCITS fondom kojem je dozvola za rad izdata u državi članici, direktan elektronski pristup, sistem odobrenih objava, pružalac konsolidovanih podataka o trgovanju, ovlašćeni mehanizam izveštavanja, izdavalac) u cilju poboljšanja teksta i daljeg preciziranja, kao i dodaju se novi pojmovi države članice domaćina, restrukturiranja, odobrenja, elektronskog oblika i sekundarnog izdanja hartija od vrednosti.

Članom 3. ovog zakona izvršena je izmena u članu 4. Zakona o tržištu kapitala, čime se precizira da se i EU i država članica ne smatraju javnim društvom u smislu ovog zakona.

Članom 4. ovog zakona menja se član 25. Zakona o tržištu kapitala, koji uređuje posebne ugovorne odredbe o namirenju založnog poverioca. Propisan je postupak namirenja založnog poverioca prvog, drugog i daljih redova.

Članom 5. ovog zakona menja se član 29. Zakona o tržištu kapitala, detaljnije precizirajući odredbu koja se tiče sticanja prava svojine na finansijskim instrumentima koji su predmet ugovorno založnog prava.

Članom 6. ovog zakona vrši se dopuna člana 30. Zakona o tržištu kapitala, radi poboljšanja teksta u slučaju namirenja založnog poverioca posle zastarelosti, a radi boljeg usklađivanja sa pravilima obligacionog prava.

Članom 7. ovog zakona propisuje se obaveza CRHOV-a da, pored do sada

objavljenih podataka u registru založnog prava, objavi i zabeležbu da li založni poverilac ima pravo plodouživanja na finansijskom instrumentu, kao i zabeležbu da li založni poverilac može, ukoliko je ugovoreno, da stekne pravo svojine na finansijskom instrumentu koji je sredstvo obezbeđenja, ukoliko njegovo potraživanje nije namireno.

Članom 8. ovog zakona vrši se preciziranje u pogledu uključivanja hartija od vrednosti na regulisano tržište.

Članom 9. ovog zakona vrši se izmena naziva člana 66. Zakona o tržištu kapitala, radi daljeg preciziranja i poboljšanja teksta.

Članom 10. ovog zakona izvršena je izmena u članu 69. Zakona o tržištu kapitala, radi usklađivanja sa važećom terminologijom u zakonu.

Članom 11. ovog zakona izvršena je izmena u članu 70. Zakona o tržištu kapitala radi preciziranja na šta se ne primenjuje glava V. ovog zakona, kojim se uređuje obaveza izveštavanja, a u skladu sa daljim usaglašavanjem sa propisima Evropske unije, kao i obaveza Komisije za hartije od vrednosti da u podzakonskom aktu propiše uslove i način izveštavanja za izdavaoce čije su hartije od vrednosti uključene na MTP ili OTP.

Članom 12. ovog zakona izvršena je izmena u članu 96. Zakona o tržištu kapitala, radi terminološkog usklađivanja sa ostalim odredbama ovog zakona.

Članom 13. ovog zakona vrši se tehničko usklađivanje odredbe sa izmenom definicije izdavaoca iz člana 2. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 14. ovog zakona izvršena je izmena u članu 114. Zakona o tržištu kapitala kojim se uređuje struktura upravljanja organizatora tržišta, u vidu preciziranja koja lica ne mogu biti direktor i član nadzornog odbora organizatora tržišta.

Članom 15. ovog zakona izvršena je izmena u članu 116. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 16. ovog zakona izvršena je izmena u članu 133. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 17. ovog zakona propisuje se obaveza organizatorima tržišta da statut, kao svoj opšti akt, dostavljaju Komisiji za hartije od vrednosti na prethodnu saglasnost, i novom tačkom 7) obezbeđuje se da i za MTP i OTP postoje jasne procedure za uključenje, isključenje i privremenu obustavu trgovanja finansijskim instrumentima, kako bi se ovaj deo poslovanja organizatora tržišta uredio na transparentan i pravno siguran način.

Članom 18. ovog zakona izvršeno je dalje preciziranje odredbe 140. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 19. ovog zakona izvršeno je dalje preciziranje odredbe 148. Zakona o tržištu kapitala, koja precizira uslove koje investiciona društva moraju da ispune za dobijanje dozvole.

Članom 20. ovog zakona izvršeno je terminološko usklađivanje u članu 155. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 21. ovog zakona izvršeno je preciziranje u članu 163. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 22. ovog zakona izvršena je dopuna u članu 165. Zakona o tržištu kapitala, odnosno uređen je minimalni kapital investicionog društva kada upravlja MTP-om.

Članom 23. ovog zakona izvršena je dopuna u članu 170. Zakona o tržištu

kapitala, radi propisivanja dodatnih mera zaštite prava klijenata prilikom držanja njihovih finansijskih instrumenata i novčanih sredstava.

Članom 24. ovog zakona izvršeno je preciziranje odredbe člana 179. Zakona o tržištu kapitala, u pogledu zakona kojim se uređuju banke.

Članom 25. ovog zakona izvršeno je preciziranje u članu 183. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 26. ovog zakona izvršena je dopuna naziva člana 198. Zakona o tržištu kapitala, radi preciziranja naziva člana.

Članom 27. ovog zakona izvršena je izmena naziva glave IX. i dodat je naziv odeljka koji se odnosi na čl. 229, 230, 231. i 232. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 28. ovog zakona izvršeno je preciziranje odredbe u članu 257. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 29. ovog zakona izvršena je gramatička ispravka odredbe u članu 290. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 30. ovog zakona dodaje se novi stav u član 306. Zakona o tržištu kapitala, kojim se propisuje da poslovi CRHOV-a iz stava 1. ovog člana nisu poverena javna ovlašćena u skladu sa zakonom.

Članom 31. ovog zakona izvršeno je preciziranje člana 309. Zakona o tržištu kapitala, koji uređuje saglasnost za imenovanje direktora i članova nadzornog odbora.

Članom 32. ovog zakona izvršena je izmena člana 310. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 33. ovog zakona menja se odredba kojom se uređuje dan prestanka mandata predsedniku i članovima Komisije, u zavisnosti od razloga za prestanak mandata.

Članom 34. ovog zakona menjaju se odredbe koje uređuju prestanak radnog odnosa predsedniku i članovima Komisije u slučaju prestanka mandata, odnosno nastavak radnog odnosa ukoliko je radni odnos zasnovan pre imenovanja na funkciju.

Članom 35. ovog zakona izvršena je tehnička izmena u članu 390. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 36. ovog zakona izvršena je izmena člana 400. Zakona o tržištu kapitala, kojim se preciziraju registri koje sadrži Službeni registar propisanih informacija.

Članom 37. ovog zakona vrši se tehničko usklađivanje odredbe sa izmenom definicije izdavaoca iz člana 2. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 38. ovog zakona vrši se tehnička ispravka odredbe člana 410. Zakona o tržištu kapitala.

Članom 39. ovog zakona vrši se tehnička ispravka odredbe člana 411. Zakona o tržištu kapitala, radi uklanjanja uočenog propusta.

Članom 40. ovog zakona vrši se tehnička izmena člana 418. Zakona o tržištu kapitala, kojim su propisane odredbe ovog zakona koji će se primenjivati od dana prijema Republike Srbije u Evropsku uniju.

Članom 41. ovog zakona propisuju se prelazne odredbe u vezi sa postupcima upisa založnog prava i sticanja prava svojine na finansijskim instrumentima koji su započeti ili završeni pre stupanja na snagu novog zakona, nalažući da se ti postupci

okončavaju po starim propisima i pravilima CRHOV-a.

Članom 42. ovog zakona propisana je obaveza CRHOV-a da objavljuje zabeležbe o založnim pravima na svojoj internet stranici, najkasnije 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, nakon što budu stvoreni tehnički uslovi za tu objavu.

Članom 43. ovog zakona propisana je obaveza Komisije da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu zakona donese podzakonske akte kojima se uređuju potrebni podaci, način dostavljanja i njihovo objavljivanje za izdavaoce čije hartije od vrednosti su uključene na MTP ili OTP.

Članom 44. se propisuje da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Određenje problema koje je potrebno rešiti

Oblast tržišta kapitala je u Republici Srbiji u ovom trenutku regulisana Zakonom o tržištu kapitala, koji je usklađen sa evropskim propisima u najvećoj meri koju dozvoljava domaći pravni okvir i stepen razvijenosti domaćeg tržišta u odnosu na svetska tržišta na kojima se ti propisi primenjuju.

U skladu sa preuzetim obavezama u okviru procesa pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji i Pregovaračke pozicije Republike Srbije za Poglavlje 9 „Finansijske usluge” i Poglavlje 6 - „Pravo privrednih društava”, važećim Zakonom o tržištu kapitala izvršeno je u najvećoj mogućoj meri usaglašavanje sa odredbama osam evropskih direktiva i uredbi.

Imajući u vidu kompleksnost evropskih propisa koji su transponovani u Zakon o tržištu kapitala, tokom prethodnog perioda, Ministarstvo finansija, Komisija i CRHOV su pratili primenu novog zakona kako bi sagledali zahteve i promene uslova na tržištu, eventualne probleme u implementaciji preuzetih rešenja, kao i potrebe učesnika na domaćem tržištu.

Na osnovu komunikacije sa učesnicima na tržištu, ovim izmenama i dopunama izvršene su manje tehničke korekcije, preciziranja i pojašnjenja već postojećih odredaba Zakona o tržištu kapitala kojima bi se izbegla mogućnost pogrešnih tumačenja i eventualni problemi i sporovi u praksi.

Imajući u vidu primljene komentare i sugestije učesnika na tržištu i Evropske komisije, a u skladu sa relevantnim evropskim propisima, između ostalog, precizirane su ili dodate definicije tržišta rasta malih i srednjih preduzeća, društva za upravljanje UCITS fondom kojem je dozvoljeno za rad izdata u državi članici, sistema odobrenih objava, pružaoca konsolidovanih podataka o trgovanju, ovlašćenog mehanizma izveštavanja, države članice domaćina, restrukturiranja, odobrenja, elektronskog oblika i sekundarnog izdanja hartija od vrednosti.

U skladu sa evropskom Direktivom 2014/65/EU o tržištima finansijskih instrumenata, a na osnovu komentara učesnika na domaćem tržištu, u članu 2. stav

1. tačka 16) Predloga zakona precizirana je postojeća definicija tržišta rasta malih i srednjih preduzeća (u daljem tekstu: tržište rasta MSP), odnosno dodaje se da na tom tržištu mala i srednja preduzeća čine najmanje 50% izdavalaca čiji su finansijski instrumenti uključeni u trgovanje u vreme registracije tržišta rasta MSP-a, čime se u potpunosti usaglašavamo sa evropskim propisom i izbegava se mogućnost osnivanja ovakvog tržišta ako nije ispunjen navedeni uslov. Tržište rasta MSP je detaljnije uređeno u članu 197. Zakona o tržištu kapitala, međutim do sada nijedan potencijalni organizator MTP-a nije podneo zahtev Komisiji za registrovanje MTP-a kao tržišta rasta MSP-a.

U periodu od januara 2023. godine od kada je počeo da se primenjuje Zakon o tržištu kapitala, iako nije bilo konkretnih sporova, praksa je ukazala na potrebu da se jasnije i detaljnije propišu pojedine odredbe koje uređuju zalogu na finansijskim instrumentima. S tim u vezi, predlaže se izmena člana 25. zakona tako što se već propisana mogućnost namirenja prisvajanjem tj. sticanjem prava svojine na založenom finansijskom instrumentu ograničava na poverioca prvog reda. Dosadašnje zakonsko rešenje je formalno omogućavalo da i poverioci drugog i daljih redova ustanove u svoju korist pravo sticanja svojine na finansijskom instrumentu, što je potencijalno moglo da otvori niz faktičkih problema prilikom aktivacije ovog prava od strane zalogoprimca čije je potraživanje dospelo i koji se namirio sticanjem svojine na založenom finansijskom instrumentu, u odnosu na mogućnost namirenja ostalih poverioca po dospelosti njihovih potraživanja a koji imaju upisanu zalogu na istom finansijskom instrumentu. Predloženim izmenama i dopunama odredbi člana 25. Zakona o tržištu kapitala, u kombinaciji sa izmenama i dopunama odredbi člana 32. ovog zakona povećava se pravna sigurnost i preciziraju obaveze poverioca prvog reda prema ostalim poveriocima, tj. založnom dužniku, u slučaju sticanja prava svojine na založenom finansijskom instrumentu.

Takođe, u cilju preciziranja i izbegavanja sporova, u članu koji propisuje da založni poverilac prvog reda može da se namiri iz vrednosti založenog finansijskog instrumenta i posle zastarelosti njegovog potraživanja, dodaje se shodna primena zakona o obligacionim odnosima, i precizira se da se zastarela potraživanja kamata i drugih povremenih davanja ne mogu namiriti iz vrednosti založenog finansijskog instrumenta. U cilju transparentnosti i zaštite trećih savesnih lica, ovim zakonom se propisuje i da će CRHOV u Registar založnog prava na finansijskim instrumentima upisivati i zabeležbe u vezi sa ugovorenim pravima založnog poverioca.

Imajući u vidu da termin javno društvo nije preuzet iz evropskih propisa, već je lokalnog karaktera i zadržan je iz prethodnog perioda zbog kontinuiteta, u cilju daljeg usklađivanja, ovim zakonom se vrši razdvajanje izdavaoca čije su hartije od vrednosti uključene na regulisano tržište od izdavaoca čije su hartije uključene na multilateralnu trgovačku platformu (u daljem tekstu: MTP) i organizovanu trgovačku platformu (u daljem tekstu: OTP). S obzirom na dosadašnju definiciju, neke odredbe važećeg zakona koje su transponovane iz evropskih propisa i propisuju vrlo stroge obaveze samo za izdavaoce čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, primenjuju se i na izdavaoce čije su hartije uključene na MTP (manje likvidne hartije) i ili bi bile uključene na OTP (trenutno nije organizovan u Republici Srbiji) što je ponekad suvišan teret za ove izdavaoce. U skladu sa predloženom izmenom u formulaciji javnih društava, u ovom zakonu se dodaju odredbe kojima će se obezbediti jasne procedure za uključanje, isključenje i privremenu obustavu trgovanja finansijskim instrumentima izdavaoca čije su hartije uključene na MTP i OTP, kako bi se ovaj deo poslovanja organizatora tržišta uredio na transparentan i pravno siguran način. Drugim rečima, Beogradska berza kao jedini organizator tržišta u Republici Srbiji, će svojim internim aktima na koje saglasnost daje Komisija, propisati pojednostavljenu proceduru za izdavanje i uključanje hartija od vrednosti na tržište koje nije regulisano, a u vidu informatora za uključanje hartije, koji će u značajnoj meri olakšati mogućnost izdavanja i uključanja

u trgovanje. Odredbe isključenja i privremene obustave takođe će biti propisane internim aktima Beogradske berze, u skladu sa izmenama Zakona o tržištu kapitala.

Imajući u vidu uslove na domaćem tržištu, izuzimanje izdavaoca čije su hartije uključene na MTP i OTP iz formulacije javnih društava i dodavanje nekoliko novih odredbi za takve izdavaoce kojima bi se postigla potpuna regulacija uz delimično olakšanje pojedine obaveza, stimuliše se ostanak ovih izdavalaca na MTP - u kao uređenom tržištu.

U ovom zakonu se detaljnije uređuje mogućnost da članovi i predsednik Komisije nastave sa obavljanjem funkcije i nakon isteka vremena na koje su izabrani, sve do izbora novog rukovodstva. Ovakvo rešenje ima za cilj da spreči eventualni institucionalni vakum u radu organa, ukoliko Narodna skupština ne donese odluku o imenovanju novih članova u predviđenom roku.

Sve ostale izmene se odnose na precizirane postojećih odredaba, dodavanje par novih definicija i sitne tehničke korekcije koje imaju za cilj da doprinesu jasnoći prilikom primene ovog zakona.

Ciljevi koji se postižu njegovim donošenjem

Imajući u vidu specifičnost oblasti tržišta kapitala, kompleksnost odredaba koje su preuzete iz evropskih propisa i delimično prilagođene uslovima na domaćem tržištu, Ministarstvo finansija, Komisija i CRHOV su pratili primenu Zakona o tržištu kapitala kako bi uočili eventualne probleme u praksi. U komunikaciji sa učesnicima na tržištu kapitala, procenjeno je da usled nedostatka potpunog razumevanja formulacija pojedinih odredaba ili pogrešnog tumačenja može doći do nepotrebnih problema u implementaciji i eventualnih sporova.

Predložene izmene i dopune Zakona o tržištu kapitala imaju za cilj:

- da pojedine odredbe ovog zakona bliže odrede, dopune, preciziraju ili pojasne kako bi se obezbedila veća jasnoća pravne regulative i pravna sigurnost,
- podsticajno delovalo na učesnike na tržištu,
- pozitivno uticalo na vraćanje poverenja investitora u tržište i njihove zainteresovanosti za ulaganja, kao i o
- siguralo efikasno sprovođenje zakona.

Ono što je jasna izmena Zakona o tržištu kapitala jeste što se sada daje mogućnost da izdavaoci na lakši, brži i pojednostavljen način mogu izdati i uključiti svoje hartije, kako vlasničke tako i dužničke, prikupiti dodatni kapital uz manje troškove emitovanja istih.

Koje su druge mogućnosti za rešavanje problema?

Imajući u vidu ciljeve donošenja ovog zakona, kao i probleme koji se njime rešavaju, te postojeći normativni okvir, ne postoje druge mogućnosti za rešavanje navedenih problema.

Zašto je donošenje akta najbolje za rešavanje problema?

Zakon se odnosi na materiju koja se isključivo reguliše zakonom.

Na koga i kako će uticati predložena rešenja?

Ovaj zakon će imati pozitivan efekat na investitore na tržištu kapitala kroz veću transparentnost, a samim tim i smanjenje rizika poslovanja, obezbeđujući tako postepeni rast poverenja, što će posledično pozitivno uticati na povećanje broja učesnika na domaćem tržištu i na održiv ekonomski rast.

Pored ovoga, očekuje se da će ovaj zakon imati pozitivan efekat na izdavaoce čije su hartije od vrednosti uključene na MTP i OTP, jer će im se delimično smanjiti obaveze, a samim tim i troškovi. Između ostalog, mala i srednja preduzeća će biti u mogućnosti da svoju pravnu formu lakše transformišu u akcionarska društva, odnosno izdaju svoje hartije od vrednosti i uključe na MTP ili OTP platforme trgovanja, a u skladu sa pojednostavljenim izdavanjem. Isto tako potencijalni izdavaoci će biti dužni da svoje investitore ili akcionare obaveštavaju na način propisan zakonom i tako obezbede veću transparentnost u radu.

Pozitivni efekti predložene izmene koja se odnosi na članove Komisije ogledaju se u obezbeđivanju kontinuiteta u radu Komisije i sprečavanju institucionalnog vakuuma koji bi mogao nastati u periodu između prestanka istekom mandata postojećih i izbora novih članova od strane Narodne skupštine. Na taj način se obezbeđuje nesmetano obavljanje zakonom poverenih poslova i stabilnost u funkcionisanju nadzornog i regulatornog okvira tržišta kapitala.

Sprovođenje i praćenje Zakona neće dovesti do novih troškova za Komisiju, s obzirom da već prati sprovođenje Zakona o tržištu kapitala i ne nameću joj se značajno različite obaveze ili nadležnosti, te neće biti potrebe za dodatnim kadrovsko-organizacionim i finansijskim promenama u cilju praćenja primene Zakona.

Koji su troškovi koje će primena Zakona izazvati građanima i privredi posebno malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog zakona neće izazvati izdvajanje dodatnih troškova ni građanima ni privredi.

Trenutni Pravilnik o tarifi je propisan od strane Komisije i prilagođen je uključenju hartija na regulisano tržište. Komisija svojim pravilnikom neće propisati uključenje na ova dva segmenta, već će to biti propisano pravilima Beogradske berze i sigurno će naknade, odnosno troškovi biti manji u odnosu na uključenje na regulisano tržište. Forma uključenja hartija biće u obliku informatora koje će društvo popunjavati i osnovnim podacima koji će biti neophodni. Količina traženih podataka će biti drastično manja u odnosu na uključenje na regulisano tržište.

Da li pozitivne posledice donošenja Zakona opravdavaju troškove njegove primene?

Pozitivne posledice donošenja ovog zakona sasvim opravdavaju eventualne troškove njegove primene.

Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Zakon doprinosi dodatnom usklađivanju regulative sa uslovima na domaćem tržištu, čime se pozitivno utiče na poverenje izdavalaca, investitora i drugih učesnika na tržištu kapitala, što može doprineti formiranju novih privrednih subjekata.

Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu?

Prilikom definisanja odredbi ovog zakona, aktivno su učestvovala i usaglasila se oko predloženih rešenja, sledeće institucije relevantne za njegovu buduću primenu:

- 1) Ministarstvo finansija;
- 2) Komisija za hartije od vrednosti;
- 3) Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti.

Imajući u vidu da se predmetnim izmenama i dopunama zakona vrše tehničke korekcije, pojašnjenja i preciziranja važećih odredbi, koje nisu predmet harmonizacije sa propisima Evropske unije, već u cilju usaglašavanja sa uslovima i zahtevima na domaćem tržištu, upućen je Predlog zaključka Odboru za privredu i finansije Vlade Republike Srbije da se prihvata predlog Ministarstva finansija da nije potrebno sprovesti javnu raspravu o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala.

Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava?

U postupku primene ovog zakona, Komisija je dužna da usaglasi dva svoja pravilnika, odnosno jedine izmene u Pravilniku o Službenom registru informacija i Pravilniku o izveštavanju javnih društava, su u delu definicije javnog društva.

VI. PREGLED ODREDABA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Cilj i predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se:

- 1) davanje dozvole i uslovi za obavljanje delatnosti investicionih društava, organizatora tržišta, pružaoca usluga dostave podataka i drugih učesnika na tržištu kapitala;
- 2) uslovi za javnu ponudu hartija od vrednosti i uključanje hartija od vrednosti u trgovanje na regulisanom tržištu;
- 3) regulisano tržište, multilateralna trgovačka platforma, organizovana trgovačka platforma i OTC tržišta u Republici Srbiji;

4) obelodanjivanje finansijskih i drugih podataka, kao i obaveze izveštavanja izdavalaca, odnosno javnih društava u skladu sa ovim zakonom;

5) zabrana prevarnih, manipulativnih i drugih protivzakonitih radnji i činjenja u vezi sa kupovinom ili prodajom finansijskih instrumenata, kao i ostvarivanjem prava glasa u vezi sa hartijama od vrednosti koje izdaju javna društva IZDAVALACA ČIJE SU HARTIJE OD VREDNOSTI UKLJUČENE U TRGOVANJE NA REGULISANOM TRŽIŠTU, ODNOSNO MTP I OTP U REPUBLICI SRBIJI;

6) kliring, saldiranje i registrovanje transakcija finansijskim instrumentima, kao i organizacija i nadležnosti Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti (u daljem tekstu: CRHOV);

7) organizacija i nadležnosti Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: Komisija), kao i saradnja sa drugim nadležnim organima.

Ciljevi ovog zakona su:

- 1) zaštita investitora;
- 2) obezbeđenje pravednog, efikasnog i transparentnog tržišta kapitala;
- 3) smanjenje sistemskog rizika na tržištu kapitala.

Ovaj zakon se primenjuje na:

- 1) investiciona društva;
- 2) organizatore tržišta;
- 3) pružaoce usluga dostave podataka;
- 4) strana društva koja pružaju investicione usluge ili obavljaju investicione aktivnosti posredstvom ogranka osnovanog u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika);

5) kreditne institucije koje su dobile dozvolu u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke, odnosno u skladu sa zakonom kojim se uređuju kreditne institucije.

Investicione usluge i aktivnosti iz člana 2. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona u Republici može obavljati:

- 1) investiciono društvo koje je dobilo dozvolu Komisije u skladu s ovim zakonom;
- 2) kreditna institucija osnovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke, odnosno u skladu sa zakonom kojim se uređuju kreditne institucije, a koja je dobila dozvolu Komisije u skladu s ovim zakonom;
- 3) ogranak investicionog društva iz treće države koje je dobilo dozvolu Komisije za pružanje investicionih usluga i aktivnosti iz stava 1. ovog člana preko ogranka.

Na kreditne institucije država članica Evropske unije (u daljem tekstu: EU) koje su dobile dozvolu za rad u skladu sa zakonom koji uređuje obavljanje delatnosti kreditnih institucija i prudencijalni nadzor nad kreditnim institucijama, prilikom pružanja jedne ili više investicionih usluga i/ili obavljanja investicionih aktivnosti primenjuju se sledeće odredbe ovog zakona:

- 1) član 3. stav 2, član 157, član 251. st. 1. i 3. i čl. 166–175. ovog zakona;
- 2) čl. 177, 179, 180, 181, 185, 186, 187, član 190. st. 1. i 6–10. i član 194. ovog zakona;
- 3) član 198. st. 1–5. i st. 9–12, član 199. st. 5–12, čl. 200, 201. i 202. ovog zakona;

4) čl. 354, 355, 360, 374, 376, 377, 383, 384, 386, 387, 391, 396. i 397. ovog zakona.

Na kreditne institucije, odnosno banke koje su dobile dozvolu za rad u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje delatnosti kreditnih institucija, odnosno banaka u Republici i prudencijalni nadzor nad kreditnim institucijama, u vezi sa strukturiranim depozitima primenjuju se sledeće odredbe ovog zakona:

- 1) član 157, član 166. stav 2, član 167. i član 169. stav 1. ovog zakona;
- 2) čl. 176, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 187, 190. i 194. ovog zakona;
- 3) čl. 354, 355, 360, 374, 376, 377, 383, 384, 386. i 387. ovog zakona.

Na članove ili učesnike regulisanih tržišta i multilateralnih trgovačkih platformi (u daljem tekstu: MTP) za koje ne postoji obaveza dobijanja dozvole za rad u skladu sa članom 3. stav 1. ovog zakona, primenjuje se član 172. ovog zakona.

Na izuzeta lica iz člana 3. ovog zakona primenjuju se čl. 241, 242. i 243. ovog zakona.

Svi višestrani sistemi finansijskih instrumenata organizuju se ili u skladu sa Glavom VIII ovog zakona o MTP ili organizovanoj trgovačkoj platformi (u daljem tekstu: OTP) ili u skladu sa odredbama Glave VI ovog zakona o regulisanim tržištima.

Svako investiciono društvo koje organizovano, stalno, sistematično i u značajnoj meri trguje za sopstveni račun prilikom izvršenja naloga klijenata van regulisanog tržišta, MTP-a ili OTP-a, dužno je da posluje u skladu sa čl. 233, 234, 235, 236. i 237. ovog zakona.

Sve transakcije finansijskim instrumentima iz ~~st. 8. i 9. ovog člana~~ st. 9. i 10. OVOG ČLANA koje nisu zaključene posredstvom višestranih sistema ili sistematskih internalizatora moraju ispunjavati uslove propisane odredbama čl. 233, 234, 235, 236. i 237. ovog zakona.

Ukoliko društvo za upravljanje investicionim fondovima pruža usluge upravljanja portfoliom iz člana 2. stav 1. tačka 2) podtačka (4) ovog zakona klijentima koji nisu investicioni fondovi u smislu zakona kojim se uređuju investicioni fondovi, društvo za upravljanje može pružati i usluge investicionog savetovanja iz člana 2. stav 1. tačka 2) podtačka (5) ovog zakona, kao i dodatne usluge čuvanja i upravljanja finansijskim instrumentima za račun klijenta iz člana 2. stav 1. tačka 3) podtačka (1) ovog zakona.

Na društvo za upravljanje iz stava 12. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 2. stav 1. tač. 7) i 12), člana 3. stav 1. tač. 2), 3), 5), 6) i 10), člana 166, čl. 177, 180, 181, 182, 187. i 189. i člana 224. stav 5. ovog zakona.

Pojmovi

Član 2.

Pojedini pojmovi, u smislu ovoga zakona, imaju sledeća značenja:

1) investiciono društvo je pravno lice u čije redovne aktivnosti ili poslovanje spada pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim licima, odnosno profesionalno obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti;

2) investicione usluge i aktivnosti koje se odnose na finansijske instrumente iz tačke 19) ovog stava su:

(1) prijem i prenos naloga koji se odnose na jedan ili više finansijskih instrumenata;

(2) izvršenje naloga za račun klijenata;

(3) trgovanje za sopstveni račun;

(4) upravljanje portfoliom;

(5) investiciono savetovanje;

(6) pokroviteljstvo u vezi sa finansijskim instrumentima, odnosno sprovođenje postupka ponude finansijskih instrumenata sa obavezom otkupa;

(7) sprovođenje postupka ponude finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa;

(8) upravljanje MTP-om;

(9) upravljanje OTP-om.

3) dodatne usluge su:

(1) čuvanje i upravljanje finansijskim instrumentima za račun klijenata (kastodi usluge) i sa tim povezane usluge, kao što je administriranje novčanim sredstvima i sredstvima obezbeđenja, izuzev održavanja i vođenja računa hartija od vrednosti iz Glave XIV ovog zakona.

(2) odobravanje kredita ili zajmova investitoru radi zaključenja transakcije sa jednim ili više finansijskih instrumenata kada je društvo koje daje kredit ili zajam uključeno u transakciju;

(3) savetovanje u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom i povezanim pitanjima, kao i savetovanje i usluge u vezi sa spajanjem i kupovinom poslovnih subjekata;

(4) usluge konverzije stranih valuta u vezi sa pružanjem investicionih usluga;

(5) istraživanje i finansijska analiza ili drugi oblici opštih preporuka u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima;

(6) usluge u vezi sa pokroviteljstvom;

(7) investicione usluge i aktivnosti, kao i dodatne usluge, koje se odnose na osnov izvedenih finansijskih instrumenata iz tačke 19) podtač. (5), (6), (7) i (10) ovog stava, kada su povezani sa pružanjem investicionih ili dodatnih usluga;

4) račun hartija od vrednosti, odnosno račun finansijskih instrumenata je račun na koji se hartije od vrednosti, odnosno finansijski instrumenti mogu knjižiti u korist ili na teret;

5) pokrovitelj je investiciono društvo koje vrši usluge pokroviteljstva u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa;

6) agent je investiciono društvo koje vrši usluge u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa;

7) investicioni savet je pružanje lične preporuke klijentu, bilo na zahtev klijenta ili na inicijativu investicionog društva, u pogledu jedne ili više transakcija u vezi sa finansijskim instrumentima;

8) izvršavanje naloga za račun klijenta je delovanje u cilju zaključenja ugovora o kupovini ili prodaji jednog ili više finansijskih instrumenata za račun klijenta, uključujući zaključenje ugovora o prodaji finansijskih instrumenata koje izdaje investiciono društvo ili kreditna institucija u trenutku njihovog izdavanja;

9) trgovanje za sopstveni račun, odnosno dilerski posao je trgovanje korišćenjem sopstvenog kapitala, odnosno u svoje ime i za svoj račun, a čiji je rezultat zaključenje transakcija s jednim ili više finansijskih instrumenata;

10) brokerski posao je izvršavanje naloga za račun klijenta u skladu sa tačkom 8) ovog stava;

11) market mejker (eng. *market maker*), odnosno održavalac tržišta je lice koje stalno nastupa na finansijskim tržištima kao lice koje je voljno da trguje za sopstveni račun, tako što kupuje i prodaje finansijske instrumente koristeći sopstveni vlasnički kapital, po cenama koje sam odredi, u okvirima koje svojim aktima utvrdi organizator tržišta;

12) upravljanje portfoliom je upravljanje portfolijima koji uključuju jedan ili više finansijskih instrumenata, na individualnoj i diskrecionoj osnovi, za svakog klijenta posebno, a na osnovu ovlašćenja;

13) klijent je svako pravno ili fizičko lice kome investiciono društvo pruža investicione, odnosno dodatne usluge;

14) profesionalni investitor je klijent koji poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnu procenu povezanih rizika, i koji ispunjava uslove iz čl. 192. i 193. ovog zakona;

15) mali investitor je klijent koji ne spada u kategoriju profesionalnog investitora;

~~16) tržište rasta malih i srednjih preduzeća (u daljem tekstu: tržište rasta MSP) je MTP koje je registrovano kao rastuće tržište malih i srednjih preduzeća u skladu sa članom 197. ovog zakona~~ TRŽIŠTE RASTA MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA (U DALJEM TEKSTU: TRŽIŠTE RASTA MSP) JE MTP KOJE JE, U SKLADU SA ČLANOM 197. OVOG ZAKONA, REGISTROVANO KAO TRŽIŠTE RASTA MSP NA KOJEM MALA I SREDNJA PREDUZEĆA ČINE NAJMANJE 50% IZDAVALACA ČIJI SU FINANSIJSKI INSTRUMENTI UKLJUČENI U TRGOVANJE U VREME REGISTRACIJE MTP-A KAO TRŽIŠTE RASTA MSP-A I U SVIM NAREDNIM KALENDARSKIM GODINAMA;

17) mala i srednja preduzeća (u daljem tekstu: MSP) su:

(1) u smislu Glave IV ovog zakona:

- MSP definisana podtačkom (2) ove tačke;

- društva koja na osnovu poslednjih godišnjih ili konsolidovanih finansijskih izveštaja ispunjavaju najmanje dva od tri sledeća uslova:

a) prosečan broj zaposlenih tokom poslovne godine je manji od 250;

b) ukupna bilansna aktiva ne prelazi 43.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije; i

v) godišnji neto promet nije veći od 50.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije;

(2) za potrebe ostalih odredbi ovog zakona, društva čija je prosečna tržišna kapitalizacija manja od 200.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije, a čija se vrednost izračunava na osnovu vrednosti (ponude/kotacije) sa kraja svake od poslednje tri kalendarske godine;

18) nalog sa limitom, ili limit nalog označava kupovni ili prodajni nalog finansijskog instrumenta po određenoj, ograničenoj ceni ili po ceni koja je od nje povoljnija;

19) finansijski instrumenti su:

(1) prenosive hartije od vrednosti;

(2) instrumenti tržišta novca;

(3) jedinice institucija kolektivnog investiranja;

(4) opcije, fjučersi (terminski ugovori), svopovi, kamatni forvardi (nestandardizovani kamatni terminski ugovori) i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na hartije od vrednosti, valute, kamatne stope, ili prinose, emisije jedinice kao i svi drugi izvedeni finansijski instrumenti, finansijski indeksi ili finansijske mere koje je moguće namiriti fizički ili u novcu;

(5) opcije, fjučersi, svopovi, forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i koji:

- moraju biti namireni u novcu, ili

- mogu biti namireni u novcu po izboru jedne od ugovornih strana, osim u slučaju neizvršenja obaveza ili drugog razloga za raskid ugovora;

(6) opcije, fjučersi, svopovi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i mogu se namiriti fizički, pod uslovom da su predmet trgovanja na regulisanom tržištu, MTP-u ili OTP-u, izuzev veleprodajnih energetskih proizvoda kojima se trguje na OTP-u i koji se moraju fizički namiriti;

(7) opcije, fjučersi, svopovi, forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i mogu se namiriti fizički, ako nisu navedeni u podtački (6) ove tačke i nemaju poslovnu namenu, a imaju obeležja drugih izvedenih finansijskih instrumenata;

(8) izvedeni finansijski instrumenti za prenos kreditnog rizika;

(9) finansijski ugovori za razlike;

(10) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na klimatske varijable, troškove prevoza, stope inflacije ili druge službene, ekonomske i statističke podatke, a koji moraju biti namireni u novcu ili mogu biti namireni u novcu po izboru jedne od ugovornih strana, osim u slučaju neizvršenja obaveza ili drugog razloga za raskid ugovora, kao i drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na imovinu, prava, obaveze, indekse i merne jedinice koje nisu navedene u ovoj tački, a koji imaju odlike drugih izvedenih finansijskih instrumenata, imajući u vidu, između ostalog, da li se njima trguje na regulisanom tržištu, OTP-u ili MTP-u;

(11) emisije jedinice koje se sastoje od bilo kojih jedinica za koje je utvrđeno da su u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje sistem trgovanja emisijama gasova sa efektom staklene bašte;

20) ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima na energente razreda C6 su opcije, fjučersi, svopovi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima iz tačke 19) podtačka (6) ovog stava koji se odnose na ugalj ili naftu, kojima se trguje na OTP-u i koji se moraju fizički namiriti;

21) instrumenti tržišta novca su one vrste finansijskih instrumenata kojima se obično trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja;

22) organizator tržišta, odnosno berza su lica koja upravljaju, odnosno vode poslovanje regulisanog tržišta, a koja mogu biti i samo regulisano tržište;

23) višestrani sistem je svaki sistem ili platforma u okviru koje je omogućeno povezivanje ponuda za kupovinu i ponuda za prodaju finansijskih instrumenata više zainteresovanih trećih strana;

24) sistematski internalizator je investiciono društvo koje, bez upravljanja višestranim sistemom, na organizovan način, učestalo i sistematično i u značajnom obimu trguje za sopstveni račun, izvršavajući naloge clijenata van regulisanog tržišta, MTP-a ili OTP-a;

25) regulisano tržište je višestrani sistem kojim upravlja, odnosno čije poslovanje vodi organizator tržišta koji unutar sistema spaja ili olakšava spajanje ponuda za kupovinu i ponuda za prodaju finansijskih instrumenata više zainteresovanih trećih lica u skladu sa svojim obavezujućim pravilima, na način koji dovodi do zaključenja ugovora u vezi sa finansijskim instrumentima uključenim u trgovanje prema njegovim pravilima, odnosno sistemu, a koji ima dozvolu i redovno posluje u skladu sa ovim zakonom (Glava VI);

26) multilateralna trgovačka platforma, odnosno MTP je višestrani sistem kojim upravlja investiciono društvo ili organizator tržišta i koji unutar sistema i u skladu sa obavezujućim pravilima povezuje ponude za kupovinu i ponude za prodaju finansijskih instrumenata više zainteresovanih trećih lica na način koji dovodi do zaključenja ugovora u skladu sa ovim zakonom (Glava VIII);

27) organizovana trgovačka platforma, odnosno OTP je višestrani sistem koji nije regulisano tržište ili MTP, u okviru kog se povezuju ponude za kupovinu i ponude za prodaju obveznica, strukturiranih finansijskih proizvoda, emisijih jedinica ili izvedenih finansijskih instrumenata više zainteresovanih trećih lica, na način koji dovodi do zaključenja ugovora u skladu sa ovim zakonom (Glava VIII);

28) mesto trgovanja je regulisano tržište, MTP ili OTP;

29) vanberzansko tržište (u daljem tekstu: OTC) je decentralizovani sistem sekundarnog trgovanja izvan regulisanog tržišta, MTP-a i OTP-a koji nema organizatora tržišta i koji podrazumeva direktno pregovaranje između prodavca i kupca finansijskih instrumenata u cilju zaključenja transakcije posredstvom investicionog društva sa dozvolom u skladu sa ovim zakonom;

30) OTC vanberzanski ugovor, odnosno OTC izvedeni finansijski instrument je izvedeni ugovor o finansijskom instrumentu koji se ne izvršava na regulisanom tržištu;

31) likvidno tržište je:

(1) u smislu člana 233. ovog zakona: tržište finansijskog instrumenta kojim se svakodnevno trguje, a koje se ocenjuje u skladu sa sledećim kriterijumima:

- akcije u slobodnoj prodaji (engl. *free float*);
- prosečni dnevni broj transakcija tim finansijskim instrumentima;
- prosečni dnevni promet za te finansijske instrumente;

(2) za potrebe ostalih odredbi ovog zakona: tržište finansijskog instrumenta ili vrste finansijskih instrumenata, kada, uzimajući u obzir specifične tržišne strukture određenog finansijskog instrumenta ili određene vrste finansijskih instrumenata, postoji kontinuirana zainteresovanost kupaca i prodavaca, u skladu sa sledećim kriterijumima:

- prosečna učestalost i veličina transakcija u različitim tržišnim uslovima, uzimajući u obzir prirodu i poslovni ciklus proizvoda unutar određene vrste finansijskih instrumenata;

- broj i vrsta učesnika na tržištu, uključujući odnos učesnika na tržištu i finansijskih instrumenata određenog proizvoda kojima se trguje;

- prosečna veličina raspona između cena najbolje ponude i tražnje, ako je dostupna;

32) akcije u slobodnoj prodaji predstavljaju deo akcija javnih društava IZDAVALACA kojima se trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP-u;

33) nadležni organ je:

(1) Komisija i Narodna banka Srbije u vezi sa Glavom XIV ovog zakona kojim se uređuju CRHOV i Glavom XI ovog zakona koje uređuje zaštitu malih investitora;

(2) Komisija za potrebe ostalih glava ovog zakona;

(3) organ za delatnosti u vezi sa tržištem kapitala koji imenuje svaka država;

34) kreditna institucija je lice koje je dobilo dozvolu u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prudencijalna pravila za kreditne institucije, odnosno u Republici kreditna institucija je lice koje je dobilo dozvolu u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju banke, odnosno u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju kreditne institucije;

35) društvo za upravljanje je društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (društvo za upravljanje UCITS fondom) ili društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondovima (DZUAIF), u smislu zakona kojima se uređuju investicioni fondovi;

~~36) društvo za upravljanje UCITS fondovima je društvo za upravljanje u smislu zakona kojim se uređuju institucije kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti~~
 DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE UCITS FONDOM KOJEM JE DOZVOLA ZA RAD IZDATA U DRŽAVI ČLANICI JE DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE U SMISLU PROPISA EU KOJIM SE UREĐUJU INSTITUCIJE KOLEKTIVNOG INVESTIRANJA U PRENOSIVE HARTIJE OD VREDNOSTI;

37) vezani zastupnik je fizičko ili pravno lice koje, pod punom i bezuslovnom odgovornošću jedinog investicionog društva ili kreditne institucije za čiji račun nastupa, obavlja sledeće poslove:

(1) promoviše, odnosno nudi investicione i/ili dodatne usluge klijentima ili potencijalnim klijentima;

(2) prima i prenosi naloge klijenata u pogledu investicionih usluga ili finansijskih instrumenta;

(3) plasira finansijske instrumente; ili

(4) pruža savete klijentima ili potencijalnim klijentima u vezi tih finansijskih instrumenata ili usluga;

38) ogranak je svako mesto poslovanja koje nije sedište investicionog društva, a koje je deo investicionog društva, bez statusa pravnog lica, koje pruža investicione usluge i/ili obavlja investicione aktivnosti, a koje može pružati i dodatne usluge za koje je investiciono društvo dobilo dozvolu; sva mesta poslovanja jednog investicionog društva sa sedištem u drugoj državi se smatraju jednim ogrankom u smislu ovog zakona;

39) kvalifikovano učešće je neposredno ili posredno učešće u investicionom društvu, organizatoru tržišta ili CRHOV-u, koje predstavlja najmanje 10% učešća u

kapitalu ili pravu glasa, na način predviđen čl. 81. i 85. ovog zakona, uzimajući u obzir uslove o grupisanju kod izračunavanja tih prava propisanih odredbama ovog zakona, ili koje omogućava ostvarivanje značajnog uticaja na upravljanje tim pravnim licem u kome se poseduje učešće;

40) matično društvo je matično pravno lice u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo;

41) zavisno društvo je zavisno pravno lice u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo;

42) grupa je grupa u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo;

43) bliska povezanost je odnos u kojem su dva ili više fizičkih ili pravnih lica povezana:

(1) učešćem u vidu posedovanja, neposredno ili putem kontrole, najmanje 20% prava glasa ili kapitala društva;

(2) kontrolom, koja označava odnos moći matičnog nad zavisnim društvom u svim slučajevima iz zakona kojim se uređuje računovodstvo ili sličan odnos između fizičkog ili pravnog lica i nekog društva, s tim da se svako zavisno društvo zavisnog društva takođe smatra zavisnim društvom matičnog društva koje se nalazi na čelu tih društava;

(3) stalno, putem odnosa kontrole;

(4) članovima porodice.

44) članovi porodice su:

(1) supružnici, odnosno lica koja žive u vanbračnoj zajednici;

(2) potomci i preci u pravoj liniji neograničeno;

(3) srodnici do trećeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini;

(4) usvojilac i usvojenici i potomci usvojenika;

(5) staralac i štićenici i potomci štićenika;

45) kontrola je odnos između matičnog i zavisnog društva u smislu propisa kojima se uređuje računovodstvo;

46) organ uprave je organ, odnosno organi društva imenovani u skladu sa ovim zakonom ili zakonom kojim se uređuju privredna društva, koji je ovlašćen da utvrđuje strategije, ciljeve i opšte usmerenje poslovanja tog subjekta, a koji nadzire i prati odluke rukovodilaca, uključujući i lica koja stvarno upravljaju poslovanjem subjekta. Kod društava sa jednodomnim upravljanjem, organi uprave su jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora, gde izvršni direktori imaju rukovodeću funkciju, a neizvršni direktori imaju nadzornu funkciju. Kod društava sa dvodomnim upravljanjem, organi uprave su izvršni direktori, odnosno izvršni odbor i nadzorni odbor, gde izvršni direktori imaju rukovodeću funkciju, a nadzorni odbor ima nadzornu funkciju;

47) više rukovodstvo su fizička lica koja u investicionom društvu, organizatoru tržišta, centralnom depozitaru hartija od vrednosti ili društvu za pružanje usluga dostave podataka obavljaju izvršne funkcije i koja su odgovorna organu uprave za svakodnevno upravljanje tim subjektom, uključujući i sprovođenje politika u vezi sa distribucijom usluga i proizvoda klijentima od strane društva i zaposlenih;

48) trgovanje za sopstveni račun uparivanjem naloga je transakcija kod koje se posrednik postavlja između kupca i prodavca na način da prilikom izvršenja transakcije nikada nije izložen tržišnom riziku, pri čemu se izvršenje posla za obe

strane dešava istovremeno, a transakcija zaključuje po ceni po kojoj posrednik ne ostvaruje ni dobit ni gubitak, izuzev ranije ugovorene provizije ili naknade za transakciju;

49) algoritamsko trgovanje je trgovanje finansijskim instrumentima u kojem kompjuterski algoritam automatski određuje pojedinačne parametre naloga, kao što su odluka da li da se pokrene postupak izvršenja naloga, vreme izvršenja naloga, cena ili količina naloga ili način upravljanja nalogom po prijemu, sa ograničenom ili bez ljudske intervencije. Algoritamsko trgovanje ne uključuje sisteme koji se koriste isključivo za usmeravanje naloga na jedno ili više mesta trgovanja ili za obradu naloga bez određivanja parametara trgovanja ili za potvrdu naloga ili obradu izvršenih transakcija nakon trgovanja;

50) tehnika visokofrekventnog algoritamskog trgovanja je tehnika algoritamskog trgovanja koju karakteriše:

(1) infrastruktura namenjena tome da se na najmanju moguću meru svedu mrežna i druga kašnjenja, uključujući barem jednu od sledećih algoritamskih mogućnosti unosa naloga: kolokaciju, čuvanje datoteka na serveru u neposrednoj blizini ili brz direktan elektronski pristup;

(2) sistemsko pokretanje postupka davanja, usmeravanje i izvršavanje naloga bez ljudske intervencije za pojedinačne transakcije ili naloge; i

(3) visok broj poruka na dnevnom nivou koji predstavljaju naloge, ponude ili otkazivanja;

51) direktan elektronski pristup je mehanizam u kome član, učesnik ili klijent mesta trgovanja dozvoljava određenom licu da koristi svoju Njegovu identifikacionu oznaku za trgovanje kako bi to lice moglo elektronskim putem da šalje naloge koji se odnose na finansijski instrument neposredno na mesto trgovanja, a uključuje mehanizme u kojima lice koristi infrastrukturu člana, učesnika ili klijenta ili bilo koji sistem povezivanja koji član, učesnik ili klijent koristi za prenos naloga (neposredan pristup tržištu), i mehanizme u kojima to lice ne koristi tu infrastrukturu (sponzorisani pristup);

52) unakrsna prodaja je ponuda investicione usluge zajedno sa drugom uslugom ili proizvodom u sklopu paketa ili kao uslov za taj isti ugovor ili paket;

53) strukturirani depozit je depozit u smislu zakona kojim se uređuje osiguranje depozita, kod kojeg se glavnica u celosti plaća po dospeću, a kamata ili premija se isplaćuje ili podleže riziku u zavisnosti od formule koja uzima u obzir faktore kao što su:

(1) indeks ili kombinacija indeksa, isključujući depozite sa promenljivom kamatnom stopom čiji je povrat neposredno povezan sa indeksom kamatne stope poput Euribora,

(2) finansijski instrument ili kombinacija finansijskih instrumenata;

(3) roba ili kombinacija robe ili druga materijalna ili nematerijalna imovina nezamenjivog karaktera; ili

(4) devizni kurs ili kombinacija deviznih kurseva;

54) hartije od vrednosti su:

(1) u smislu Glave XII ovog zakona:

- akcije i druge hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama;

- obveznice i drugi oblici sekjuritizovanog duga; ili

- sekjuritizovani dug koji je moguće zameniti za akcije ili druge hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama;

(2) u smislu Glave IV ovog zakona: prenosive hartije od vrednosti iz tačke 55) ovog stava, uz izuzetak instrumenata tržišta novca iz tačke 21) ovog stava, čiji je rok dospeća kraći od 12 meseci;

(3) u smislu Glave XIII i sistema za saldiranje hartija od vrednosti: finansijski instrumenti iz tačke 19) ovog stava;

55) prenosive hartije od vrednosti su sve vrste hartija od vrednosti kojima može da se trguje na tržištu kapitala, izuzev instrumenata plaćanja, kao što su naročito:

(1) akcije društava i druge hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama društava ili drugih subjekata, kao i depozitne potvrde koje se odnose na akcije;

(2) obveznice i drugi oblici sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na te hartije od vrednosti;

(3) sve druge hartije od vrednosti koje daju pravo na sticanje i prodaju takvih prenosivih hartija od vrednosti, koje se namiruju u novcu, a čiji se iznos utvrđuje na osnovu prenosivih hartija od vrednosti, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih odredivih vrednosti;

56) vlasničke hartije od vrednosti su akcije i druge prenosive hartije od vrednosti istovetne akcijama društava koje predstavljaju učešće u kapitalu, kao i druge vrste prenosivih hartija od vrednosti koje daju pravo na sticanje navedenih hartija od vrednosti kao posledica njihove konverzije ili ostvarivanja prava ih tih hartija od vrednosti, pod uslovom da drugospomenute hartije od vrednosti izdaje izdavalac osnovnih akcija ili lice koje pripada grupi tog izdavaoca;

57) ne vlasničke hartije od vrednosti su sve hartije od vrednosti koje nisu vlasničke hartije od vrednosti;

58) dužničke hartije od vrednosti su obveznice i drugi prenosivi sekjuritizovani instrumenti duga, izuzimajući hartije od vrednosti koje su ekvivalenti akcijama društava ili koje, ukoliko se konvertuju ili ukoliko se ostvaruju prava koja iz njih proizilaze, daju pravo sticanja akcija ili hartija od vrednosti ekvivalentnim akcijama;

59) depozitne potvrde su hartije od vrednosti kojima može da se trguje na tržištu kapitala i koje predstavljaju vlasništvo nad hartijama od vrednosti inostranog izdavaoca, a koje mogu da se uključe u trgovanje na regulisanom tržištu i kojima može da se trguje nezavisno od hartija od vrednosti inostranog izdavaoca;

60) povezani instrumenti su sledeći finansijski instrumenti, uključujući one koji nisu uključeni u trgovanje, kojima se ne trguje na mestu trgovanja ili za koje nije podnet zahtev za uključenje u trgovanje na mesto trgovanja:

(1) ugovori ili prava na upis, sticanje ili otuđenje hartija od vrednosti;

(2) izvedeni finansijski instrumenti iz hartija od vrednosti, odnosno finansijski derivati;

(3) kada su hartije od vrednosti konvertibilni ili zamenjivi dužnički instrumenti, hartije od vrednosti u kojima se ti konvertibilni ili zamenjivi dužnički instrumenti mogu pretvoriti ili zameniti;

(4) instrumente koje izdaje ili za koje jemči izdavalac ili garant hartija od vrednosti čija će tržišna cena verovatno imati značajan uticaj na cenu hartija od vrednosti, ili obrnuto;

(5) kada su hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama, akcije koje predstavljaju te hartije od vrednosti i sve druge hartije od vrednosti ekvivalentne tim akcijama.

61) investicioni fond kojim se trguje na berzi (engl. exchange-traded fund, u daljem tekstu: ETF) je fond čijom se najmanje jednom investicionom jedinicom ili klasom akcija u toku dana organizuje trgovanje na najmanje jednom mestu trgovanja i sa najmanje jednim market mejerom koji preduzima mere kako bi obezbedio da se cena investicionih jedinica ili akcija na tom mestu trgovanja ne razlikuje značajno od neto vrednosti imovine i, kada je primenjivo, od indikativne neto vrednosti imovine;

62) certifikati su hartije od vrednosti kojima može da se trguje na tržištu kapitala i koji se u slučaju isplate od strane izdavaoca rangiraju iznad akcija, ali ispod neosiguranih obveznica i drugih sličnih instrumenata;

63) strukturirani finansijski proizvodi su hartije od vrednosti koje su namenjene za sekjuritizaciju i prenos kreditnog rizika povezanog sa fondom finansijskih sredstava koji zakonitom imaocu hartija od vrednosti daju pravo da redovno prima uplate koji zavise od toka novca iz finansijskih instrumenata u osnovi;

64) izvedeni finansijski instrumenti, odnosno derivati su finansijski instrumenti iz tačke 55) podtačka (3) ovog člana, a posebno navedeni u tački 19) podtač. (4) do (10) ovog člana;

65) izvedeni finansijski instrument kojim se trguje na berzi je finansijski instrument kojim se trguje na regulisanom tržištu ili na tržištu treće države koji se u skladu sa ovim zakonom smatra ekvivalentnim regulisanom tržištu;

66) robni izvedeni finansijski instrumenti, odnosno robni derivati su finansijski instrumenti iz tačke 55) podtačka (3) ovog člana koji se odnose na robu ili osnovni instrument iz tačke 19) podtač. (5), (6), (7) i (10) ovog člana;

67) centralna druga ugovorna strana je centralni tržišni učesnik (engl. central counterparty, u daljem tekstu: CCP) – pravno lice koje posreduje između ugovornih strana u ugovorima kojima se trguje na jednom ili više finansijskih tržišta, tako da postaje kupac svakom prodavcu i prodavac svakom kupcu;

~~68) sistem odobrenih objava, odnosno APA je lice koje je ovlašćeno u skladu sa ovim zakonom da pruža usluge objavljivanja izveštaja o trgovanju u ime investicionih društava~~ 68) SISTEM ODOBRENIH OBJAVA (ENGL. APPROVED PUBLICATION ARRANGEMENT, U DALJEM TEKSTU: APA), JE LICE KOJE JE OVLAŠĆENO U SKLADU SA OVIM ZAKONOM DA PRUŽA USLUGE OBJAVLJIVANJA IZVEŠTAJA O TRGOVANJU U IME INVESTICIONI DRUŠTAVA;

~~69) pružalac konsolidovanih podataka o trgovanju, odnosno CTP je lice koje je ovlašćeno u skladu sa ovim zakonom da pruža usluge prikupljanja izveštaja o trgovanju finansijskim instrumentima od regulisanih tržišta, MTP, OTP i APA i da ih konsoliduje u kontinuirane elektronske tokove podataka o ceni i količini u realnom vremenu za svaki finansijski instrument pojedinačno;~~ 69) PRUŽALAC KONSOLIDOVANIH PODATAKA O TRGOVANJU, (ENGL. CONSOLIDATED TAPE PROVIDER, U DALJEM TEKSTU: CTP) JE LICE KOJE JE OVLAŠĆENO U SKLADU SA OVIM ZAKONOM DA PRUŽA USLUGE PRIKUPLJANJA IZVEŠTAJA O TRGOVANJU FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD REGULISANIH TRŽIŠTA, MTP, OTP I APA I DA IH KONSOLIDUJE U KONTINUIRANE ELEKTRONSKE TOKOVE PODATAKA O CENI I KOLIČINI U REALNOM VREMENU ZA SVAKI FINANSIJSKI INSTRUMENT POJEDINAČNO;

~~70) ovlašćeni mehanizam izveštavanja, odnosno ARM je lice koje je ovlašćeno u skladu sa ovim zakonom da pruža usluge dostavljanja izveštaja o~~

~~pojednostima transakcija Komisiji u ime i za račun investicionih društava;~~ 70) OVLAŠĆENI MEHANIZAM IZVEŠTAVANJA (ENGL. APPROVED REPORTING MECHANISM, U DALJEM TEKSTU: ARM) JE LICE KOJE JE OVLAŠĆENO U SKLADU SA OVIM ZAKONOM DA PRUŽA USLUGE DOSTAVLJANJA IZVEŠTAJA O POJEDINOSTIMA TRANSAKCIJA KOMISIJI U IME I ZA RAČUN INVESTICIONIH DRUŠTAVA;

71) pružalac usluga dostave podataka je APA, CTP ili ARM;

72) država članica je država članica EU;

73) treća država je država koja nije država članica u smislu tačke 72) ovog stava;

74) matična država članica je:

(1) u slučaju investicionih društava:

- ako je investiciono društvo fizičko lice, država članica u kojoj se nalazi njegovo sedište;

- ukoliko je investiciono društvo pravno lice, država članica u kojoj se nalazi njegovo registrovano sedište;

- ukoliko investiciono društvo ne mora prema svom nacionalnom pravu da ima registrovano sedište, država članica u kojoj se nalazi mesto iz koga se upravlja poslovanjem tog društva i koje je kao takvo određeno osnivačkim aktom, statutom ili odlukom skupštine, odnosno odlukom ortaka ili komplementara;

(2) u slučaju regulisanog tržišta, država članica u kojoj je registrovano regulisano tržište, ili ukoliko prema nacionalnom pravu njegove države članice ne mora da ima registrovano sedište, država članica u kojoj je stvarno sedište regulisanog tržišta;

(3) za APA, CTP ili ARM:

- ako je APA, CTP ili ARM fizičko lice, država članica u kojoj se nalazi njegovo sedište;

- ako je APA, CTP ili ARM pravno lice, država članica u kojoj se nalazi njegovo registrovano sedište;

- ukoliko APA, CTP ili ARM ne mora prema svom nacionalnom pravu da ima registrovano sedište, država članica u kojoj se nalazi mesto iz koga se upravlja poslovanjem tog društva i koje je kao takvo određeno osnivačkim aktom, statutom ili odlukom skupštine, odnosno odlukom ortaka ili komplementara;

(4) za izdavaoce:

- za sve izdavaoce hartija od vrednosti osnovanih u EU, koji nisu navedeni u drugoj alineji ove podtačke, država članica u kojoj izdavalac ima registrovano sedište;

- za sva izdavanja dužničkih, odnosno nevlasničkih hartija od vrednosti čija je pojedinačna nominalna vrednost najmanje 1.000 evra, i za sva izdavanja nevlasničkih hartija od vrednosti koja daju pravo sticanja bilo koje prenosive hartije od vrednosti ili dobijanja gotovog novca kao rezultat konverzije ili ostvarivanja prava, ukoliko izdavalac nevlasničkih hartija od vrednosti nije izdavalac osnovnih hartija ili subjekt koji pripada grupi tog izdavaoca, država članica u kojoj je sedište izdavaoca ili u kojoj su hartije od vrednosti uključene ili će biti uključene u regulisano tržište ili u kojoj se hartije od vrednosti javno nude, po izboru izdavaoca, ponuđača ili lica koje traži uključjenje u trgovanje na regulisano tržište. Isto će se primenjivati i na

nevlasničke hartije od vrednosti u valuti koja nije evro, pod uslovom da minimalna nominalna vrednost bude približno jednaka iznosu od 1.000 evra;

- za sve izdavaoce hartija od vrednosti, koji su osnovani u trećoj državi, a koji nisu navedeni u drugoj alineji ove podtačke, država članica u kojoj će hartije od vrednosti biti ponuđene javnosti prvi put, ili gde je podnesen prvi zahtev za uključenje u trgovanje na regulisano tržište, po izboru izdavaoca, ponuđača ili lica koje zahteva uključenje, pod uslovom naknadnog izbora izdavalaca osnovanih u trećoj državi, u sledećim slučajevima:

a) ukoliko matična država članica nije utvrđena izborom izdavalaca;

b) za izdavaoca čije hartije od vrednosti nisu više uključene u trgovanje na regulisanom tržištu u njegovoj matičnoj državi članici kao što je definisano u prvoj i drugoj alineji ove podtačke, nego su uključeni u trgovanje u jednoj ili više država članica, ona nova matična država članica koju izdavalac može izabrati među državama članicama u kojima su njegove hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu i, kada je to primenjivo, države članice u kojoj izdavalac ima sedište;

(5) za centralne depozitare hartija od vrednosti, država članica u kojoj je centralni depozitar osnovan;

75) država članica domaćin je:

(1) za investiciona društva ili regulisana tržišta: država članica koja nije matična država članica u kojoj investiciono društvo ima zavisno društvo ili pruža investicione usluge i/ili obavlja investicione aktivnosti, ili država članica u kojoj regulisano tržište pruža odgovarajuće sisteme, kako bi udaljenim članovima ili učesnicima osnovanim u toj državi članici, omogućio pristup trgovanju u njegovom sistemu;

(2) za javne ponude hartija od vrednosti ili uključanja u trgovanje na regulisano tržište: država članica u kojoj su hartije od vrednosti javno ponuđene ili u kojoj je zatraženo uključanje u trgovanje na regulisano tržište, kada se razlikuje od matične države članice;

(3) za centralne depozitare hartija od vrednosti, država članica koja nije matična država članica, u kojoj centralni depozitar hartija od vrednosti ima ogranak ili pruža usluge centralnog depozitara hartija od vrednosti;

(4) U SMISLU GLAVE V. OVOG ZAKONA, DRŽAVA ČLANICA DOMAĆIN JE DRŽAVA ČLANICA GDE SU HARTIJE OD VREDNOSTI UKLJUČENE U TRGOVANJE NA REGULISANOM TRŽIŠTU;

76) društvo iz treće države je društvo koje bi bilo kreditna institucija koja pruža investicione usluge ili obavlja investicione aktivnosti ili investiciono društvo, da se mesto iz koga se upravlja poslovanjem tog društva i koje je kao takvo određeno osnivačkim aktom, statutom ili odlukom skupštine, odnosno odlukom ortaka ili komplementara ili registrovano sedište nalazi u EU;

77) energetske proizvode na veliko je veleprodajni energetske proizvode u skladu sa zakonom kojim se uređuje prodaja energetskih proizvoda na veliko;

78) poljoprivredni robni derivati su izvedeni ugovori koji se odnose na proizvode navedene u zakonu kojim se uređuju poljoprivredni proizvodi;

79) izdavalac državne hartije od vrednosti je jedan od sledećih subjekata koji izdaju dužničke instrumente:

(1) Republika i drugi subjekti koji u skladu sa zakonom kojim se uređuje javni dug mogu izdavati državne hartije od vrednosti;

(2) EU ili država članica, uključujući vladine institucije, agencije ili pravna lica posebne namene države članice;

(3) u slučaju federalne države članice, član federacije;

(4) pravna lica posebne namene za nekoliko država članica ili Republiku;

(5) države koje nisu članice Evropske unije, državni organi, centralne banke;

(6) međunarodne i nadvladne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Međunarodna banka za obnovu i razvoj, Međunarodna finansijska korporacija, kao i ostale članice Grupacije Svetske banke, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka, Evropska banka za obnovu i razvoj i ostale slične međunarodne organizacije; ili

(7) međunarodna finansijska institucija koju su osnovale dve ili više država članica, a koja ima za cilj osiguranje finansiranja i pružanje finansijske pomoći svojim članovima kojima prete ozbiljne finansijske poteškoće ili koje kroz njih prolaze.

80) državne dužničke hartije od vrednosti su dužnički instrumenti koje izdaje izdavalac državnih hartija od vrednosti;

81) trajni nosač podataka je sredstvo koje:

(1) omogućava klijentu čuvanje podataka koji su njemu lično upućeni tako da mu budu lako dostupni za buduću upotrebu u periodu koji odgovara svrsi čuvanja tih podataka; i

(2) omogućava neizmenjenu reprodukciju tako sačuvanih podataka;

82) centralni depozitar hartija od vrednosti je pravno lice koje upravlja sistemom za saldiranje hartija od vrednosti, a na koji se primenjuju propisi EU kojima se uređuju centralni depozitari hartija od vrednosti;

83) ponuda za zaključenje ugovora je izjava volje jednog člana ili učesnika upućena drugom članu ili učesniku u sistemu trgovanja o postojanju interesa za trgovanje, koja sadrži sve informacije potrebne za zaključenje ugovora o trgovanju;

84) referentna vrednost je svaka stopa, indeks ili brojka dostupna javnosti ili objavljena koja se periodično ili redovno utvrđuje primenom formule na sledeće vrednosti ili na osnovu njih: vrednost jedne ili više vrsta osnovne imovine ili cena, uključujući i procenjene cene, stvarne ili procenjene kamatne stope ili druge vrednosti ili ankete, s obzirom na koju se utvrđuje iznos koji je potrebno platiti za neki finansijski instrument ili vrednost finansijskog instrumenta;

85) ugovor o interoperabilnosti je ugovor između dve ili više CCP-a koji uključuje međusistemsko izvršenje transakcija;

86) finansijska institucija treće države je subjekt sa sedištem u trećoj državi koji je ovlašćen, odnosno ima dozvolu u skladu sa pravom te treće države da vrši bilo koju od usluga ili aktivnosti navedenih u ovom zakonu, zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, društava za osiguranje i reosiguranje, institucija kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti, društava za upravljanje alternativnim investicionim fondovima i društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima (u smislu zakona koji uređuje dobrovoljne penzijske fondove i penzijske planove);

87) finansijska institucija, u smislu Glave XII ovog zakona, je finansijska institucija definisana zakonom kojim se uređuje obavljanje delatnosti kreditnih institucija i prudencijalni nadzor nad kreditnim institucijama, odnosno zakonom kojim se uređuju banke;

88) fragmentacija likvidnosti je situacija u kojoj:

(1) učesnici na mestu trgovanja ne mogu zaključiti transakciju sa jednim ili više učesnika na tom mestu trgovanja, zbog nepostojanja sporazuma o kliringu kojima svi učesnici imaju pristup; ili

(2) član kliringa ili njegovi klijenti bi bili primorani da drže svoje pozicije u finansijskom instrumentu u više od jednog CCP-a, što ograničava mogućnost netiranja finansijskih izloženosti;

89) kompresija portfolija je usluga smanjenja rizika pri kojoj dve ili više ugovornih strana u potpunosti ili delimično likvidiraju neke ili sve izvedene finansijske instrumente za koje predlažu uključanje u kompresiju portfolija i likvidirane finansijske instrumente zamenjuju drugim izvedenim finansijskim instrumentom, čija je ukupna nominalna vrednost niža od ukupne nominalne vrednosti likvidiranih izvedenih finansijskih instrumenata;

90) zamena za fizičko sredstvo je razmena koja uključuje ugovor o izvedenom finansijskom instrumentu ili drugom finansijskom instrumentu, a koja je uslovljena istovremenim izvršenjem ekvivalentne količine osnovnog fizičkog sredstva;

91) paketni nalog je nalog za koji je cena formulisana kao jedna jedinica:

(1) za namene izvršavanja zamene za fizičko sredstvo; ili

(2) za dva ili više finansijskih instrumenata radi izvršavanja paketne transakcije;

92) paketna transakcija je:

(1) zamena za fizičko sredstvo; ili

(2) transakcija koja uključuje izvršenje dve ili više složenih transakcija finansijskim instrumentima i ispunjava sve navedene kriterijume:

- transakcija se izvršava između dve ili više ugovornih strana;

- svaki element transakcije povlači za sobom značajan ekonomski ili finansijski rizik povezan sa svim ostalim elementima;

- sprovođenje svakog elementa je istovremeno sa implementacijom svih ostalih elemenata i njima je takođe uslovljena;

93) prihvaćene tržišne prakse su određene tržišne prakse koje Komisije prihvata u skladu sa članom 277. ovog zakona:

94) lice je fizičko ili pravno lice;

95) roba je svaka roba zamenljive prirode koja može da se isporuči, uključujući metale i njihove rude i legure, poljoprivredne proizvode i izvore energije;

96) promptni ugovor za robu je ugovor o prodaji robe kojom se trguje na spot tržištu, a koja se isporučuje odmah nakon što je izvršeno saldiranje transakcije, i ugovor o prodaji robe koja nije finansijski instrument, uključujući terminski ugovor koji se namiruje fizički;

97) spot tržište je tržište robe na kome se roba prodaje za novac i odmah isporučuje nakon što je transakcija saldirana, te druga tržišta na kojima se ne trguje finansijskim instrumentima, kao što su terminska robno-berzanska tržišta;

98) program otkupa je trgovanje sopstvenim akcijama javnog akcionarskog društva koje ispunjava uslove za sticanje sopstvenih akcija propisane zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, u slučaju kada se sticanje vrši na regulisanom tržištu ili MTP, a ne putem ponude za otkup svim akcionarima;

99) izdavalac je domaće ili strano pravno lice privatnog ili javnog prava, koje izdaje ili predlaže KOJE JE IZDALO ILI PREDLAŽE izdavanje finansijskih

instrumenata, a ukoliko se radi o depozitnim potvrđama, izdavaocem se smatra lice koje izdaje hartije od vrednosti koje predstavljaju te depozitne potvrde.

100) izdavalac je javno društvo ukoliko ispunjava bar jedan od sledećih uslova:

(1) uspešno je izvršio javnu ponudu hartija od vrednosti u skladu sa prospektom čije je objavljivanje odobrila Komisija,

(2) čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno MTP i OTP u Republici;

101) izdavalac iz treće države je izdavalac sa sedištem u trećoj državi;

102) nacionalni regulatorni organ za emisije jedinice je nacionalni regulator u skladu sa zakonom kojim se uređuje prodaja energetskih proizvoda na veliko;

103) evidencije o prenosu podataka su evidencije definisane zakonom kojim se uređuje obrada podataka o ličnosti i zaštita privatnosti u sektoru elektronskih komunikacija;

104) lice koje profesionalno dogovara ili izvršava transakcije je lice koje se profesionalno bavi primanjem i prenosom naloga za finansijske instrumente ili izvršenjem transakcija finansijskim instrumentima;

105) sticanje vlasništva ispod kontrolnog praga znači sticanje hartija od vrednosti društva, koje ne rezultira zakonskom obavezom objavljivanja ponude za preuzimanje u odnosu na to društvo.

106) učesnik na tržištu koji objavljuje informacije je lice obuhvaćeno kategorijama iz člana 275. st. 1. i 2. ovog zakona, i koje obelodanjuje informacije u okviru istraživanja tržišta;

107) informacije kojima se preporučuje ili predlaže strategija ulaganja su informacije koje je pripremio:

(1) nezavisni analitičar, investiciono društvo, kreditna institucija, svako drugo lice čija se poslovna delatnost sastoji od pripreme preporuka ili fizičko lice koje za njih radi na osnovu ugovora o radu ili na neki drugi način, koje direktno ili indirektno daje određene preporuke za ulaganje u vezi sa finansijskim instrumentom, odnosno izdavaocem;

(2) lice koje nije lice iz podtačke (1) ove tačke i koje direktno preporučuje određenu investicionu odluku o ulaganju u vezi sa finansijskim instrumentom.

108) investiciona preporuka je istraživanje ili druga informacija namenjena javnosti u smislu Glave XII ovog zakona kojom se izričito ili prećutno preporučuje ili predlaže strategija ulaganja u vezi sa jednim ili više finansijskih instrumenata, odnosno izdavalaca, uključujući svako mišljenje o trenutnoj ili budućoj vrednosti i ceni tih instrumenata namenjenih za distribuiranje ili javnosti.

109) značajna distribucija je inicijalna ili sekundarna ponuda hartija od vrednosti koja se razlikuje od uobičajenog trgovanja kako u pogledu iznosa vrednosti ponuđenih hartija od vrednosti tako i u pogledu primenjene metode prodaje;

110) stabilizacija je kupovina ili ponuda za kupovinu hartija od vrednosti ili transakcija ekvivalentnim povezanim instrumentima koju sprovodi kreditna institucija ili investiciono društvo u kontekstu značajne distribucije tih hartija od vrednosti isključivo za potrebe održavanja tržišne cene tih hartija od vrednosti tokom unapred određenog perioda zbog pritiska na prodaju tih hartija od vrednosti;

111) javna ponuda hartija od vrednosti je svako obaveštenje dato u bilo kom obliku i putem bilo kog sredstva, a koje daje dovoljno podataka o uslovima ponude i o

hartijama od vrednosti iz ponude tako da se investitoru omogući donošenje odluke o kupovini ili upisu ovih hartija od vrednosti, a javnom ponudom se smatra i ponuda i prodaja hartija od vrednosti preko posrednika na tržištu;

112) kvalifikovani investitori su, u smislu Glave IV ovog zakona, lica ili subjekti navedeni u članu 192. stav 1. od tač 1) do 4) ovog zakona, i lica ili subjekti koji se na sopstveni zahtev, tretiraju kao profesionalni investitori u skladu sa članom 193. ovog zakona, ili su priznati kao određeni profesionalni investitori u skladu sa članom 194. ovog zakona, ukoliko nisu zaključili ugovor o statusu malog investitora u skladu sa članom 192. stav 5. ovog zakona. Radi primene prve rečenice ove tačke, investiciona društva i kreditne institucije će na zahtev izdavaoca saopštiti kategorizaciju svojih klijenata izdavaocu, a u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka;

113) lice koje upućuje ponudu ili ponuđač je pravno ili fizičko lice koje upućuje javnu ponudu hartija od vrednosti ili drugih finansijskih instrumenata;

114) oglašavanje je, u smislu Glave IV ovog zakona, objava koja ima sledeće karakteristike:

(1) povezana je sa određenom javnom ponudom hartija od vrednosti ili uključanjem hartija od vrednosti u trgovanje na regulisano tržište, i

(2) cilj joj je izričito promovisanje mogućeg upisa ili sticanja hartija od vrednosti;

115) propisani podaci, u smislu Glave IV ovog zakona, su svi podaci koje izdavalac ili bilo koje drugo lice koje podnosi zahtev za uključivanje hartija od vrednosti na regulisano tržište bez saglasnosti izdavaoca, mora da obelodani javnosti u skladu sa ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona;

116) institucija za kolektivno investiranje koja nije zatvorenog tipa u smislu glave III ovog zakona je investicioni fond koji ima sledeće karakteristike:

(1) prikuplja kapital od brojnih investitora s namerom da ga ulaže u skladu s utvrđenom politikom ulaganja u korist tih investitora, i

(2) njegove se jedinice, na zahtev imalaca, otkupljuju ili isplaćuju, posredno ili neposredno, iz njegove imovine;

117) jedinice institucija kolektivnog investiranja, u smislu Glave IV ovog zakona, su slobodno prenosivi dematerijalizovani finansijski instrumenti koje izdaje institucija kolektivnog investiranja, a na osnovu kojih imaoci jedinica stiču pravo na srazmerni obračunski udeo u ukupnoj neto imovini u toj instituciji kolektivnog investiranja;

118) osnovni prospekt je prospekt koji je u skladu sa članom 42. ovog zakona i, po izboru izdavaoca, konačni uslovi ponude;

119) radni dani su radni dani Komisije, osim subote, nedelje i državnih praznika, u skladu sa zakonima kojim se uređuju radni odnosi, odnosno državni i drugi praznici;

120) period ponude je period tokom koga potencijalni investitori mogu kupiti ili upisati predmetne hartije od vrednosti;

121) prodaja na kratko (engl. *short selling*) u vezi sa akcijom ili dužničkim instrumentom je svaka prodaja akcije ili dužničkog instrumenta koju prodavac u trenutku zaključivanja kupoprodajnog ugovora ne poseduje, uključujući prodaju gde prodavac akcije ili instrumente duga u trenutku zaključenja ugovora o prodaji pozajmljuje ili dogovara pozajmljivanje akcije ili dužničkog instrumenta za isporuku po saldiranju/poravnanju, što ne uključuje:

(1) prodaju od strane jedne ili druge strane prema ugovoru o otkupu (u okviru repo ugovora), pri čemu se jedna strana obavezala da će prodati hartije od vrednosti po određenoj ceni, a druga strana se obavezala da će joj nazad prodati hartije od vrednosti na budući datum, po drugoj određenoj ceni;

(2) prenos hartija od vrednosti na osnovu sporazuma o pozajmljivanju hartija od vrednosti; ili

(3) zaključivanje standardizovanog terminskog ili drugog izvedenog ugovora kojim se dogovara da će se hartije od vrednosti prodati po određenoj ceni, na budući datum;

122) kreditni derivat na osnovu nastupanja statusa neispunjavanja obaveza (engl. *credit default swap*, u daljem tekstu: *CDS derivat*) je vrsta kreditnog derivata kojim se pružalac kreditne zaštite obavezuje da će korisniku te zaštite izmiriti gubitak u slučaju neizmirenja obaveza dužnika ili nekog drugog ugovorenog kreditnog događaja, za šta mu korisnik kreditne zaštite plaća odgovarajuću naknadu;

123) subjekt nadzora je fizičko ili pravno lice kojem je Komisija dala dozvolu za pružanje usluge ili obavljanje aktivnosti i svako drugo lice koje pruža usluge ili obavlja aktivnosti propisane ovim zakonom i ostalim zakonima za čiju primenu je nadležna Komisija;

124) posrednik na tržištu je pravno lice koje u skladu sa Glavom X vrši prijem i prenos naloga i obavlja usluge investicionog savetovanja u vezi sa prenosivim hartijama od vrednosti i jedinicama institucija kolektivnog investiranja;

125) finansijski posrednik je lice koje u skladu sa ovim zakonom distribuira hartije od vrednosti koje samo izdaje ili koje izdaje drugo lice.

126) kliring je postupak obrade naloga za prenos u sistemu za saldiranje, uključujući utvrđivanje međusobnih obaveza kupca i prodavca finansijskih instrumenata, u skladu sa pravilima tog sistema koji može uključiti netiranje po osnovu tih naloga, u svrhu razmene finansijskih instrumenata i novca;

127) saldiranje (poravnanje) je realizacija transakcije kroz završni prenos finansijskih instrumenata i/ili novčanih sredstava između kupca i prodavca, odnosno izmirenje obaveze prenosa finansijskih instrumenata/izmirenje novčane obaveze, odnosno namirenje potraživanja između učesnika u sistemu za saldiranje na osnovu naloga za prenos;

128) rejting agencija je ovlašćeno pravno lice koje daje mišljenje o budućoj sposobnosti izdavaoca, odnosno dužnika da blagovremeno i u potpunosti izmiri svoje finansijske obaveze, a na osnovu unapred utvrđenog i jasno određenog sistema rangiranja;

129) zakoniti imalac finansijskog instrumenta je lice iz člana 5. ovog zakona;

130) akcionar je fizičko ili pravno lice koje posredno ili neposredno poseduje:

(1) akcije izdavaoca u svoje ime i za svoj račun;

(2) akcije izdavaoca u svoje ime, a za račun drugog fizičkog ili pravnog lica;

(3) depozitne potvrde, pri čemu se lice koje poseduje te potvrde smatra akcionarom u odnosu na akcije predstavljene tim depozitnim potvrdama;

131) stvarni, odnosno posredni vlasnik je lice koje i kada nije zakoniti imalac finansijskog instrumenta, a uživa prednosti vlasništva nad tim finansijskim instrumentom u celosti ili delimično, uključujući mogućnost uticanja na glasanje, raspolaganje finansijskim instrumentom ili uživanje ekonomskih prednosti vlasništva nad tim finansijskim instrumentom;

132) ponavljajuće izdavanje hartija od vrednosti je izdavanje hartija od vrednosti u tranšama ili u najmanje dva izdavanja hartija od vrednosti iste vrste, odnosno klase u periodu od 12 meseci;

133) program ponude je plan koji dopušta ponavljajuće izdavanje dužničkih hartija od vrednosti, uključujući i varante u bilo kojem obliku, slične vrste, odnosno klase, kroz određeni vremenski period;

134) elektronska sredstva su sredstva elektronske opreme za obradu (uključujući digitalnu kompresiju), čuvanje i prenos podataka, koristeći žične, radio i optičke tehnologije ili druga elektromagnetna sredstva;

135) pravne posledice osude su događaj ili okolnost u vezi sa pravnim ili fizičkim licem koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, drugog zakona i akata donetih na osnovu tih zakona i koje se odnose na lice koje podnosi zahtev za dobijanje dozvole ili već ima dozvolu, odnosno saglasnost Komisije u skladu sa odredbama ovog zakona, a takvo lice je ili se na njega primenjuje:

(1) pravnosnažno osuđivano za krivična dela protiv radnih odnosa, privrede, imovine, pravosuđa, pranja novca, finansiranje terorizma, javnog reda, pravnog saobraćaja i službene dužnosti ili za krivična dela utvrđena ovim zakonom;

(2) u poslednjih 10 godina učinilo težu povredu, odnosno ponavljanje povrede zakona kojim se uređuju hartije od vrednosti, preuzimanje akcionarskih društava, investicioni fondovi, dobrovoljni penzijski fondovi, zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, zakona kojim se reguliše poslovanje banaka, odnosno depozitara, društava za osiguranje, akata Komisije, regulisanog tržišta, odnosno MTP ili centralnog depozitara hartija od vrednosti, a koje se odnose na ili su za posledicu imale:

- neistinito objavljivanje informacija, odnosno objavljivanje informacija koje dovode u zabludu,

- ponašanje suprotno odredbama o zloupotrebama na tržištu iz Glave XII ovog zakona,

- povredu obaveze čuvanja poverljivih podataka,

- ugrožavanje interesa učesnika na finansijskom tržištu;

(3) u poslednjih 10 godina počinilo težu povredu, odnosno ponavljanje povrede propisa iz podtačke (2) ove tačke, a koja se odnosi ili je za posledicu imala:

- prestanak obavljanja dužnosti člana uprave, direktora, zaposlenog ili licenciranog lica u centralnom depozitaru hartija od vrednosti, organizatoru tržišta, regulisanom tržištu ili MTP, investicionom društvu, ovlašćenoj banci, kreditnoj instituciji, društvu za osiguranje, društvu za reosiguranje, društvu za upravljanje investicionim fondom, društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, kastodi banci, odnosno depozitaru,

- povlačenje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu takvih lica;

(4) u poslednjih 10 godina na lice je primenjena sankcija, odnosno mera prema zakonima ili podzakonskim aktima strane države, a koja predstavlja sličnu, odnosno uporedivu sankciju ili meru iz ove tačke;

136) zajednički investicioni posao je investiciona usluga ili aktivnost iz tačke 2) podtač. (1), (2) i (4) ovog člana, ili dodatne usluge iz tačke 3) podtačka (1) ovog člana koja se pruža ili obavlja za račun dva ili više lica ili na kojem dva ili više lica imaju prava koja se mogu ostvarivati putem potpisa jednog ili više tih lica.

137) sistem za saldiranje hartija od vrednosti (u daljem tekstu: sistem za saldiranje) označava sistem koji ima najmanje tri učesnika, ne računajući organizatora tog sistema, posrednika za saldiranje, CCP, klirinšku kuću i indirektnog učesnika, koji ima zajednička pravila i standardizovane procedure za netiranje, sa ili bez CCP-a ili pravila o izvršavanju naloga za prenos između učesnika; Zaključenjem sporazuma o povezivanju sistema za saldiranje ne uspostavlja se novi sistem za saldiranje;

138) posrednik za saldiranje je pravno lice koje institucijama i/ili CCP-u, koji učestvuju u sistemu za saldiranje, otvara, vodi i gasi račune za saldiranje preko kojih se saldiraju nalozi za prenos u sistemu i, u zavisnosti od slučaja, može im, ako je za to zakonom ovlašćen, odobriti kredit radi saldiranja;

139) klirinška kuća je pravno lice koje je odgovorno za obračun neto pozicija (jedna neto obaveza ili jedno neto potraživanje) institucija, CCP-a i/ili posrednika za saldiranje, koje su rezultat netiranja;

140) učesnik, u smislu Glave XIII ovog zakona, je institucija, CCP, posrednik za saldiranje, klirinška kuća, organizator sistema ili klirinški član CCP-a koji ima odobrenje za rad;

141) institucija, u smislu Glave XIII ovog zakona, je:

- Narodna banka Srbije,
- banka, odnosno kreditna institucija,
- investiciono društvo,
- Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, organ javne vlasti, kao i privredno društvo i drugo pravno lice čiji je osnivač i za čije obaveze jamči Republika Srbija, država članica Evropske unije, treća država, kao i organ javne vlasti u tim državama, uključujući javnopravno telo i drugo pravno lice čiji je osnivač i za čije obaveze jamči država,
- kreditna institucija i investiciono društvo u smislu propisa EU nad čijim poslovanjem vrši nadzor nadležni organ, kao i institucija sa sličnim položajem u trećoj državi,

koja učestvuje u sistemu za saldiranje i koja je odgovorna za izvršavanje finansijskih obaveza po osnovu naloga za prenos u tom sistemu u skladu sa pravilima tog sistema;

142) indirektni učesnik, u smislu Glave XIII ovog zakona, označava instituciju, CCP, posrednika za saldiranje, klirinšku kuću ili organizatora sistema za saldiranje koji je u ugovornom odnosu sa učesnikom koji izvršava naloge za prenos, što indirektnom učesniku omogućava da prosleđuje naloge za prenos kroz sistem za saldiranje, pod uslovom da je poznat organizatoru tog sistema;

143) nalog za prenos je:

(1) svaki nalog učesnika da se primaocu stavi na raspolaganje određen iznos novčanih sredstava knjiženjem na obračunskim računima CRHOV-a ili svaki nalog koji dovodi do preuzimanja ili ispunjavanja obaveze plaćanja prema pravilima sistema za saldiranje,

(2) nalog učesnika za prenos finansijskih instrumenata ili prava na finansijskim instrumentima knjiženjem u odgovarajućem registru;

144) stečajni postupak u smislu ovog zakona je svaka zajednička mera utvrđena zakonom kojim se uređuje stečaj, s ciljem likvidacije učesnika ili kolektivnog namirenja poverilaca, akcionara ili drugih članova društva iz imovine učesnika, ili njegove reorganizacije, pri čemu takva mera dovodi do zabrane, obustavljanja ili

ograničenja raspolaganja finansijskim instrumentima i/ili raspolaganja sredstvima s računa (plaćanja);

145) mere reorganizacije, u smislu ovog zakona, označavaju mere koje sudski ili drugi nadležni organ primenjuje radi očuvanja ili poboljšanja finansijskog stanja dužnika, ako te mere utiču na stečena prava trećih lica, posebno mere koje se odnose na zabranu, obustavu ili ograničenje plaćanja, izvršenje obaveza ili smanjenje potraživanja;

146) netiranje je postupak pretvaranja potraživanja i obaveza na osnovu naloga za prenos koje jedan ili više učesnika u sistemu za saldiranje dostavljaju ili primaju od jednog ili više učesnika u tom sistemu, što dovodi do toga da se potražuje jedno neto potraživanje ili duguje jedna neto obaveza pojedinačnog učesnika u sistemu za saldiranje;

147) račun za saldiranje je račun kod centralne banke, posrednika za saldiranje ili CCP-a koji se koristi za držanje novčanih sredstava ili hartija od vrednosti i za saldiranje transakcija između učesnika u sistemu za saldiranje;

148) sredstva obezbeđenja, u smislu Glave XIII ovog zakona, su novčana sredstva, finansijski instrumenti i kreditna potraživanja u smislu zakona kojim se uređuje finansijsko obezbeđenje, ustanovljena radi ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza po osnovu naloga za prenos u sistemu za saldiranje;

149) poslovni dan, u smislu Glave XIII ovog zakona, jeste dan koji, u skladu s pravilima sistema za saldiranje, pokriva dnevna i noćna saldiranja i obuhvata sve događaje u toku poslovnog ciklusa tog sistema i ne mora se nužno odnositi na kalendarski dan;

150) povezani sistemi, u smislu Glave XIII ovog zakona, označavaju dva ili više sistema za saldiranje čiji su organizatori međusobno zaključili sporazum koji se odnosi na izvršenje naloga za prenos između tih sistema za saldiranje;

151) organizator sistema za saldiranje, u smislu Glave XIII ovog zakona, je pravno lice koje upravlja radom sistema za saldiranje, u skladu s pravilima rada tog sistema, i koje je odgovorno za rad tog sistema. Organizator sistema može da deluje i kao posrednik za saldiranje, CCP ili klirinška kuća;

152) dematerijalizovani oblik je činjenica da finansijski instrumenti postoje samo kao zapisi u elektronskom obliku;

153) nesposobnost izmirivanja obaveza učesnika, u smislu Glave XIII ovog zakona, je situacija u kojoj je protiv učesnika pokrenut/otvoren stečajni postupak, odnosno, ukoliko je učesnik kreditna institucija, kada je doneto rešenje o oduzimanju dozvole, odnosno akt nadležnog organa kojim se pokreće/otvara stečajni postupak ili preduzimaju druge mere u skladu sa zakonom koje su usmerene ka prestanku ili reorganizaciji tog lica i dovode do zabrane raspolaganja sredstvima s računa;

154) isporuka sa plaćanjem (eng: Delivery versus Payment, u daljem tekstu: *DVP*), je mehanizam saldiranja hartija od vrednosti koji povezuje prenos hartija od vrednosti sa prenosom novčanih sredstava, tako da se isporuka hartija od vrednosti izvršava istovremeno sa odgovarajućim prenosom novčanih sredstava;

155) ESMA – Evropski regulatorni organ za hartije od vrednosti i tržišta kapitala;

156) nezavisni član odbora je član odbora koji nije u poslovnom, porodičnom ili drugom odnosu koji izaziva sukoba interesa sa konkretnim CCP-em ili njenim kontrolnim akcionarima, njenom upravom ili članovima kliringa i koji nije bio u takvom odnosu u periodu od pet godina pre njegovog članstva u odboru;

157) privredni subjekt (engl. undertaking) u smislu ovog zakona je subjekat koji se bavi ekonomskom delatnošću, odnosno delatnošću koja se sastoji od nuđenja robe ili usluga na tržištu, bez obzira na njegov pravni status i način na koji se finansira;

158) uzbunjivač u smislu ovog zakona je fizičko lice koje prijavi stvarne ili potencijalne povrede zakona za čiju primenu je nadležna Komisija za koje je saznalo u vezi sa svojim radnim angažovanjem;

159) RESTRUKTURIRANJE, U SMISLU OVOG ZAKONA, SU MERE USMERENE NA RESTRUKTURIRANJE POSLOVANJA DUŽNIKA KOJE UKLJUČUJU PROMENU SASTAVA, USLOVA ILI STRUKTURE IMOVINE I OBAVEZA DUŽNIKA ILI BILO KOJEG DRUGOG DELA STRUKTURE KAPITALA DUŽNIKA POPUT PRODAJE IMOVINE ILI DELOVA POSLOVANJA I, AKO JE TAKO PREDVIĐENO NACIONALNIM PRAVOM, PRODAJE POSLOVANJA KAO DRUŠTVA KOJE TRAJNO POSLUJE, KAO I SVE POTREBNE OPERATIVNE PROMENE ILI KOMBINACIJU TIH ELEMENATA;

160) ODOBRENJE U SMISLU GLAVE IV JE POZITIVNA ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA MATIČNE DRŽAVE ČLANICE ILI KOMISIJE NAKON IZVRŠENE PROVERE POTPUNOSTI, DOSLEDNOSTI I RAZUMLJIVOSTI INFORMACIJA NAVEDENIH U PROSPEKTU, BEZ RAZMATRANJA TAČNOSTI TIH INFORMACIJA;

161) ELEKTRONSKI OBLIK, ODNOSNO ELEKTRONSKI FORMAT JE SVAKI TRAJNI NOSAČ PODATAKA OSIM PAPIRA;

162) SEKUNDARNO IZDANJE HARTIJA OD VREDNOSTI, PREDSTAVLJA NOVU EMISIJU HARTIJA OD VREDNOSTI LICA IZ ČLANA 48. STAV 1. TAČ. 1) - 4) ZAKONA POD USLOVIMA PROPISANIM ČLANOM 48. ZAKONA.

Komisija može bliže urediti:

1) ugovore o izvedenim finansijskim instrumentima iz stava 1. tačka 19) podtačka (7) ovog člana, koji imaju osobine drugih izvedenih finansijskih instrumenata;

2) ugovore o izvedenim finansijskim instrumentima iz stava 1. tačka 19) podtačke (10) ovog člana koji imaju osobine drugih izvedenih finansijskih instrumenata, uzimajući u obzir, između ostalog da li se njima trguje na regulisanom tržištu, MTP-u ili OTP-u.

Komisija može bliže urediti tehničke elemente pojmova iz ovog člana, kako bi se u obzir uzele nove prakse na tržištu, razvoj tehnologija i iskustvo sa praksama koje su nedozvoljene u skladu sa Glavom XII ovog zakona.

Član 4.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na Republiku ili Narodnu banku Srbije, na trgovanje finansijskim instrumentima čiji su izdavaoci Republika i Narodna banka Srbije, kao ni na nestandardizovane izvedene finansijske instrumente, osim ukoliko zakonom nije drukčije određeno.

Odredbe Glave IV ovog zakona koje regulišu javnu ponudu ne primenjuju se na akcije koje se izdaju, prodaju ili dele u skladu sa zakonom kojim se uređuje privatizacija i zakonom kojim se uređuju prava građana na besplatne akcije i novčane naknade u postupku privatizacije.

Akcije iz stava 2. ovog člana mogu biti uključene na regulisano tržište, odnosno MTP, bez odobrenja Komisije, ukoliko ispunjavaju druge uslove iz ovog zakona i uslove za prijem na regulisano tržište, odnosno MTP.

Izdavaoci akcija iz stava 2. ovog člana smatraju se javnim društvima ukoliko ispunjavaju uslove za javno društvo propisane odredbom člana 2. tačka 100) ovog zakona.

Izdavaoci iz člana 2. stav 1. ~~tačka 79) podtač. (5), (6) i (7) ovog zakona~~ TAČKA 79) PODTAČ. 2), (5), (6) I (7) OVOG ZAKONA koji izdaju dužničke hartije od vrednosti ne smatraju se javnim društvima u smislu ovog zakona.

Posebne ugovorne odredbe o namirenju

Član 25.

~~Ugovorom o zalozi može da se utvrdi da založni poverilac ima pravo da, ako njegovo potraživanje ne bude namireno o dospelosti, finansijski instrument koji je sredstvo obezbeđenja prisvoji, odnosno da stiče pravo svojine na predmetnom finansijskom instrumentu.~~

~~Predmet ugovora o zalozi iz stava 1. ovog člana ne mogu biti sopstvene akcije dužnika.~~

~~Ugovorom iz stava 1. ovog člana mora se predvideti način utvrđivanja vrednosti sredstava obezbeđenja prilikom prisvajanja.~~

UGOVOROM O ZALOZI KOJI PREDSTAVLJA PRAVNI OSNOV ZA ZASNIVANJE ZALOŽNOG PRAVA PRVOG REDA MOŽE DA SE USTANOVI PRAVO ZALOŽNOG POVERIOCA DA, UKOLIKO NJEGOVO POTRAŽIVANJE NE BUDE NAMIRENO O DOSPELOSTI, STEKNE PRAVO SVOJINE NA FINANSIJSKOM INSTRUMENTU KOJE JE SREDSTVO OBEZBEĐENJA.

PREDMET UGOVORA O ZALOZI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NE MOGU BITI SOPSTVENE AKCIJE DUŽNIKA.

UGOVOROM O ZALOZI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MORA SE PREDVIDETI NAČIN UTVRĐIVANJA VREDNOSTI SREDSTAVA OBEZBEĐENJA PRILIKOM STICANJA PRAVA SVOJINE NA FINANSIJSKOM INSTRUMENTU KOJE JE SREDSTVO OBEZBEĐENJA.

UKOLIKO, NA DAN STICANJA PRAVA SVOJINE, UTVRĐENA VREDNOST SREDSTAVA OBEZBEĐENJA, U SMISLU STAVA 3. OVOG ČLANA, PREVAZILAZI VREDNOST POTRAŽIVANJA ZALOŽNOG POVERIOCA PRVOG REDA, ISTI JE U OBAVEZI DA, NAREDNOG RADNOG DANA, U NOVCU, RAZLIKU ISPLATI:

- 1) OSTALIM ZALOŽNIM POVERIOCIMA ČIJA POTRAŽIVANJA SU DOSPELA A NISU IZMIRENA, S TIM ŠTO JE DUŽAN DA VODI RAČUNA O REDOSLEDU STICANJA ZALOŽNOG PRAVA U REGISTRU ZALOŽNOG PRAVA;
- 2) ZALOGODAVCU - AKO NE POSTOJE ZALOŽNA PRAVA DRUGOG I DALJIH REDOVA ILI POTRAŽIVANJA IZ NJIH NISU DOSPELA.

ZALOŽNI POVERILAC PRVOG REDA KOJI POSTUPI SUPROTNO STAVU 4. OVOG ČLANA PLAĆA OSTALIM ZALOŽNIM POVERIOCIMA, ODNOSNO ZALOGODAVCU PROPISANU ZATEZNU KAMATU ZA PERIOD OD DANA STICANJA PRAVA SVOJINE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA DO DANA ISPLATE VIŠKA VREDNOSTI.

Sticanje prava svojine na finansijskim instrumentima koji su predmet ugovornog založnog prava

Član 29.

~~Lice koje kupi finansijske instrumente koji su predmet ugovornog založnog prava, stiče pravo svojine na tim finansijskim instrumentima bez tereta.~~

LICE KOJE KUPI FINANSIJSKE INSTRUMENTE PRODATE U SKLADU SA ČLANOM 28. OVOG ZAKONA, STIČE PRAVO SVOJINE NA TIM FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA BEZ TERETA.

Namirenje posle zastarelosti

Član 30.

Založni poverilac se može namiriti iz vrednosti založenog finansijskog instrumenta i posle zastarelosti njegovog potraživanja, SHODNO ZAKONU KOJI UREĐUJE OBLIGACIONE ODNOS.

ZASTARELA POTRAŽIVANJA KAMATA I DRUGIH POVREMENIH DAVANJA NE MOGU SE NAMIRITI IZ VREDNOSTI ZALOŽENOG FINANSIJSKOG INSTRUMENTA.

Registar založnog prava na finansijskim instrumentima

Član 32.

Registar založnog prava na finansijskim instrumentima je registar koji vodi CRHOV, u koji se, u skladu sa ovim zakonom, upisuju založna prava na finansijskim instrumentima.

CRHOV javno objavljuje na svojoj internet stranici sledeće podatke iz registra založnog prava:

- 1) ime i prezime dužnika, odnosno zalagodavca;
 - 2) vrstu i broj finansijskih instrumenata koji su predmet založnog prava;
 - 3) visinu obezbeđenog potraživanja;
 - 4) ZABELEŽBA DA LI ZALOŽNI POVERILAC IMA PRAVO DA PRIBIRA PLODOVE KOJE DAJE FINANSIJSKI INSTRUMENT;
 - 5) ZABELEŽBA DA LI JE UGOVOROM O ZALOŽI KOJI JE PREDSTAVLJAO PRAVNI OSNOV ZA ZASNIVANJE ZALOŽNOG PRAVA PRVOG REDA USTANOVLJENO PRAVO ZALOŽNOG POVERIOCA DA, UKOLIKO NJEGOVO POTRAŽIVANJE NE BUDE NAMIRENO O DOSPELOSTI, STEKNE PRAVO SVOJINE NA FINANSIJSKOM INSTRUMENTU KOJI JE SREDSTVO OBEZBEĐENJA;
 - 46) zabeležbu sporova o založnom pravu ili u vezi sa predmetom zaloge.
- Registar založnog prava se mora voditi ažurno.

Uključivanje hartija od vrednosti na regulisano tržište

Član 64.

~~Ukoliko je uključivanje hartija od vrednosti u trgovanje na regulisano tržište obavezno~~ SE HARTIJE OD VREDNOSTI UKLJUČUJU U TRGOVANJE NA REGULISANO TRŽIŠTE, izdavalac je dužan da, u roku od tri radna dana od dana prijema obaveštenja od CRHOV-a o okončanim postupcima iz člana 63. stav 1. ovog zakona podnese zahtev organizatoru tržišta za uključenje u trgovanje.

Odmah nakon uključjenja u trgovanje hartija od vrednosti ili dodatnih hartija u okviru iste klase hartija od vrednosti, organizator tržišta je dužan da o tome objavi obaveštenje na svojoj internet stranici i da primerak tog obaveštenja pošalje elektronskim putem Komisiji, CRHOV-u i izdavaocu.

Javna ponuda hartija od vrednosti ili uključenje u trgovanje na regulisanom tržištu na osnovu prospekta sastavljenog u skladu sa ovim zakonom KADA SU IZDAVAOCI IZ STRANE ZEMLJE

Član 66.

Ako izdavalac iz strane zemlje namerava javno da nudi hartije od vrednosti u Republici ili zatraži uključenje hartija od vrednosti u trgovanje na regulisanom tržištu u Republici, na osnovu prospekta sastavljenog u skladu sa ovim zakonom, Komisija odobrava prospekt u skladu sa članom 54. ovog zakona.

Nakon što se prospekt odobri u skladu sa stavom 1. ovog člana, on sadrži sva prava i obaveze predviđene prospektom u skladu sa ovim zakonom, a na prospekt i izdavaoca iz strane zemlje primenjuju se sve odredbe ovog zakona, kao i nadzor koji vrši Komisija.

Nadzorna ovlašćenja Komisije

Član 69.

Komisija vrši nadzor nad ispunjavanjem svih obaveza propisanih odredbama ove glave u vezi sa javnom ponudom hartija od vrednosti i/ili uključjenjem na regulisano tržište.

U vršenju nadzora Komisija ima pravo da:

- 1) zahteva od izdavalaca, ponuđača ili lica koja traže uključenje na regulisano tržište da u prospekt uključe dodatne informacije, ukoliko je to neophodno radi zaštite investitora;
- 2) zahteva od izdavalaca, ponuđača ili lica koja traže uključenje na regulisano tržište, kao i lica koja ih kontrolišu ili su pod njihovom kontrolom, da dostave podatke i dokumenta od značaja za sprovođenje nadzora nad primenom odredaba ove glave;
- 3) zahteva od revizora, uprave izdavaoca, ponuđača ili podnosioca zahteva za uključenje na regulisano tržište, kao i posrednika koji će sprovesti postupak javne ponude ili uključjenja u trgovanje na regulisano tržište, da dostave informacije i obaveštenja od značaja za nadzor nad primenom odredaba ove glave;
- 4) prekine javnu ponudu hartija od vrednosti ili uključenje u trgovanje na organizovano tržište, najduže deset radnih dana ukoliko postoji osnovana sumnja da su prekršene odredbe ove glave;
- 5) zabrani ili prekine oglašavanje, ili od izdavaoca, ponuđača ili lica koje traži uključenje na organizovano tržište traži da prekinu ili obustave oglašavanje najviše

deset radnih dana, u slučaju kada postoji osnovana sumnja da je došlo do povrede odredaba ove glave;

6) zabrani javnu ponudu hartija od vrednosti i/ili uključenje u trgovanje na organizovano tržište ukoliko utvrdi da su prekršene odredbe ove glave ili postoji osnovana sumnja da će biti prekršene;

7) privremeno zabrani trgovanje na regulisanom tržištu, MTP ili ~~OT~~GOTP tržištu najduže deset radnih dana ukoliko postoji osnovana sumnja da su prekršene odredbe ove glave;

8) zabrani trgovanje na regulisanom tržištu, MTP ili ~~OT~~GOTP tržištu ukoliko utvrdi da su prekršene odredbe ove glave;

9) objavi da izdavalac, ponuđač ili lice koje traži uključenje na organizovanom tržištu ne ispunjava svoje obaveze;

10) prekine postupak odobrenja ili prekine ili ograniči javnu ponudu i/ili uključenje u trgovanje na regulisano tržište ukoliko je Komisija u skladu sa odredbama ovog zakona preduzela mere zabrane ili ograničenja, dok ta zabrana ili ograničenje traje;

11) odbije da odobri prospekt koji je sačinio određeni izdavalac, ponuđač ili lice koje traži uključenje u trgovanje na regulisanom tržištu na najviše pet godina ukoliko je taj izdavalac, ponuđač ili lice koje traži uključenje u trgovanje na regulisano tržište ponovo i ozbiljno prekršio odredbe ove glave;

12) objavi ili zahteva od izdavaoca da objavi sve bitne informacije koje mogu uticati na procenu javno ponuđenih hartija od vrednosti ili hartija od vrednosti uključenih u trgovanje na organizovanom tržištu kako bi se osigurala zaštita investitora ili nesmetano funkcionisanje tržišta;

13) prekine ili zahteva da relevantno regulisano tržište, MTP ili OTP obustavi trgovanje hartijama od vrednosti ako smatra da je situacija izdavaoca takva da bi trgovanje štetilo interesima investitora;

14) sprovede neposredni nadzor ili istragu na mestima koja nisu privatni stambeni prostori fizičkih lica, da ulazi u prostore i ima pristup dokumentima i drugim podacima u bilo kojem obliku, ukoliko postoji opravdana sumnja da dokumenti i drugi podaci povezani sa predmetom inspekcijskog pregleda ili nadzora mogu biti relevantni za dokazivanje povreda odredbi ove glave.

Nadzor iz stava 1. ovog člana Komisija vrši:

- 1) neposredno;
- 2) u saradnji sa drugim organima;
- 3) podnošenjem zahteva nadležnim sudskim organima.

Predmet regulisanja

Član 70.

Odredbama ove glave uređuju se obaveze objavljivanja redovnih i povremenih informacija u vezi izdavalaca čije su hartije od vrednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu u Republici.

~~Odredbe ove glave ne primenjuju se na udele koje izdaju institucije kolektivnog investiranja koje nisu zatvorenog tipa, kao ni na udele koje su ti subjekti stekli ili otuđili.~~ ODREDBE OVE GLAVE NE PRIMENJUJU SE NA INVESTICIONE JEDINICE KOJE IZDAJU INSTITUCIJE KOLEKTIVNOG INVESTIRANJA KOJE NISU ZATVORENOG TIPRA, KAO NI NA STICANJE ILI OTUĐENJE TIH JEDINICA.

Svako upućivanje na pravna lica, u smislu odredaba ove glave, uključuje registrovana poslovna udruženja koja nemaju status pravnog lica i fondove.

KOMISIJA PROPISUJE POTREBNE PODATKE, NAČIN DOSTAVLJANJA I NJIHOVO OBJAVLJIVANJE ZA IZDAVAOCE ČIJE SU HARTIJE OD VREDNOSTI UKLJUČENE NA MTP ILI OTP.

Obaveze izdavaoca dužničkih hartija od vrednosti koje su uključene na regulisano tržište

Član 96.

Izdavalac dužničkih hartija od vrednosti koje su uključene na regulisano tržište dužan je da svim imalcima dužničkih hartija od vrednosti istog ranga obezbedi ravnopravan tretman u vezi sa pravima koja proizilaze iz tih dužničkih hartija od vrednosti.

Izdavalac dužničkih hartija od vrednosti je dužan da bez odlaganja obavesti javnost o svakom novom izdavanju dužničkih hartija od vrednosti, a naročito o osiguranju ili garanciji u vezi sa tim izdavanjem.

Izdavalac dužničkih hartija od vrednosti, dužan je da njihovim imalcima obezbedi sva sredstva i informacije potrebne za ostvarivanje njihovih prava, da iste objavi i da obezbedi njihovu nepovredivost.

Imalcima dužničkih hartija od vrednosti mora biti omogućeno ostvarivanje njihovih prava putem punomoćnika.

Izdavalac dužničkih hartija od vrednosti, naročito mora da:

1) objavi ili pošalje cirkularno obaveštenje: o mestu, vremenu i dnevnom redu skupštine imalaca dužničkih hartija od vrednosti, isplati kamate, ostvarivanju prava na konverziju, zamenu, upis ili poništenje, kao i o pravu da učestvuju u navedenim događajima i poslovima;

2) učini dostupnim obrazac izjave o punomoćniku u pismenoj formi, ili, ako je moguće, u elektronskoj formi, svakom licu ovlašćenom da glasa na skupštini imalaca dužničkih hartija, zajedno sa obaveštenjem o njenom održavanju ili, na zahtev, nakon objavljivanja poziva;

3) odredi kreditnu instituciju putem koje imalci dužničkih hartija ostvaruju svoja finansijska prava.

Kada izdavalac saziva skupštinu imalaca dužničkih hartija čija pojedinačna nominalna vrednost iznosi najmanje 100.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije, ima pravo da izabere mesto njenog održavanja u bilo kojoj državi članici EU, ako je u njoj obezbedio sva sredstva i informacije koje su imalcima tih hartija od vrednosti potrebne radi ostvarivanja njihovih prava.

Stav 6. ovog člana se primenjuje i na imaoce dužničkih hartija čija je nominalna vrednost izražena u valuti koja nije evro, ukoliko protivvrednost pojedinačne nominalne vrednosti na dan izdanja iznosi najmanje 100.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije.

Stav 6. ovog člana se primenjuje i na dužničke hartije od vrednosti čija pojedinačna nominalna vrednost iznosi najmanje 50.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije, ili u slučaju dužničkih hartija od vrednosti izraženih u valuti koja nije evro, čija protivvrednost pojedinačne nominalne vrednosti na dan izdanja iznosi najmanje 50.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije, ako su uključene u trgovanje na regulisanom tržištu u nekoj državi članici EU pre 31. decembra 2010. godine, sve dok su te hartije od vrednosti u opticaju/nisu dospеле, pod uslovom da su imaoocu u državi članici koju je izabrao izdavalac, na raspolaganju sva sredstva i informacije potrebne za ostvarivanje njegovih prava.

Izdavalac dužničkih hartija od vrednosti, može elektronskim putem da obaveštava imaoce dužničkih hartija od vrednosti pod uslovom da je ~~skupština~~ ~~NA SASTANKU~~ imalaca dužničkih hartija od vrednosti ~~donela odluku~~ **DONETA ODLUKA** o takvom načinu obaveštavanja, ukoliko su ispunjeni najmanje sledeći uslovi:

1) upotreba elektronskih sredstava ne sme ni na koji način da zavisi od sedišta, odnosno prebivališta imaoce hartija ili njegovog zastupnika;

2) postupci identifikacije moraju da se uspostave, kako bi imaoce hartija bili stvarno blagovremeno i valjano obavešteni;

3) izdavalac mora da zahteva u pisanom obliku saglasnost za elektronsku dostavu od svakog imaoce hartija, pri čemu se smatra da je pristanak dat ako se na zahtev ne odgovori u razumnom roku, s tim što imalac hartija ima pravo da naknadno u svako doba zatraži da mu se dostavi pisano obaveštenje; i

4) trošak elektronskog obaveštavanja izdavalac raspodeljuje na imaoce hartija u skladu sa načelom ravnopravnosti.

Posebna ovlašćenja Komisije

Član 104.

Komisija rešenjem može izreći novčanu kaznu pravnom licu u iznosu do 10% prihoda ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini, kada utvrdi da:

1) nije objavilo uopšte ili nije objavilo u propisanom roku izveštaje u skladu sa čl. 71-76. ovog zakona i čl. 93. i 94. ovog zakona;

2) je postupilo protivno obavezi u vezi sa značajnim učešćem iz čl. 80-85. i člana 89. ovog zakona.

Ako povredu iz stava 1. ovog člana učini matično ili zavisno društvo matičnog društva koje je obavezno da sastavi konsolidovani godišnji obračun, novčana kazna iz stava 1. ovog člana se određuje prema poslednjem usvojenom konsolidovanom godišnjem izveštaju.

Komisija rešenjem može izreći novčanu kaznu fizičkom licu do iznosa dvanaestostrukog proseka zarada koje je to lice ostvarilo u poslednja tri meseca koja prethode mesecu u kojem se izriče kazna, kada utvrdi da:

1) je odgovorno za neobjavljivanje ili neblagovremeno objavljivanje izveštaja ~~javnog društva~~ **IZDAVAOCA** u skladu sa čl. 70-76. ovog zakona i čl. 93. i 94. ovog zakona;

2) je postupilo protivno obavezi u vezi sa značajnim učešćem iz čl. 80-85. i člana 89. ovog zakona.

Uz novčanu kaznu za povrede propisa iz stava 1. ovog člana Komisija može učiniocu da izrekne jednu ili više mera kojim se efikasno otklanjaju njene posledice, a naročito:

- 1) objavljivanje oglasa o kazni sa identifikacijom učinioca i opisom povrede propisa koji je učinio;
- 2) nalog fizičkom ili pravnom licu odgovornom za povredu da prestane da je vrši i da se uzdrži od njegovog vršenja ubuduće;
- 3) obustavljanje prava glasa ~~u javnom društvu~~ KOD IZDAVAOCA licu koje povredi obavezu izveštavanja o značajnom učešću iz čl. 80-85. ovog zakona i člana 89. ovog zakona.

U odlučivanju o vrsti i visini kazne i mere za povrede iz st. 1. i 3. ovog člana Komisija naročito vodi računa o svim značajnim okolnostima, a naročito o:

- 1) težini i trajanju povrede propisa;
- 2) stepenu odgovornosti učinioca;
- 3) imovinskoj snazi učinioca koja se, na primer, iskazuje i putem godišnjeg prihoda pravnog lica ili primanja fizičkog lica;
- 4) visini ostvarenog dobitka ili izbegnutog gubitka učinioca ako može da se utvrdi;
- 5) gubicima koje je imalo treće lice usled povrede propisa ako može da se utvrdi;
- 6) spremnosti učinioca da sarađuje se nadležnim organima;
- 7) ranijoj povredi propisa od strane učinioca.

Struktura upravljanja organizatora tržišta

Član 114.

Organizator tržišta ima skupštinu akcionara, jednog ili više izvršnih direktora i nadzorni odbor.

Mandat izvršnog direktora traje četiri godine i isto lice može biti ponovo birano.

Nadzorni odbor ima predsednika i najmanje četiri člana.

Izvršni direktor ne može biti član nadzornog odbora.

Komisija propisuje sadržaj zahteva za davanje prethodne saglasnosti na izbor, odnosno imenovanje direktora i članova nadzornog odbora organizatora tržišta.

Direktor i član nadzornog odbora organizatora tržišta, ne može biti:

- 1) lice koje podleže primeni pravnih posledica osude;
- 2) lice koje je na rukovodećoj poziciji ili zaposleno u državnim organima, osim u slučaju kada Republika ima vlasničko učešće u organizatoru tržišta;
- 3) lice koje je direktor, član nadzornog odbora, zaposleni, ili lice sa kvalifikovanim učešćem u drugom organizatoru tržišta koji ima dozvolu za rad prema ovom zakonu;
- 4) lice koje je direktor, član nadzornog odbora ili zaposlen u CRHOV-u;
- 5) ~~lice koje je direktor, član nadzornog odbora ili zaposlen u investicionom društvu ili ovlašćenoj banci, odnosno kreditnoj instituciji, javnom društvu ili investicionom fondu čije su hartije od vrednosti uključene u~~

~~trgovanje na tržište hartija od vrednosti, osim u slučaju kada ima vlasničko učešće u organizatoru tržišta~~ LICE KOJE JE DIREKTOR, ČLAN NADZORNOG ODBORA ILI ZAPOSLEN U INVESTICIONOM DRUŠTVU ILI OVLAŠĆENOJ BANCII, ODNOSNO KREDITNOJ INSTITUCIJI, KOD IZDAVAOCA ČIJE SU HARTIJE OD VREDNOSTI UKLJUČENE U TRGOVANJE NA REGULISANOM TRŽIŠTU, ODNOSNO MTP I OTP U REPUBLICI ILI U INVESTICIONOM FONDU ČIJE SU HARTIJE OD VREDNOSTI UKLJUČENE U TRGOVANJE NA TRŽIŠTE HARTIJA OD VREDNOSTI, OSIM U SLUČAJU KADA IMA VLASNIČKO UČEŠĆE U ORGANIZATORU TRŽIŠTA;

6) lice koje je blisko povezano sa licima iz tač. 1)–5) ovog stava.

Poslovna reputacija i iskustvo direktora i člana nadzornog odbora organizatora tržišta treba da obezbede dobro i pouzdano upravljanje organizatorom tržišta, odnosno regulisanim tržištem i MTP, MTP-OM I OTP-OM i ova lica moraju da imaju odgovarajuću poslovnu reputaciju i najmanje tri godine radnog iskustva u vezi sa hartijama od vrednosti.

Direktor organizatora tržišta mora biti zaposlen sa punim radnim vremenom u organizatoru tržišta, a to lice i najmanje jedan član nadzornog odbora mora znati srpski jezik.

Odbor za imenovanja

Član 116.

Organizatori tržišta za koje se smatra da su veliki u smislu njihove ~~veličine~~, unutrašnje organizacije i prirode, obima i složenosti njihovih poslovanja, osnivaju odbor za imenovanja sastavljen od članova organa uprave koji ne obavljaju nijednu izvršnu funkciju u tom organizatoru tržišta.

Organizatori tržišta i njihovi odbori za imenovanja uzimaju u obzir širok spektar osobina i sposobnosti prilikom imenovanja članova organa uprave i uspostavljaju politiku podsticanja raznolikosti u organu uprave.

Odbor za imenovanja izvršava sledeće zadatke:

1) utvrđivanje i preporučivanje kandidata za upražnjena radna mesta u organu uprave, koje potom usvaja organ uprave ili se odobrava na skupštini akcionara. Pri tome Odbor za imenovanja:

(1) u obzir uzima ravnotežu između znanja, veština, raznolikosti i iskustva organa uprave;

(2) priprema opis dužnosti i potrebnih sposobnosti za određeno mesto i procenjuje očekivano vreme potrebno za izbor;

(3) utvrđuje potrebnu zastupljenost polova u organu uprave i razvija mere za povećanje broja predstavnika premalo zastupljenog pola u organu uprave kako bi se postigao ovaj cilj;

2) redovno i najmanje jednom godišnje ocenjuje strukturu, veličinu, sastav i uspešnost organa uprave i za organ uprave priprema preporuke u vezi sa mogućim izmenama;

3) redovno i najmanje jednom godišnje procenjuje znanje, veštine i iskustvo pojedinačnih članova organa uprave, kao i organa uprave kao celine i o tome obaveštava organ uprave;

4) redovno preispituje politiku organa uprave u pogledu izbora i imenovanja višeg rukovodstva i za organ uprave priprema preporuke.

Odbor za imenovanja, pri vršenju svojih dužnosti, redovno i u meri koliko je to moguće, uzima u obzir potrebu da se obezbedi da prilikom donošenja odluka unutar organa uprave ne preovladava nijedan pojedinac ili manja grupa ljudi, na način koji bi bio štetan za interese organizatora tržišta kao celine.

U obavljanju svojih dužnosti, odbor za imenovanja može koristiti sve potrebne izvore informacija, uključujući spoljno savetovanje.

Odluka o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta

Član 133.

Skupština izdavaoca, odnosno javnog društva može doneti odluku o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine od ukupnog broja izdatih akcija sa pravom glasa, s tim što se statutom društva može odrediti i veća većina za donošenje ovakve odluke.

Odluku iz stava 1. ovog člana javno društvo može da donese ako su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) javno društvo ima manje od 10.000 akcionara;
- 2) da je u periodu od tri meseca koji prethodi danu donošenja odluke o sazivanju sednice skupštine akcionara na kojoj se odlučuje o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta, ~~odnosno MTP~~ ukupno ostvareni obim prometa akcija koje su predmet navedenog povlačenja iznosio manje od 0,5% od njihovog ukupnog izdatog broja;
- 3) u najmanje u jednom mesecu perioda iz tačke 2) ovog stava ostvareni mesečni obim prometa takvim akcijama na regulisanom tržištu iznosio je manje od 0,05% od njihovog ukupnog izdatog broja.

Odluka iz stava 1. ovog člana je validna samo kad uključuje i neopozivu izjavu društva kojom se društvo obavezuje da od nesaglasnih akcionara, a na njihov zahtev, otkupi akcije uz odgovarajuću naknadu, s tim što ovo pravo ima i akcionar koji nije učestvovao u radu skupštine.

Po upisu odluke iz stava 1. ovog člana u Registar privrednih subjekata, društvo ~~je dužno~~ **PRESTAJE DA BUDE JAVNO DRUŠTVO I DUŽNO JE** da obavesti organizatora regulisanog tržišta na kojem su njegove akcije uključene u trgovanje.

Odgovarajuća naknada iz stava 3. ovog člana je najveća vrednost akcije obračunate u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Opšti akti organizatora tržišta

Član 136.

Opšti akti organizatora tržišta su osnivački akt, statut, pravila i procedure poslovanja, kao i pravilnik o tarifi.

~~Komisija daje prethodnu saglasnost na pravila i procedure poslovanja i pravilnik o tarifi, kao i na njihove izmene i propisuje njihovu bližu sadržinu. Organizator tržišta bez odlaganja obaveštava Komisiju o svim izmenama statuta.~~ **KOMISIJA DAJE PRETHODNU SAGLASNOST NA STATUT, PRAVILA I PROCEDURE POSLOVANJA I PRAVILNIK O TARIFI, KAO I NA NJIHOVE IZMENE I PROPISUJE NJIHOVU BLIŽU SADRŽINU.**

Pravila i procedure poslovanja bliže uređuju poslove organizatora tržišta propisane odredbama ovog zakona, a naročito se njima uređuju:

- 1) uslovi članstva za investiciono društvo na regulisanom tržištu;

2) uslovi za uključenje finansijskih instrumenata u trgovanje na regulisano tržište, isključenje iz trgovanja i privremenu obustavu trgovanja takvim finansijskim instrumentima;

3) uslovi za trgovanje finansijskim instrumentima koji su uključeni u trgovanje na regulisano tržište;

4) tržišni nadzor nad trgovanjem finansijskim instrumentima koji su uključeni na regulisano tržište u cilju sprečavanja i otkrivanja nepostupanja po pravilima regulisanog tržišta, odredbama ovog zakona i aktima Komisije, a naročito nepostupanja po odredbama Glave XII ovog zakona koje regulišu zloupotrebe na tržištu;

5) procedure za pokretanje disciplinskih postupaka protiv investicionih društava i ovlašćenih fizičkih lica u investicionom društvu koji postupaju suprotno odredbama opštih akata, odredbama ovog zakona i akata Komisije;

6) procedure za rešavanje sporova između investicionih društava koja su članovi na regulisanom tržištu, a u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima koji su uključeni u trgovanje na regulisano tržište;

7) USLOVI ZA UKLJUČENJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA U TRGOVANJE NA MTP I OTP, ISKLJUČENJE IZ TRGOVANJA I PRIVREMENU OBUSTAVU TRGOVANJA TAKVIM FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA.

Organizator tržišta naplaćuje naknade za usluge i poslove koje obavlja do maksimalnih iznosa propisanih pravilnikom o tarifi organizatora tržišta koji je dostavljen Komisiji.

Opštim aktima organizatora tržišta mogu se propisati i pravila o arbitraži.

Obaveza pribavljanja prethodnog odobrenja

Član 140.

Za obavljanje usluga dostave podataka kao redovne delatnosti ili posla prethodno je potrebna dozvola Komisije KOJU IZDAJE KOMISIJA U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

PRUŽALAC USLUGE DOSTAVE PODATAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA JE PRAVNO LICE NA KOJE SE PRIMENJUJU ODREDBE ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU PRIVREDNA DRUŠTVA, AKO OVIM ZAKONOM NIJE DRUGČIJE ODREĐENO.

Pružanje usluga dostave podataka iz stava 1. ovog člana je:

- 1) upravljanje sistemom APA;
- 2) upravljanje CTP-om;
- 3) upravljanje ARM-om.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, investicionom društvu ili organizatoru tržišta koji upravlja mestom trgovanja dozvoljeno je da pružaju usluge dostave podataka kao APA, pri čemu je neophodna prethodna provera njihove usklađenosti sa ovom glavom. Te usluge se navode u njihovoj dozvoli za rad.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, investicionom društvu ili organizatoru tržišta koji upravlja mestom trgovanja dozvoljeno je da pružaju usluge dostave podataka kao CTP i ARM, pri čemu je neophodna prethodna provera njihove usklađenosti sa ovom glavom. Te usluge se navode u njihovoj dozvoli za rad.

Komisija vodi i redovno ažurira registar svih pružalaca usluga dostave podataka (u daljem tekstu: Registar). Registar je javno dostupan na internet stranici

Komisije i sadrži informacije o uslugama za koje je pružalac usluga dostave podataka dobio dozvolu.

O izdavanju svake dozvole obaveštava se ESMA.

Kada Komisija oduzme dozvolu u skladu sa članom 143. ovog zakona taj podatak se objavljuje u Registru narednih pet godina.

Komisija vrši nadzor nad pružaocima usluge dostave podataka, redovno proverava njihovu usklađenost sa ovom glavom i da li ispunjavaju uslove navedene u dozvoli.

Uslovi za dobijanje dozvole, osnivanje

Član 148.

Pružanje investicionih usluga i/ili profesionalno obavljanje investicionih aktivnosti kao redovne delatnosti ili poslovanja može obavljati samo investiciono društvo koje je dobilo dozvolu od Komisije za obavljanje delatnosti investicionog društva.

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana, Komisija izdaje dozvolu svakom organizatoru tržišta da upravlja MTP-om ili OTP-om, pri čemu je potrebno prethodno proveriti njegovu usklađenost sa ovom glavom.~~ IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, KOMISIJA IZDAJE DOZVOLU ORGANIZATORU TRŽIŠTA DA UPRAVLJA MTP-OM ILI OTP-OM, KADA PRETHODNO UTVRDI DA ISPUNJAVA USLOVE PROPISANE U OVOJ GLAVI.

Svako investiciono društvo mora biti organizovano kao akcionarsko društvo i na njega se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Svako investiciono društvo sa registrovanim sedištem u Republici dužno je da ima stvarno sedište u Republici.

Opšta akta investicionog društva

Član 155.

Opšta akta investicionog društva su osnivački akt, statut, pravila i procedure poslovanja, kao i pravilnik o tarifi.

Komisija daje saglasnost na opšta akta iz stava 1. ovog člana, osim na pravilnik o tarifi, kao i na svaku njihovu izmenu ili dopunu.

Investiciono društvo naplaćuje naknade za usluge i aktivnosti koje obavlja maksimalno do iznosa propisanih ~~tarifnikom koji je odobrila Komisija~~ PRAVILNIKOM O TARIFI.

Komisija podzakonskim aktom uređuje sadržinu opštih akata iz stava 1. ovog člana.

Procena

Član 163.

Prilikom postupanja po zahtevu iz člana 161. stav 1. ovog zakona i podataka iz člana 162. stav 4. ovog zakona, uzimajući u obzir verovatni uticaj predloženog sticaoca na investiciono društvo, a radi obezbeđenja dobrog i odgovornog upravljanja u investicionom društvu u kome se stiče kvalifikovano učešće, Komisija ocenjuje

podobnost predloženog sticaoca i finansijsku opravdanost predloženog sticanja koristeći sledeće kriterijume:

- 1) reputaciju predloženog sticaoca;
- 2) reputaciju i iskustvo lica koje će upravljati poslovanjem investicionog društva usled predloženog sticanja;
- 3) finansijsku stabilnost predloženog sticaoca, posebno u pogledu vrste aktivnosti koja se obavlja i koja se planira u investicionom društvu u kome se sticanje predlaže;
- 4) da li će investiciono društvo moći da ispunjava i nastaviti da ispunjava prudencijalne zahteve iz ovog i drugih relevantnih propisa;
- 5) da li postoje opravdani razlozi za sumnju, da se u vezi sa predloženim sticanjem vrši ili pokušava vršiti pranje novca ili finansiranje terorizma, ili da li predloženo sticanje može uvećati taj rizik.

Komisija neće dati saglasnost na predloženo sticanje, samo ako postoje osnovani razlozi za takvo postupanje na osnovu kriterijuma iz stava 1. ovog člana ili ako su podaci koje predloženi sticalac podnese nepotpuni.

Komisija ne može da uslovljava iznos i procenat u vezi sa učešćem koje se stiče, niti da ispituje predloženo sticanje u smislu ekonomskih potreba tržišta.

Komisija stavlja na raspolaganje javnosti spisak informacija potrebnih za obavljanje procene, koje se moraju dostaviti Komisiji istovremeno sa zahtevom iz člana 161. stav 1. ovog zakona. Količina potrebnih informacija proporcionalna je i prilagođava se vrsti predloženog sticaoca i predloženom sticanju. Komisija ne zahteva informacije koje nisu relevantne za prudencijalnu ocenu.

Kada Komisija razmatra dva ili više zahteva za sticanje ili uvećanje kvalifikovanog učešća u istom investicionom društvu, Komisija je dužna da prema predloženim sticaocima ravnopravno postupi.

Komisija sarađuje sa drugim nadležnim organima prilikom vršenja procene iz ovog člana, ukoliko je predloženi sticalac:

- 1) kreditna institucija, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investiciono društvo ili društvo za upravljanje UCITS fondom kojima je dozvola za rad izdata u ~~drugo~~ državi članici ili u sektoru različitom od onoga u kojem se predlaže sticanje;
- 2) matično društvo kreditne institucije, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investiciono društvo ili društvo za upravljanje UCITS fondom kojima je dozvola za rad izdata u ~~drugo~~ državi članici ili u sektoru različitom od onoga u kojem se predlaže sticanje; ili
- 3) fizičko ili pravno lice koje kontroliše kreditnu instituciju, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investiciono društvo ili društvo za upravljanje UCITS fondom kojima je dozvola za rad izdata u ~~drugo~~ državi članici ili u sektoru različitom od onoga u kojem se predlaže sticanje.

Komisija bez nepotrebnog odlaganja pruža drugim nadležnim organima sve informacije koje su neophodne ili relevantne za procenu člana 163. ovog zakona. S tim u vezi, nadležni organi međusobno razmenjuju sve relevantne informacije na zahtev, ali i dostavljaju sve relevantne informacije na sopstvenu inicijativu. Odluka Komisije uzima u obzir sve stavove ili rezerve koje je izneo organ nadležan za predloženog sticaoca.

Ako investiciono društvo stekne saznanja o sticanju ili otuđivanju učešća u svom kapitalu, što dovodi do toga da procenti pređu ili padnu ispod pragova

propisanih stavom 1. ovog člana, investiciono društvo o tome bez odlaganja obaveštava Komisiju.

Komisija podzakonskim aktom bliže propisuje kriterijume iz stava 1. ovog člana, kao i spisak podataka iz stava 4. ovog člana, koji će predloženi sticaoci uključiti u svoje obaveštenje.

Minimalni kapital

Član 165.

Minimalni kapital investicionog društva se određuje i izračunava u skladu sa aktom Komisije i ne može biti manji od:

1) 125.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije za pružanje usluga iz odredaba člana 2. stav 1. tačka 2) podtač. (1), (2), (4), (5) i (7) ovog zakona;

2) 200.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije za pružanje usluga i obavljanje aktivnosti iz odredaba člana 2. stav 1. tačka 2) podtačka (3) ovog zakona;

3) 730.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije za pružanje usluga i obavljanje aktivnosti iz odredaba člana 2. stav 1. tačka 2) podtačka (6) ovog zakona;

4) 730.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije za pružanje usluga i obavljanje aktivnosti iz odredaba člana 2. stav 1. tačka 2) ~~podtačka (8)~~ **PODTAČ. (8) I (9)** ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, Komisija može aktom sniziti iznos iz stava 1. tačka 1) ovog člana na 50.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije u slučajevima kada investiciono društvo nije ovlašćeno da upravlja novcem ili finansijskim instrumentima klijenata, odnosno kada obavlja samo aktivnosti ili pruža usluge iz odredaba člana 2. stav 1. tačka 2) podtač. (1) i (2) ovog zakona.

Smatra se da investiciono društvo sa najvećim iznosom kapitala iz stava 1. ovog člana ispunjava uslov u pogledu kapitala za obavljanje delatnosti ili pružanje usluga za koje je propisan niži iznos.

Kapital iz st. 1. i 2. ovog člana uplaćuje se u celosti u novcu.

Držanje finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata

Član 170.

Investiciono društvo, kada drži finansijske instrumente klijenata, preduzima odgovarajuće mere kako bi:

1) zaštitilo vlasnička prava klijenata, naročito u slučaju nesolventnosti investicionog društva, i

2) sprečilo upotrebu finansijskih instrumenata klijenata za sopstveni račun, osim uz izričitu saglasnost klijenta.

Kada su u pitanju novčana sredstva clijenata, investiciono društvo treba da preduzme odgovarajuće mere kako bi zaštitilo prava clijenata i, osim u slučajevima kreditnih institucija, sprečilo korišćenje sredstava clijenata za sopstveni račun.

INVESTICIONO DRUŠTVO KOJE IMA DOZVOLU KOMISIJE DA VODI NOVAC KLIJENATA NA SVOM NOVČANOM RAČUNU ZA KLIJENTE KOD KREDITNE INSTITUCIJE – ČLANA CENTRALNOG REGISTRA, DUŽNO JE DA KOD KREDITNE INSTITUCIJE OTVORI NOVČANI RAČUN KLIJENATA KOJI JE ODVOJEN OD NOVČANOG RAČUNA DRUŠTVA, ZA KOJI JE POTREBNA POSEBNA SAGLASNOST KLIJENTA ILI OVLAŠĆENJE ZA OTVARANJE RAČUNA SA NOVČANIM SREDSTVIMA.

INVESTICIONO DRUŠTVO MOŽE KORISTITI JEDAN ILI VIŠE RAČUNA ZA NOVČANA SREDSTVA KLIJENATA I DUŽNO JE DA U KONTINUITETU VODI TAČNU EVIDENCIJU O SREDSTVIMA SVAKOG OD KLIJENATA KOJA SE DRŽE NA ZBIRNOM RAČUNU.

SREDSTVA SA NOVČANOG RAČUNA KLIJENATA INVESTICIONO DRUŠTVO MOŽE DA KORISTI SAMO ZA PLAĆANJE OBAVEZA U VEZI SA INVESTICIONIM USLUGAMA I AKTIVNOSTIMA, KAO I DODATNIM USLUGAMA KOJE OBAVLJA ZA KLIJENTE I NE MOGU SE KORISTITI ZA PLAĆANJE OBAVEZA DRUGOG KLIJENTA.

Investiciono društvo ne može da zaključi ugovore sa malim investitorima o prenosu vlasništva nad finansijskim obezbeđenjem u cilju osiguranja ili pokrivanja postojećih ili budućih, stvarnih, potencijalnih ili očekivanih obaveza clijenata.

U izuzetnim okolnostima, Komisija može za investiciona društva uvesti dodatne obaveze u pogledu zaštite sredstava clijenata, pored onih predviđenih u ST. 1–6. ovog člana. Takvi zahtevi moraju biti objektivno utemeljeni i srazmerni i namenjeni, sprečavanju specifičnih rizika u vezi sa zaštitom investitora ili integritetom tržišta, koji su posebno važni u kontekstu strukture tržišta.

Finansijski instrumenti i novčana sredstva clijenata ne ulaze u imovinu, stečajnu ili likvidacionu masu investicionog društva, niti mogu biti predmet izvršenja ili prinudne naplate koji se sprovedu nad investicionom društvom.

Komisija bez nepotrebnog odlaganja obaveštava Evropsku komisiju o svim zahtevima koje namerava da uvede u skladu sa STAVOM 7. ovog člana, najmanje dva meseca pre datuma njihovog planiranog stupanja na snagu. U obaveštenju navodi i obrazloženje/razloge za uvođenje zahteva. Svi takvi dodatni zahtevi ne ograničavaju, niti na drugi način utiču na prava investicionih društava u skladu sa čl. 198. i 199. ovog zakona.

Informacije, oglašavanje i podsticaji u vezi sa pružanjem investicionih ili dodatnih usluga

Član 179.

Sve informacije, uključujući i marketinške, koje investiciono društvo upućuje svojim klijentima ili potencijalnim klijentima, moraju biti istinite, jasne i da ne dovode u zabludu, a marketinški materijal mora biti jasno označen kao takav.

Klijentima ili potencijalnim klijentima se pravovremeno pružaju relevantne informacije o investicionom društvu i njegovim uslugama, finansijskim instrumentima i predlaganim investicionim strategijama, mestima izvršenja i svim troškovima i povezanim naknadama. Relevantne informacije uključuju da:

1) prilikom pružanja usluge investicionog savetovanja, investiciono društvo mora pravovremeno i pre investicionog savetovanja obavestiti klijenta:

(1) da li savet pruža nezavisno;

(2) da li se savet zasniva na širokoj ili uskoj analizi različitih vrsta finansijskih instrumenata, a posebno da li je ograničen na finansijske instrumente koje izdaju ili predlažu blisko povezana lica, ili koji su u pravnom ili ekonomskom odnosu sa investicionim društvom, kao što je ugovorni odnos, koji bi mogao ugroziti nezavisnost saveta;

(3) da li će investiciono društvo klijentu pružati redovnu procenu adekvatnosti finansijskih instrumenata koje preporučuje tom klijentu;

2) informacije o finansijskim instrumentima i predloženim investicionim strategijama treba da sadrže odgovarajuće smernice i upozorenja o rizicima koji su povezani sa takvim ulaganjem, kao i da li je finansijski instrument namenjen malim ili profesionalnim investitorima, uzimajući u obzir određeno ciljno tržište u skladu sa članom 177. st. 2. ovog zakona;

3) informacije o svim troškovima i povezanim naknadama treba da sadrže informacije koje se odnose na investicione i dodatne usluge, uključujući troškove savetovanja, ako je potrebno, troškove finansijskog instrumenta koji se preporučuje ili prodaje klijentu, i informacije o mogućim načinima plaćanja od strane klijenta, uključujući plaćanja trećem licu.

Informacije o svim troškovima i naknadama, uključujući one koji se odnose na investicionu uslugu i finansijski instrument koji nisu posledica pojave povezanih tržišnih rizika, predstavljaju se zbirno tako da klijent može da razume puni trošak, kao i kumulativni efekat na prinos od ulaganja, a na zahtev klijenta pruža se pregled raščlanjen po stavkama. Po potrebi, takve informacije se pružaju klijentu redovno, najmanje jednom godišnje, tokom trajanja ulaganja.

Informacije iz st. 2. i 3. i st. 8–10. ovog člana moraju biti lako razumljive kako bi klijenti ili potencijalni klijenti u razumnoj meri mogli da shvate prirodu i rizike investicionih usluga i određenu vrstu finansijskog instrumenta koji se nudi, i shodno tome, da donesu utemeljenu odluku o ulaganju. Ove informacije se mogu davati u standardizovanom obliku.

Ako se investiciona usluga nudi kao deo finansijskog proizvoda koji je već uređen odredbama ~~Zakona o bankama~~ ZAKONA KOJI UREĐUJE BANKE, na tu uslugu se ne primenjuju dodatne obaveze iz st. 1–4. ovog člana.

Kada investiciono društvo obavesti klijenta da je investicioni savet pružen nezavisno, to investiciono društvo:

1) procenjuje dovoljno veliki skup finansijskih instrumenata dostupnih na tržištu koji moraju biti dovoljno diversifikovani u pogledu vrste i izdavaoca ili ponuđača proizvoda tako da se klijentov investicioni cilj može postići na odgovarajući način i ne sme se ograničiti na finansijske instrumente koje izdaju ili nude:

(1) samo investiciono društvo ili lica koja imaju bliske veze sa investicionim društvom; ili

(2) druga lica sa kojima je investiciono društvo u pravnom ili ekonomskom odnosu, poput ugovornog odnosa koji je toliko blizak da može ugroziti nezavisnost datog saveta;

2) ne prihvata i ne zadržava naknade, provizije niti druge novčane ili nenovčane koristi koje plaća ili pruža treće lica ili lica koje u vezi sa pružanjem usluge klijentima deluje za račun trećeg lica. Izuzetak su manje nenovčane koristi

koje mogu poboljšati kvalitet usluge pružene klijentu, koje svojom veličinom i prirodom ne bi ugrozile obavezu investicionog društva da deluje u najboljem interesu klijenta i koje moraju biti jasno obelodanjene.

Prilikom pružanja usluge upravljanja portfoliom, investiciono društvo je dužno da postupa u skladu stavom 6. tačka 2) ovog člana.

Smatra se da investiciono društvo ne ispunjava svoje obaveze iz člana 176. ovog zakona ili stava 1. ovog člana kada plaća ili prima naknade, provizije, odnosno pruža ili dobija novčane ili nenovčane koristi u vezi sa pružanjem investicione usluge ili dodatne usluge, licu ili od strane lica koje nije klijent ili lice koje deluje za račun klijenta, izuzev kada je plaćanje ili korist:

- 1) namenjeno poboljšanju kvaliteta relevantne usluge koja se pruža klijentu; i
- 2) ne utiče na obavezu investicionog društva da deluje pravično, pošteno, u skladu s pravilima struke i u najboljem interesu klijenata.

Klijentu mora biti jasno obelodanjeno na iscrpan, tačan i razumljiv način, a pre početka pružanja investicione odnosno dodatne usluge, postojanje, priroda i iznos plaćanja ili koristi iz stava 8. ovog člana, ili ako se iznos ne može odrediti, način izračunavanja tog iznosa. Investiciono društvo, gde je to potrebno, obaveštava klijenta o mehanizmima za prenos na klijenta naknade ili provizije, novčane ili nenovčane koristi primljene u vezi sa pružanjem investicione ili dodatne usluge.

Stav 8. ovog člana ne primenjuje se na troškove koji su vezani za pružanje investicionih usluga, poput troškova držanja ili saldiranja, naknade regulatora ili pravnih troškova, a koji po svojoj prirodi ne mogu dovesti do sukoba sa obavezama investicionog društva da postupa pravično, pošteno i profesionalno u skladu sa najboljim interesima svojih klijenata.

Investiciono društvo koje pruža investicione usluge klijentima ne sme da nagrađuje i ocenjuje učinak zaposlenih na način koji je u suprotnosti sa njegovom obavezom da deluje u najboljem interesu klijenata. Naročito, ne sme imati mehanizme u obliku nagrade, prodajnih ciljeva ili drugih aranžmana koji podstiču zaposlene da preporučie određeni finansijski instrument malom investitoru ako investiciono društvo može da ponudi drugi finansijski instrument koji bi bolje ispunio potrebe klijenta.

Kada se investiciona usluga nudi zajedno sa drugom uslugom ili proizvodom kao delom paketa ili kao uslov istog paketa, investiciono društvo obaveštava klijenta da li je moguće zasebno kupiti pojedinačne komponente i za svaku komponentu priprema posebno evidenciju troškova i naknada.

Kada postoji verovatnoća da su rizici koji proizlaze iz takvog paketa ponuđenih malom investitoru drugačiji od rizika povezanih sa pojedinačnim komponentama, investiciono društvo pruža adekvatan opis različitih komponenti paketa, kao i promena u rizicima koji nastaju iz njihovog uzajamnog delovanja.

Izuzetno, u cilju zaštite investitora i integriteta tržišta, Komisija može propisati dodatne zahteve za investiciona društva koji moraju biti objektivno utemeljeni i srazmerni potencijalnim rizicima tržišta u Republici.

Komisija bez nepotrebnog odlaganja obaveštava Evropsku komisiju o svim zahtevima koje namerava da uvede u skladu sa stavom 14. ovog člana, a najmanje dva meseca pre datuma njihovog planiranog stupanja na snagu. U obaveštenju navodi i razloge za uvođenje zahteva. Svi takvi dodatni zahtevi ne ograničavaju, niti na drugi način utiču na prava investicionih društava iz propisa EU koji uređuju tržište finansijskih instrumenata. U roku od dva meseca od obaveštenja iz ovog stava,

Evropska komisija donosi mišljenje o proporcionalnosti i opravdanosti dodatnih zahteva.

Komisija podzakonskim aktom bliže uređuje:

- 1) uslove koje informacije moraju ispunjavati da bi bile poštene, jasne i da ne dovode u zabludu;
- 2) pojedinosti o sadržaju i formatu informacija za klijente u vezi sa kategorizacijom klijenata, investicionim društvima i njihovim uslugama, finansijskim instrumentima, troškovima i naknadama;
- 3) kriterijume za procenu skupa finansijskih instrumenata dostupnih na tržištu;
- 4) kriterijume za procenu ispunjavanja obaveza poštenog, pravičnog i profesionalnog ponašanja u najboljem interesu klijenata, za investiciona društva koja primaju podsticaje;
- 5) smernice za procenu i nadzor praksi unakrsne prodaje.

Akt Komisije iz stava 16. ovog člana naročito uzima u obzir:

- 1) prirodu usluga ponuđenih ili pruženih klijentu odnosno potencijalnom klijentu, uzimajući u obzir vrstu, predmet, veličinu i učestalost transakcija;
- 2) prirodu i obim ponuđenih ili razmatranih proizvoda, uključujući različite vrste finansijskih instrumenata;
- 3) da li je klijent ili potencijalni klijent mali ili profesionalni investitor ili, u slučaju iz st. 2, 3. i 4. ovog člana, određeni profesionalni investitor iz člana 194. ovog zakona.

Član 183.

Investiciona društva su dužna da obezbede i da dokažu Komisiji na njen zahtev da ~~zaposleni u investicionom društvu i druga~~ fizička lica koja pružaju usluge i obavljaju aktivnosti iz stava 2. ovog člana u ime i za račun investicionog društva, u svakom trenutku poseduju potrebna znanja i sposobnosti za obavljanje njihovih dužnosti u skladu sa čl. 177. i 180. ovog zakona i odgovarajućih akata Komisije.

Stav 1. ovog člana primenjuje se na fizička lica koja:

- 1) klijentima, odnosno potencijalnim klijentima pružaju investicione usluge i obavljaju investicione aktivnosti ili dodatne aktivnosti iz člana 2. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona;
- 2) pružaju informacije o finansijskim instrumentima, investicionim uslugama ili dodatnim uslugama investicionog društva, klijentima ili potencijalnim klijentima.

Investiciona društva odobravaju i nadgledaju sprovođenje sistema stalne edukacije lica iz stava 1. ovog člana u skladu sa složenošću i obimom njihovog posla i u cilju njihove adekvatne edukacije i unapređenja sposobnosti za obavljanje poslova iz čl. 177. i 180. ovog zakona.

Komisija utvrđuje i objavljuje koja su to minimalna znanja i sposobnosti potrebna za obavljanje različitih zadataka i poslova lica iz stava 1. ovog člana i objavljuje kriterijume za procenu tih znanja i sposobnosti.

Komisija je ovlašćena da organizuje edukativne kurseve i ispite za procenu znanja i sposobnosti iz stava 4. ovog člana.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, Komisija može priznavati kvalifikacije, diplome, uverenja, položene ispite i stručne licence koje su izdala druga lica, ukoliko

utvrdi da ona obezbeđuju minimalni nivo znanja i sposobnosti iz stava 4. ovog člana. Komisija objavljuje spisak kvalifikacija, diploma, uverenja, ispita i stručnih licenci koje priznaje.

Komisija podzakonskim aktom bliže uređuje:

- 1) na koja lica, usluge i aktivnosti se odredbe ovog člana primenjuju;
- 2) opseg i minimalni nivo znanja i sposobnosti koje zahteva;
- 3) kriterijume za procenu tih znanja i sposobnosti; i
- 4) postupak za priznavanje kvalifikacija, diploma, uverenja, položenih ispita i stručnih licenci koje su izdala druga lica.

**Sloboda pružanja investicionih usluga i vršenja investicionih aktivnosti
INVESTICIONIH DRUŠTAVA I KREDITNIH INSTITUCIJA KOJIMA SU DOZVOLU
DALI I NAD KOJIMA NADZOR VRŠE NADLEŽNI ORGANI DRUGE DRŽAVE
ČLANICE U SKLADU SA PROPISIMA EU**

Član 198.

Investiciona društva kojima su dozvolu dali i nad kojima nadzor vrše nadležni organi druge države članice u skladu sa propisima EU o tržištima finansijskih instrumenata i kreditne institucije u skladu sa propisima EU o pristupu delatnosti kreditnih institucija i prudencijalnom nadzoru kreditnih institucija, mogu slobodno da pružaju investicione usluge i/ili da obavljaju investicione aktivnosti i dodatne usluge na teritoriji Republike, pod uslovom da njihova dozvola predviđa te usluge i aktivnosti, a kad su u pitanju kreditne institucije – i pod uslovima koji su propisani zakonom kojim se uređuju kreditne institucije u Republici. Dodatne usluge se mogu pružati samo zajedno sa investicionim uslugama i/ili aktivnostima.

Investiciona društva i kreditne institucije iz stava 1. ovog člana mogu početi da pružaju investicione usluge i aktivnosti u Republici, kada Komisija od njihovog matičnog nadležnog organa označenog kao kontakt tačku u skladu sa propisima EU koji uređuju tržišta finansijskih instrumenata dobije podatke iz st. 4. i 5. ovog člana. Komisija objavljuje te podatke kada ih primi. Komisija je dužna da ove podatke koji se odnose na kreditnu instituciju bez odlaganja prosledi Narodnoj banci Srbije.

Svako investiciono društvo kojem je dozvolu za rad dala Komisija i nad kojim vrši nadzor u skladu sa ovim zakonom i kreditna institucija koja je dozvolu dobila u skladu sa zakonom kojim se uređuju kreditne institucije, mogu slobodno da pružaju investicione usluge i/ili obavljaju investicione aktivnosti, kao i dodatne usluge, na teritoriji druge države članice, pod uslovom da njihova dozvola predviđa te usluge i aktivnosti. Dodatne usluge se mogu pružati samo zajedno sa investicionim uslugama i/ili aktivnostima.

Svako investiciono društvo koje po prvi put namerava da pruža usluge ili aktivnosti na teritoriji druge države članice, ili koje namerava da promeni paletu usluga ili aktivnosti koje tako pruža odnosno obavlja, treba Komisiju da obavesti o sledećem:

- 1) o nazivu države članice u kojoj namerava da posluje;
- 2) poslovnom planu, u kome su posebno naznačene one investicione usluge i/ili aktivnosti i dodatne usluge koje namerava da pruža na teritoriji te države članice i da li namerava da to čini posredstvom vezanih zastupnika sa sedištem u Republici. Kada investiciono društvo namerava da koristi vezane zastupnike, dužno je da Komisiju obavesti o identitetu tih vezanih zastupnika.

Komisija sve informacije, uključujući imena vezanih zastupnika koje investiciono društvo namerava da koristi za pružanje investicionih usluga i aktivnosti u toj državi članici, u roku od mesec dana od njihovog prijema, prosleđuje nadležnom organu države članice domaćina određenog kao kontakt tačka u skladu sa propisima EU o tržištima finansijskih instrumenata. Investiciono društvo tada može početi da pruža odgovarajuće investicione usluge i aktivnosti u državi članici domaćinu.

U slučaju promene bilo kojih podataka dostavljenih u skladu sa ovim članom, investiciono društvo Komisiji dostavlja pisano obaveštenje o toj izmeni najmanje mesec dana pre njenog sprovođenja. Komisija o toj izmeni obaveštava nadležni organ države članice domaćina.

Svaka kreditna institucija koja namerava da pruža investicione usluge i aktivnosti kao i dodatne usluge u skladu sa stavom 3. ovog člana posredstvom vezanih zastupnika obaveštava Komisiju i Narodnu banku Srbije o imenima tih vezanih zastupnika.

Ako kreditna institucija namerava da koristi vezane zastupnike sa sedištem u Republici, na teritoriji države članice u kojoj namerava da pruža usluge, Komisija u roku od mesec dana od prijema svih informacija, obaveštava nadležni organ države članice domaćina koja je određena kao kontakt tačka u skladu sa propisima EU o tržištima finansijskih instrumenata, o imenima vezanih zastupnika koje kreditna institucija namerava da koristi za pružanje usluga u toj državi članici.

Investiciona društva i organizatori tržišta koji upravljaju MTP-om ili OTP-om, iz drugih država članica, mogu bez dodatnih zakonskih ili administrativnih zahteva uspostaviti odgovarajuće aranžmane u Republici, kako bi udaljenim korisnicima, članovima ili učesnicima sa sedištem u njihovim državama članicama omogućili pristup i trgovanje na tim tržištima.

Investiciona društva i organizatori tržišta koji upravljaju MTP-om ili OTP-om u Republici, mogu bez dodatnih zakonskih ili administrativnih zahteva uspostaviti odgovarajuće aranžmane u drugim državama članicama, kako bi udaljenim korisnicima, članovima ili učesnicima sa sedištem u Republici omogućili pristup i trgovanje na tim tržištima.

Investiciono društvo ili organizator tržišta koji upravljaju MTP-om ili OTP-om obaveštavaju Komisiju o aranžmanima u drugim državama članicama, koje Komisija u roku od mesec dana dostavlja nadležnom organu države članice u kojoj MTP ili OTP namerava da pruža te aranžmane.

Komisija, na zahtev nadležnog organa matične države članice MTP-a, i bez odlaganja, dostavlja imena udaljenih članova ili učesnika na MTP-u, sa sedištem u toj državi članici.

IX. TRANSPARENTNOST ZA MESTA TRGOVANJA, SISTEMATSKE INTERNALIZATORE I INVESTICIONA DRUŠTVA KOJA TRGUJU VAN REGULISANOG TRŽIŠTA

1. TRANSPARENTNOST ZA MESTA TRGOVANJA

Transparentnost pre transakcije za mesta trgovanja

Doprinosi Fondu

Član 257.

Član Fonda dužan je da plaća inicijalni, redovni i vanredni doprinos.

Društvo iz člana 251. ovog zakona je dužno da uplati inicijalni doprinos u iznosu od 5.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije.

Osnovicu za obračun redovnog doprinosa čine novčana sredstva i finansijski instrumenti zaštićenog malog investitora.

Maksimalni iznos redovnog doprinosa ne može biti veći od 5% poslovnih prihoda ostvarenih po osnovu investicionih usluga i aktivnosti i dodatnih usluga iz člana 251. stav 1. ovog zakona.

Minimalni iznos redovnog doprinosa člana Fonda obračunava se na osnovu prosečnog broja zaštićenih aktivnih malih investitora.

Agencija aktom utvrđuje visinu redovnog doprinosa i dostavlja ga na mišljenje Komisiji.

U slučaju kada sredstva Fonda nisu dovoljna za isplatu iznosa zaštićenih potraživanja ili druge namene utvrđene članom 255. stav 2. ovog zakona, Agencija može dopunska sredstva da obezbedi naplatom vanrednog doprinosa na osnovu odluke Agencije.

Osnovicu, način i rokove obračuna i naplate VANREDNOG doprinosa Agencija uređuje posebnim aktom.

Ako član Fonda ne uplati redovni i/ili vanredni doprinos, na iznos neuplaćenih doprinosa Agencija zaračunava zakonsku zateznu kamatu.

O svakom neurednom izmirenju obaveze po osnovu doprinosa člana Fonda, Agencija obaveštava nadležni organ koji prema tom članu Fonda preduzima odgovarajuće mere radi ispunjenja obaveze.

Sredstva uplaćena po osnovu doprinosa su nepovratna.

Period zabrane trgovanja za lice koje obavlja dužnosti rukovodioca

Član 290.

Licu koje obavlja dužnosti rukovodioca kod izdavaoca zabranjeno je da vrši transakcije za sopstveni račun ili za račun trećeg lica, neposredno ili posredno, u vezi sa vlasničkim ili dužničkim hartijama od vrednosti tog izdavaoca, izvedenim finansijskim instrumentima ili drugim finansijskim instrumentima koji su sa njima povezani, tokom perioda od 30 dana pre objave godišnjeg, polugodišnjeg ili kvartalnog finansijskog izveštaja koje je izdavalac u obavezi da objavi.

Izdavalac može da da pisanu dozvolu licu koje kod njega obavlja dužnosti rukovodioca da trguje za sopstveni račun ili za račun trećih lica tokom perioda zabrane trgovanja iz stava 1. ovog člana, samo:

- 1) zbog izuzetnih okolnosti, poput ozbiljnih finansijskih poteškoća koje zahtevaju trenutnu prodaju akcija, ceneći svaki pojedinačni slučaj;
- 2) zbog karakteristika trgovanja za transakcije koje se obavljaju prema programu ili su u vezi sa programom otkupa akcija od strane zaposlenih, programom štednje akcijama za članove uprave ili pravom na akcije, ili transakcije koje ne dovode do promene materijalnog interesa IZ hartije od vrednosti.

Komisija bliže propisuje okolnosti u kojima izdavalac može da odobri trgovanje tokom perioda zabrane trgovanja, uključujući okolnosti koje bi se smatrale vanrednim i vrste transakcija koje bi opravdale odobrenje trgovanja.

Delatnost**Član 306.**

CRHOV obavlja sledeće poslove:

- 1) vođenje registra finansijskih instrumenata;
- 2) otvaranje i vođenje računa finansijskih instrumenata;
- 3) vođenje registra založnog prava na finansijskim instrumentima;
- 4) vođenje i čuvanje elektronske evidencije o finansijskim instrumentima;
- 5) vođenje obračunskih novčanih računa članova CRHOV-a;
- 6) upis, ispis i sve promene na finansijskim instrumentima;
- 7) organizovanje i upravljanje sistemom za saldiranje, poslove kliringa i saldiranja na osnovu zaključenih transakcija sa finansijskim instrumentima i utvrđivanje stanja obaveza i potraživanja članova CRHOV-a i njihovih klijenata;
- 8) prenos finansijskih instrumenata i prava iz finansijskih instrumenata;
- 9) utvrđivanje i dodela jednoobraznih identifikacionih oznaka finansijskih instrumenata;
- 10) vođenje šifarnika vrsta finansijskih instrumenata;
- 11) poslove u vezi sa korporativnim radnjama izdavalaca finansijskih instrumenata;
- 12) poslove deponovanja akcija u vezi sa preuzimanjem akcionarskih društava;
- 13) obrazovanje i korišćenje garantnog fonda i drugi način smanjenja rizika u slučaju neizvršenja obaveza člana CRHOV-a;
- 14) učestvovanje u međunarodnim organizacijama koje se bave poslovima u vezi sa finansijskim instrumentima, kao i saradnja sa tim organizacijama;
- 15) druge poslove u skladu sa zakonom, uključujući aktivnosti koje su neophodne za obavljanje poslova određenih zakonom.

CRHOV ne može poveriti obavljanje svojih poslova drugom licu bez prethodne saglasnosti Komisije.

POSLOVI CRHOV-A IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NISU POVERENA JAVNA OVLAŠĆENJA U SKLADU SA ZAKONOM.

Saglasnost za imenovanje direktora i članova nadzornog odbora i zaposleni

Član 309.

CRHOV je dužan da od Komisije pribavi prethodnu saglasnost za imenovanje direktora i članova nadzornog odbora.

Prilikom davanja prethodne saglasnosti iz stava 1. ovog člana, Komisija shodno primenjuje standarde i procedure propisane odredbama čl. 114. i 119. ovog zakona koje uređuju uslove za izbor direktora i članova nadzornog odbora organizatora tržišta.

Zaposleni CRHOV-a ne mogu biti direktori, članovi nadzornog odbora niti zaposleni kod organizatora tržišta ili u investicionim društvima, kod članova CRHOV-a ili javnih društava IZDAVALACA ČIJE SU HARTIJE OD VREDNOSTI UKLJUČENE U TRGOVANJE NA REGULISANOM TRŽIŠTU, ODNOSNO MTP I OTP U REPUBLICI I za čije se finansijske instrumente vrši kliring i saldiranje kod CRHOV-a, odnosno za koje CRHOV vodi registar tih finansijskih instrumenata.

Na prava i obaveze zaposlenih u CRHOV-u primenjuju se opšti propisi o radnim odnosima.

Opšti akti i saglasnost Komisije

Član 310.

Opšti akti CRHOV-a su statut, pravila poslovanja, pravilnik o tarifi i drugi opšti akti kojima se uređuje poslovanje CRHOV-a.

Komisija daje prethodnu saglasnost na statut, pravila poslovanja i pravilnik o tarifi CRHOV-a i sve izmene tih akata u roku od 30 dana od dana prijema zahteva, a predloženi akt stupa na snagu po dobijanju saglasnosti Komisije.

CRHOV može donositi i druga pravila i procedure kojima bliže uređuje poslove iz svoje nadležnosti.

Komisija može povući saglasnost na statut, pravila poslovanja i pravilnik o tarifi CRHOV-a i naložiti CRHOV-u usvajanje tih akata.

Ako CRHOV ne usvoji statut, pravila poslovanja i pravilnik o tarifi koji Komisija naloži, Komisija može doneti taj akt.

Opšti akti iz st. 1. i 5. ovog člana objavljuju se na internet stranici CRHOV-a odmah nakon dobijanja saglasnosti ili donošenja.

Sastavni deo statuta su i pravila ponašanja direktora, članova nadzornog odbora i zaposlenih, koji sadrže odredbe o čuvanju poverljivih podataka i procedure čiji je cilj sprečavanje zloupotrebe poverljivih ili insajderskih informacija, a te procedure su u značajnoj meri iste kao i procedure koje se odnose na Komisiju i njene zaposlene i propisane su odredbama člana 344. ovog zakona.

Mandat

Član 331.

Predsednik i članovi Komisije se biraju na mandat od pet godina, sa mogućnošću ponovnog izbora.

Mandat predsednika i članova Komisije počinje danom objavljivanja odluke Narodne skupštine o njihovom izboru u "Službenom glasniku Republike Srbije", ako u odluci Narodne skupštine nije određen drugi datum početka mandata, a prestaje:

- 1) istekom vremena na koje su izabrani;
- 2) razrešenjem iz razloga predviđenih zakonom;
- 3) ostavkom.

~~U zavisnosti od razloga za prestanak mandata, mandat predsednika i članova Komisije prestaje:~~

~~1) danom objavljivanja odluke Narodne skupštine o prestanku funkcije, odnosno njihovom razrešenju u "Službenom glasniku Republike Srbije", ako u odluci Narodne skupštine nije određen drugi datum prestanka funkcije, u slučaju iz stava 2. tačka 2) ovog člana;~~

~~2) danom podnošenja ostavke Narodnoj skupštini u slučaju iz stava 2. tačka 3) ovog člana.~~

U ZAVISNOSTI OD RAZLOGA ZA PRESTANAK MANDATA, MANDAT PREDSEDNIKA I ČLANOVA KOMISIJE PRESTAJE:

1) U SLUČAJU ISTEKA VREMENA NA KOJE SU IZABRANI – DANOM OBJAVLJIVANJA ODLUKE NARODNE SKUPŠTINE O PRESTANKU MANDATA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE” , S TIM DA PREDSEDNIK I ČLANOVI KOMISIJE NASTAVLJAJU DA OBAVLJAJU FUNKCIJU DO IZBORA NOVOG PREDSEDNIKA, ODNOSNO ČLANOVA KOMISIJE;

2) U SLUČAJU RAZREŠENJA IZ RAZLOGA PREDVIĐENIH ZAKONOM - DANOM OBJAVLJIVANJA ODLUKE NARODNE SKUPŠTINE O NJIHOVOM RAZREŠENJU U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, AKO U ODLUCI NARODNE SKUPŠTINE NIJE ODREĐEN DRUGI DATUM PRESTANKA FUNKCIJE;

3) DANOM PODNOŠENJA OSTAVKE NARODNOJ SKUPŠTINI U SLUČAJU IZ STAVA 2. TAČKA 3) OVOG ČLANA.

Ukoliko predsedniku, odnosno članu Komisije, prestane funkcija pre isteka mandata, novi predsednik, odnosno član Komisije bira se na period do isteka mandata predsednika, odnosno člana kome je funkcija prestala.

Ukoliko predsedniku Komisije prestane funkcija pre isteka mandata, preostali članovi Komisije, u cilju nesmetanog rada i obavljanja poslova iz nadležnosti Komisije, mogu između sebe imenovati vršioca dužnosti predsednika a do izbora novog predsednika od strane Narodne skupštine.

Vršilac dužnosti predsednika ima ovlašćenja i nadležnosti predsednika Komisije iz ovog zakona i statuta Komisije.

O imenovanju lica iz stava 5. ovog člana Komisija bez odlaganja obaveštava nadležno radno telo za poslove finansija Narodne skupštine.

Nadležno radno telo za poslove finansija Narodne skupštine je dužno da u roku od 60 dana pre dana prestanka mandata predsednika i članova Komisije u slučaju iz stava 2. tačka 1) ovog člana, odnosno 60 dana od dana prestanka mandata u slučajevima iz stava 2. tač. 2) i 3) ovog člana, uputi predlog Narodnoj skupštini za izbor novog predsednika i članova Komisije.

Radni odnos predsednika i članova Komisije

Član 342.

Predsednik i članovi Komisije izborom na funkciju zasnivaju radni odnos u Komisiji na osnovu odluke Narodne skupštine o njihovom imenovanju i to u roku od 30 dana od dana objavljivanja te odluke u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim ukoliko su radni odnos u Komisiji zasnovali pre imenovanja na dužnost po drugom osnovu.

Predsednik i članovi Komisije radni odnos u Komisiji zasnivaju na određeno vreme, na period na koji su izabrani.

Predsednik Komisije radni odnos u Komisiji zasniva s punim radnim vremenom, a članovi Komisije radni odnos u Komisiji mogu zasnivati sa punim ili sa nepunim radnim vremenom.

~~—Predsedniku i članu Komisije koji su radni odnos u Komisiji zasnovali na osnovu odluke Narodne skupštine o njihovom imenovanju, tako zasnovan radni odnos prestaje u roku od 90 dana od dana prestanka mandata, u slučaju iz člana 331. stav 3. tačka 1) ovog zakona, odnosno danom prestanka mandata u slučaju iz člana 331. stav 3. tačka 2) ovog zakona. PREDSEDNIKU I ČLANU KOMISIJE KOJI SU RADNI ODNOS U KOMISIJI ZASNOVALI NA OSNOVU ODLUKE NARODNE SKUPŠTINE O NJIHOVOM IMENOVANJU, TAKO ZASNOVAN RADNI ODNOS PRESTAJE U ROKU OD 90 DANA OD DANA PRESTANKA OBAVLJANJA FUNKCIJE, U SLUČAJU IZ ČLANA 331. STAV 3. TAČKA 1) OVOG ZAKONA, ODNOSNO U ROKU OD 90 DANA OD DANA PRESTANKA MANDATA U SLUČAJU IZ ČLANA 331. STAV 3. TAČKA 2) OVOG ZAKONA, ODNOSNO DANOM PRESTANKA MANDATA U SLUČAJU IZ ČLANA 331. STAV 3. TAČKA 3) OVOG ZAKONA.~~

~~Izuzetno od odredbi stava 4. ovog člana, predsednik i članovi Komisije koji su radni odnos u Komisiji zasnovali pre imenovanja na funkciju po drugom osnovu, po prestanku mandata ostaju u radnom odnosu u Komisiji u skladu sa ugovorom o radu~~

~~kojim su zasnovali radni odnos.~~ IZUZETNO OD STAVA 4. OVOG ČLANA, PREDSEDNIK I ČLANOVI KOMISIJE KOJI SU RADNI ODNOS U KOMISIJI ZASNOVALI PRE IMENOVANJA NA FUNKCIJU PO DRUGOM OSNOVU, PO PRESTANKU MANDATA, ODNOSNO PO PRESTANKU OBAVLJANJA FUNKCIJE U SMISLU ČLANA 331. STAV 3. TAČKA 1) OVOG ZAKONA, OSTAJU U RADNOM ODNOSU U KOMISIJI U SKLADU SA UGOVOROM O RADU KOJIM SU ZASNOVALI RADNI ODNOS.

Saradnja sa nadležnim organima iz druge države članice i sa ESMA-om

Član 390.

Komisija je kontakt tačka u svrhu saradnje sa nadležnim organima iz drugih država članica i sa ESMA-om.

Komisija sarađuje sa nadležnim organima drugih država članica i pruža im pomoć kada je to potrebno radi obavljanja dužnosti propisanih u skladu sa ovim zakonom, odnosno propisom kojim se u pravni poredak države članice prenose odredbe propisa EU koji uređuju kako tržišta finansijskih instrumenata, tako i odredbe propisa EU koje uređuju prospekt koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude hartija od vrednosti ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu.

Saradnja iz stava 2. ovog člana obuhvata razmenu informacija i saradnju u istražnim ili nadzornim aktivnostima.

Komisija može da sarađuje sa nadležnim organima drugih država članica u cilju olakšavanja naplate novčanih kazni.

Komisija može da koristi svoja ovlašćenja u cilju saradnje, čak i u slučajevima kada određeno ponašanje koje je pod istragom ne predstavlja prekršaj neke odredbe propisa koji je na snazi u Republici.

Kada, uzimajući u obzir stanje na tržištu hartija od vrednosti u Republici, poslovanje mesta trgovanja, koje je uspostavilo mehanizme u Republici, postane veoma važno za funkcionisanje tržišta hartija od vrednosti i zaštitu investitora u Republici, Komisija i matični nadležni organ mesta trgovanja uspostavljaju srazmerne režime saradnje.

Odredbe stava 5. ovog člana shodno se primenjuju kada je Komisija matični nadležni organ mesta trgovanja.

Kada Komisija ima osnovane razloge za sumnju da je na teritoriji druge države članice došlo do radnji koje su u suprotnosti sa ovim zakonom ili propisom EU koji uređuje tržište finansijskih instrumenata, a koje su izvršili subjekti koji su predmet nadzora Komisije, o tome što detaljnije obaveštava nadležni organ druge države članice i ESMA-u.

Kada je Komisija obaveštena od strane nadležnog organa druge države članice da je došlo do činjenja koje je u suprotnosti sa odredbama propisa EU koji uređuje tržište finansijskih instrumenata, Komisija preduzima potrebne mere, obaveštava nadležni organ koji je uputio obaveštenje i ESMA-u o ishodu mera i u meri koliko je to moguće o značajnim događajima koji su se desili u međuvremenu.

Stav 8. ovog člana ne dovodi u pitanje nadležnost nadležnog organa koji je obaveštenje uputio.

Komisija obaveštava ESMA-u i druge nadležne organe o:

1) zahtevima za smanjenje veličine pozicije ili izloženosti u skladu sa članom 374. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

2) ograničenjima sposobnosti lica da sklapaju transakcije sa robnim derivatima u skladu sa članom 374. stav 1. tačka 16) ovog zakona.

Obaveštenje iz ~~stava 10.~~ STAVA 11. ovog člana sadrži, kada je to relevantno, podatke o: zahtevu, identitetu jednog ili više lica na koje se odnosi i razloge za njega, kao i svrhu uvedenih ograničenja, uključujući i lica o kojima je reč, finansijske instrumente, ograničenja veličine pozicije, odobrene izuzetke u vezi sa tim i razloge za to.

Obaveštenje iz ~~stava 10.~~ STAVA 11. ovog člana se šalje najmanje 24 sata pre nameravanog početka primene mera, a Komisija može, u izuzetnim okolnostima, kada nije moguće poštovati rok od najmanje 24 časa, izdati obaveštenje i u roku kraćem od navedenog.

Kada Komisija dobije obaveštenje iz ~~stava 10.~~ STAVA 11. ovog člana, može preduzeti mere u skladu sa članom 374. stav 1. tač. 15) ili 16) ovog zakona kada se uveri da je mera neophodna za postizanje cilja drugog nadležnog organa, u kom slučaju će o nameri preduzimanja takvih mera poslati obaveštenje u skladu sa ~~stavom 10.~~ STAVOM 11. ovog člana.

Kada se mera iz ~~stava 10.~~ STAVA 11. tač. 1) ili 2) ovog člana odnosi na energetske proizvode na veliko, Komisija obaveštava i Agenciju EU za saradnju energetskih regulatora (ACER) ustanovljenu uredbom EU kojom se osniva agencija za saradnju energetskih regulatora.

U vezi sa emisijom jedinica, Komisija sarađuje sa organima nadležnim za kontrolu spot i aukcijskih tržišta i nadležnim organima, upravljačima registara i drugim organima nadležnim za nadzor usklađenosti u skladu sa propisima EU, o uspostavljanju sistema za trgovanje emisijom jedinica gasova sa efektom staklene bašte, kako bi im se osigurao celovit pregled nad tržištem emisijom jedinica.

U vezi sa poljoprivrednim robnim derivatima, Komisija izveštava organe nadležne za sprovođenje nadzora, upravljanje i uređivanje fizičkih poljoprivrednih tržišta u skladu sa propisima EU kojim se ustanovljava zajednička organizacija tržišta poljoprivrednih proizvoda, i sa njima sarađuje.

Službeni registar propisanih informacija

Član 400.

Komisija je dužna da vodi Službeni registar propisanih informacija, kao i da njegov sadržaj objavljuje na internet stranici Komisije.

Službeni registar propisanih informacija iz stava 1. ovog člana sadrži sledeće registre:

1) registar izdavalaca kojima je Komisija odobrila objavljivanje prospekta za javnu ponudu hartija od vrednosti;

2) registar izdavalaca čiji su finansijski instrumenti uključeni u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno MTP u Republici;

3) registar ~~javnih društava~~ IZDAVALACA, uključujući podregistre:

(1) finansijskih izveštaja, godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja, bitnih informacija i propisanih podataka koje svako društvo dostavlja;

(2) izdavalaca koji su izdali finansijske instrumente, a Komisija je odobrila ponudu bez obaveze objavljivanja prospekta;

~~(3) imalaca značajnih/kvalifikovanih učešća u javnim društvima koji su dostavili informacije u skladu sa Glavom V ovog zakona~~ MALACA ZNAČAJNIH/KVALIFIKOVANIH UČEŠĆA KOD IZDAVALACA KOJI SU DOSTAVILI INFORMACIJE U SKLADU SA GLAVOM V OVOG ZAKONA;

~~(4) javnih društava koja ne ispunjavaju svoje obaveze iz Glave V ovog zakona ili akta Komisije i izrečene mere i sankcije~~ IZDAVALACA KOJI NE ISPUNJAVAJU SVOJE OBAVEZE IZ GLAVE V OVOG ZAKONA ILI AKTA KOMISIJE I IZREČENE MERE I SANKCIJE;

~~(5) društava kojima je prestalo svojstvo javnog društva~~ IZDAVALACA ČIJE SU HARTIJE OD VREDNOSTI ISKLJUČENE IZ TRGOVANJA NA REGULISANOM TRŽIŠTU;

4) registar datih i oduzetih saglasnosti investicionim društvima uključujući podregistre: saglasnosti na opšta akta, članove uprave, sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu, izrečenih mera i sankcija;

5) registre koji se vode u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom i zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove;

6) registar/registre izrečenih mera i sankcija;

7) registar koji se vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava.

Bližu sadržinu i način vođenja registara iz ovog člana propisuje Komisija.

Član 409.

Novčanom kaznom propisanom u skladu sa članom 104. ovog zakona kazniće se:

1) fizičko lice koje je odgovorno za neobjavljivanje ili neblagovremeno objavljivanje redovnih izveštaja ~~javnog društva~~ ZDAVAOCA iz čl. 71-79. i povremenih izveštaja javnog društva iz člana 80. i čl. 92-96. ovog zakona;

2) fizičko lice iz člana 81. st. 1. i 2. ovog zakona koje ne obavesti Komisiju o dostizanju, prelasku ili padu ispod pragova iz člana 80. stav 1. ovog zakona;

3) fizičko lice koje ne sastavi obaveštenje u skladu sa članom 89. stav 1. ovog zakona ili izostavi ili unese neistinitu neku informaciju;

4) fizičko lice ako obaveštenje iz člana 89. stav 1. ovog zakona ne dostavi u roku iz člana 90. stav 1. ovog zakona.

Član 410.

Novčanom kaznom od 10.000 do 3.000.000 dinara kazniće se pravno lice ako:

1) član CRHOV-a postupi suprotno odredbama člana 24. stav 3. ovog zakona u vezi sa postupkom namirenja;

2) pravno lice javno ponudi hartije od vrednosti za koje nije objavljen prospekt a da nisu bili ispunjeni uslovi za korišćenje izuzetka iz člana 36. stav 3. ovog zakona;

3) organizator tržišta uključi u trgovanje hartije od vrednosti za koje nije objavljen prospekt a da nisu bili ispunjeni uslovi za korišćenje izuzetka iz člana 36. stav 4. ovog zakona;

4) izdavalac ako kombinuje izuzetke protivno članu 36. stav 7. ovog zakona;

~~5) organizator tržišta ako uključi u trgovanje akcije za koje nije objavljen prospekt usled kombinovanja izuzetaka protivno članu 36. stav 7. ovog zakona~~ ORGANIZATOR TRŽIŠTA AKO UKLJUČI HARTIJE OD VREDNOSTI NA

REGULISANO TRŽIŠTE, UKOLIKO PRE NJIHOVOG UKLJUČENJA NIJE OBJAVLJEN VALIDAN PROSPEKT, OSIM U SLUČAJEVIMA PROPISANIM ODREDBAMA OVOG ZAKONA, A U SKLADU SA ČLANOM 37. STAV 2. OVOG ZAKONA;

6) finansijski posrednik plasira hartije od vrednosti za koje nije objavljen prospekt a da nisu bili ispunjeni uslovi za korišćenje izuzetka suprotno članu član 39. stav 2. ovog zakona;

7) pravno lice proda nekvalifikovanom investitoru nevlasničke hartije od vrednosti kojima se, shodno objavljenom prospektu, trguje samo na regulisanom tržištu odnosno posebnom segmentu tog tržišta na kome trguju samo kvalifikovani investitori, suprotno članu član 39. stav 4. ovog zakona;

8) izdavalac nakon odobrenja dokumenta o registraciji utvrdi novu značajnu činjenicu, bitnu grešku ili bitnu nepreciznost u vezi sa informacijama sadržanim u dokumentu o registraciji, koja može da utiče na procenu hartija od vrednosti a ne podnese Komisiji u skladu sa članom 44. stav 3. ovog zakona na odobrenje dopunu dokumenta o registraciji, najkasnije istovremeno sa dokumentom o hartijama od vrednosti i skraćenim prospektom;

9) izdavalac, nakon odobrenja, dokumenta o registraciji ne učini isti dostupnim javnosti u skladu sa članom 44. stav 6. ovog zakona;

10) pravno lice sa svojstvom odgovornog lica za sadržaj prospekta, a prospekt ili skraćeni prospekt sadrže pogrešne, netačne ili podatke koji dovode u zabludu odnosno u kome su izostavljene bitne činjenice u skladu sa članom 45. st. 1. i 2. ovog zakona;

11) pravno lice sa svojstvom odgovornog lica za pogrešne, netačne informacije ili podatke koji dovode u zabludu odnosno u kome su izostavljene bitne činjenice navedene u dokumentu o registraciji ili univerzalnom dokumentu u slučaju iz člana 45. st. 5. i 6. ovog zakona;

12) lice odgovorno za sadržaj oglasne poruke objavi oglas u vezi sa javnom ponudom hartija od vrednosti i/ili uključenjem u trgovanje na regulisano tržište suprotno odredbama člana 56. st. 1–6. ovog zakona;

13) izdavalac ne sačini i Komisiji ne podnese na odobrenje dodatak prospektu u skladu sa članom 57. st. 1. i 2. ovog zakona;

14) izdavalac odnosno ponuđač ako otpočne javnu ponudu hartija od vrednosti pre objavljivanja prospekta, suprotno članu 60. stav 1. ovog zakona;

15) izdavalac odnosno ponuđač ako upis i uplatu hartija od vrednosti ugovori suprotno članu 61. st. 1. i 2. ovog zakona;

16) investiciono društvo ili kreditna institucija ako upis i prijem uplate hartija od vrednosti vrši suprotno članu 61. stav 3. ovog zakona;

17) izdavalac, odnosno ponuđač ne objavi odnosno ne dostavi Komisiji objavljen izveštaj o ishodu javne ponude u roku i na način iz člana 62. st. 1–3. ovog zakona;

18) izdavalac odnosno ponuđač ako CRHOV-u ne podnese zahtev u skladu sa članom 63. stav 1. ovog zakona ili ako organizatoru tržišta ne podnese zahtev u skladu sa članom 64. stav 1. ovog zakona;

19) CRHOV ako ne obavesti Komisiju o upisu i prenosu hartija od vrednosti na račune finansijskih instrumenata zakonitih imalaca u skladu sa članom 63. stav 3. ovog zakona;

20) organizator tržišta ako ne objavi obaveštenje iz člana 64. stav 2. ovog zakona odnosno ako ne pošalje primerak tog obaveštenja Komisiji;

21) izdavalac, ponuđač ili lice koje traži uključenje u trgovanje na regulisano tržište ako Komisiji ne dostavi obaveštenje iz člana 65. stav 1. ovog zakona ili ne dostavi to obaveštenje u rokovima iz st. 2. i 3. ovog člana;

22) izdavalac ili ponuđač koji nudi hartije od vrednosti u skladu sa izuzecima propisanim odredbama člana 36. stav. 3. ovog zakona, ako investitorima ne stavi na raspolaganje informacije u skladu sa članom 65. stav 4. ovog zakona;

23) izdavalac iz strane zemlje ako suprotno članu 66. stav 1. ovog zakona javno ponudi odnosno zatraži uključanje u trgovanje hartija od vrednosti na teritoriji u Republici;

24) organizator tržišta ako suprotno članu 66. stav 1. ovog zakona uključi u trgovanje hartije od vrednosti izdavaoca iz strane zemlje;

25) pravno lice koje obavlja reviziju postupi suprotno odredbama člana 77. st. 1. i 2. ovog zakona;

26) pravno lice koje obavlja reviziju postupi u istoj godini obavi i reviziju finansijskih izveštaja društva i pruži mu konsultantske usluge suprotno članu 77. stav 3. ovog zakona;

27) pravno lice koje obavlja reviziju ne dostavi Komisiji mišljenje iz člana 77. stav 7. ovog zakona;

28) pravno lice koje obavlja reviziju Komisiji ne dostavi zatražena dodatna obaveštenja u vezi sa izvršenom revizijom, u roku koji mu Komisija ostavi u skladu sa članom 77. stav 8) ovog zakona;

29) izdavalac ne postupi u skladu sa članom 77. stav 11. ovog zakona;

30) market mejker ne dostavi obaveštenje Komisiji u skladu sa članom 87. st. 5. i 6. ovog zakona;

31) organizator tržišta koji ne uspostavi efikasne sisteme, postupke i mehanizme koji se odnose na sisteme trgovanja, u skladu sa članom 127. stav 1. ovog zakona;

32) organizator tržišta ukoliko ne postupi u skladu sa članom 127. stav 2. ovog zakona;

33) izdavalac ukoliko ne obavesti organizatora regulisanog tržišta na kojem su njegove akcije uključene u trgovanje o upisu u Registar privrednih subjekata odluke o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta, u skladu sa članom 133. stav 4. ovog zakona;

~~34) izdavalac ako ne obavesti Komisiju u kojim je državama članicama uspostavila mehanizme iz člana 134. st. 7. i 8. ovog zakona~~ ORGANIZATOR TRŽIŠTA AKO NE OBAVESTI KOMISIJU U KOJIM JE DRŽAVAMA ČLANICAMA USPOSTAVIO MEHANIZME IZ ČLANA 134. STAV 8. OVOG ZAKONA;

35) organizator tržišta ako ne obezbedi sisteme i postupke za redovno praćenje usklađenosti njihovih članova ili učesnika sa njihovim pravilima, u skladu sa članom 135. stav 1. ovog zakona;

36) organizator tržišta ako naplaćuje naknade za usluge i poslove koje obavlja preko maksimalnih iznosa propisanih pravilnikom o tarifi organizatora tržišta u skladu sa članom 136. stav 4. ovog zakona;

37) APA ukoliko ne obezbedi i ne održava mere, mehanizme i sisteme na način propisan članom 145. stav 3. ovog zakona;

38) CTP ukoliko ne obezbedi i ne održava mere, mehanizme i sisteme na način propisan članom 146. stav 5. ovog zakona;

39) ARM ukoliko ne obezbedi i ne održava mere, mehanizme i sisteme na način propisan članom 147. stav 2. ovog zakona;

40) investiciono društvo koje suprotno odredbi člana 154. stav 1. ovog zakona ne podnese prijavu za upis u Registar privrednih subjekata;

41) investiciono društvo koje naplaćuje naknade za usluge i aktivnosti koje obavlja suprotno odredbama člana 155. stav 3. ovog zakona;

42) investiciono društvo koje suprotno članu 159. stav 2. ovog zakona ne dostavi Komisiji sve potrebne podatke;

43) investiciono društvo koje ne obavesti Komisiju u skladu sa članom 163. stav 8. ovog zakona;

44) investiciono društvo koje se bavi algoritamskim trgovanjem koje ne uspostavi efikasne sisteme i načine kontrole rizika u skladu sa članom 172. stav 1. ovog zakona;

45) investiciono društvo ne postupa u skladu sa odredbama člana 172. stav 4. ovog zakona koje se odnose na evidenciju naloga kao i na zahtev Komisije na stavljanje istih na raspolaganje;

46) investiciono društvo koje se bavi algoritamskim trgovanjem ne ispunjava obaveze u skladu sa odredbama člana 172. stav 5. ovog zakona u vezi sa strategijom održavanja tržišta;

47) investiciono društvo nema uspostavljene efikasne sisteme i načine kontrole i ne postupa u skladu sa odredbama člana 172. st. 7. i 9. ovog zakona u vezi sa pružanjem direktnog elektronskog pristupa mestu trgovanja;

48) investiciono društvo ne ispunjava odredbe iz člana 172. stav 10. ovog zakona o obaveštavanju Komisije;

49) investiciono društvo postupi suprotno odredbama člana 172. stav 13. ovog zakona u vezi vođenja evidencija;

50) investiciono društvo i organizator tržišta ne postupa u skladu sa odredbama člana 173. stav 1. ovog zakona u vezi sa upravljanjem MTP-om ili OTP-om;

51) investiciono društvo ne dostavi Komisiji detaljan opis funkcionisanja MTP-a ili OTP-a u skladu sa odredbama člana 173. stav 5. ovog zakona;

52) investiciono društvo i organizator tržišta koji upravlja MTP-om izvršava naloge klijenata suprotno odredbama člana 174. stav 6. ovog zakona;

53) investiciono društvo ili organizator tržišta koji upravlja OTP-om ukoliko ne ispunjava sve zahteve iz člana 175. ovog zakona;

54) investiciono društvo ne postupi u skladu sa odredbama člana 176. ovog zakona u vezi sprečavanja sukoba interesa i nanošenja štete interesima klijenta;

55) investiciono društvo koje kreira finansijske instrumente ne postupa u skladu sa odredbama člana 177. stav 2. ovog zakona;

56) investiciono društvo koje prilikom pružanja usluge davanja investicionog saveta ili usluge upravljanja portfolijima ne prikupi podatke o znanju i iskustvu klijenta u skladu sa odredbama člana 180. stav 1. ovog zakona;

57) investiciono društvo ne prikupi podatke o znanju i iskustvu klijenta kome ne pruža uslugu investicionog savetovanja i portfolio menadžera u skladu sa članom 180. stav 3. ovog zakona;

58) investiciono društvo ne upozori klijenta u slučaju iz člana 180. st. 5. i 6. ovog zakona;

59) investiciono društvo koje suprotno odredbi člana 183. stav 1. ovog zakona ne dokaže Komisiji na njen zahtev da zaposleni u investicionom društvu i druga fizička lica koja pružaju usluge i obavljaju aktivnosti iz člana 183. stav 2. ovog zakona u ime i za račun investicionog društva, u svakom trenutku poseduju potrebna znanja i sposobnosti za obavljanje njihovih dužnosti;

60) investiciono društvo koje suprotno odredbi člana 183. stav 3. ovog zakona ne odobrava i ne nadgleda sprovođenje sistema stalne edukacije;

61) investiciono društvo koje ne izvršava naloge po najpovoljnijim uslovima u skladu sa članom 186. st. 1– 3. ovog zakona;

62) mesto trgovanja i sistematski internalizatori i sva mesta izvršenja koja ne pružaju informacije u skladu sa članom 186. stav 5. ovog zakona;

63) investiciono društvo koje ne ustanovi i ne sprovede efikasne mehanizme i procedure za izvršavanje naloga klijenata i postizanje najboljih efekata u skladu sa članom 186. stav 6. ovog zakona;

64) investiciono društvo koje suprotno članu 186. stav 10. ovog zakona pre izvršenja naloga van mesta trgovanja ne dobije prethodnu izričitu saglasnost klijenta;

65) investiciono društvo koje ne izvrši obavezu objavljivanja u skladu sa članom 186. stav 12. ovog zakona;

66) investiciono društvo koje ne postupa u skladu sa članom 186. stav 13. ovog zakona;

67) investiciono društvo koje postupa sa nalogima klijenata suprotno članu 187. st. 1–3. ovog zakona;

68) investiciono društvo koje odbije izvršenje naloga klijenta suprotno članu 188. stav 2. ovog zakona;

69) investiciono društvo koje ne obavesti Komisiju u skladu sa članom 188. stav 4. ovog zakona;

70) investiciono društvo koje ne izda potvrdu o izvršenju transakcija u skladu sa članom 189. stav 1. ovog zakona;

71) profesionalni investitor koji ne obavesti investiciono društvo u skladu sa članom 191. stav 2. ovog zakona;

72) investiciono društvo koje suprotno članu 191. stav 3. ovog zakona ne preduzme odgovarajuće mere kada ustanovi da neki klijent ne pripada početno utvrđenoj kategoriji profesionalnog investitora;

73) investiciono društvo koje ne obavesti profesionalnog investitora u skladu sa članom 192. stav 3. ovog zakona;

74) investiciono društvo koje ne obavesti profesionalnog investitora u skladu sa članom 192. stav 4. ovog zakona;

75) investiciono društvo koje u slučaju promene podataka dostavljenih u skladu sa članom 198. ovog zakona, ne obavesti Komisiju u skladu sa članom 198. stav 6. ovog zakona;

76) kreditna institucija koja suprotno članu 198. stav 7. ovog zakona ne obaveštava Komisiju o imenima vezanih zastupnika;

77) investiciono društvo ili organizator tržišta koji upravlja MTP-om ili OTP-om, a koji ne obavesti Komisiju u skladu sa članom 198. stav 11. ovog zakona;

78) investiciono društvo koje ne dostavi pisano obaveštenje u skladu sa članom 199. stav 19. ovog zakona;

79) pravno lice koje vrši oglašavanje, reklamiranje, obuke za trgovanje preko elektronskih platformi za trgovanje kao i druge oblike promovisanja usluga inostranih investicionih društava ili organizatora trgovanja, bez dozvole za rad Komisije suprotno članu 203. stav 4. ovog zakona;

80) investiciono društvo koje ne izračunava iznos kapitala, rizike i izloženost na način koji je propisan aktom Komisije, u skladu sa članom 211. stav 2. ovog zakona;

81) investiciono društvo koje ne dostavi mesečni izveštaj u formi i u roku, u skladu sa članom 224. stav 1. ovog zakona;

82) investiciono društvo koje ne dostavi godišnji finansijski izveštaj i izveštaj nezavisnog revizora u skladu sa članom 224. stav 3. ovog zakona;

83) organizator tržišta ili investiciono društvo koje upravlja mestom trgovanja ne objavljuje podatke u skladu sa članom 229. stav 1. i članom 230. stav 1. ovog zakona;

84) organizator tržišta ili investiciono društvo koje upravlja mestom trgovanja odloži objavljivanje podataka o transakcijama bez prethodnog odobrenja Komisije u skladu sa članom 231. stav 3. ovog zakona;

85) član Fonda ako ne dostavlja mesečne izveštaje kao i sve druge podatke koji Agenciji mogu biti potrebni za obavljanje njenih zakonom utvrđenih poslova, na propisani način i u propisanim rokovima u skladu sa članom 266. stav 1. ovog zakona;

86) član Fonda ako klijentima i zainteresovanim licima ne pruži informacije u vezi sa sistemom za zaštitu investitora utvrđene ovim zakonom, u skladu sa članom 267. st. 1–4. ovog zakona;

87) CRHOV ako naplati članarine i naknade u iznosu većem od propisanog Pravilnikom o tarifi iz člana 312. stav 1. ovog zakona;

88) CRHOV postupi suprotno odredbama člana 313. ovog zakona u vezi sa prijemom u CRHOV-u;

89) CRHOV postupi suprotno odredbama člana 322. ovog zakona u vezi sa izveštavanjem;

90) CRHOV ne omogući vršenje nadzora u skladu sa odredbama čl. 323. i 324. ovog zakona;

91) pravno lice koje ne dostavi podatke, dokumenta i pismene izjave od značaja za nadzor na zahtev Komisije u skladu sa članom 355. stav 2. ovog zakona;

92) investiciono društvo, organizator tržišta, pružalac usluga dostave podataka, kreditna institucija u pogledu investicionih usluga ili aktivnosti i dodatnih usluga, kao i drugi poslodavac koji obavlja delatnost koja je registrovana za svrhe finansijskih usluga ne postupi u skladu sa članom 360. stav 3. ovog zakona;

93) pravno lice koje ne dostavi podatke od značaja za nadzor u skladu sa članom 361. stav 1. ovog zakona.

Član 411.

Novčanom kaznom od 2.000 do 200.000 dinara kazniće se fizičko lice ako:

1) fizičko lice proda nekvalifikovanom investitoru nevlasničke hartije od vrednosti kojima se, shodno objavljenom prospektu, trguje samo na regulisanom tržištu odnosno posebnom segmentu tog tržišta na kome trguju samo kvalifikovani investitori iz člana 39. stav 4. ovog zakona;

2) je fizičko lice sa svojstvom odgovornog lica za sadržaj prospekta a prospekt ili skraćeni prospekt sadrže pogrešne, netačne ili podatke koji dovode u zabludu odnosno u kome su izostavljene bitne činjenice iz člana 45. st. 1. i 2. ovog zakona;

3) fizičko lice ukoliko ne obavesti i ne podnese zahtev za davanje prethodne saglasnosti za sticanje i smanjenje procenta kvalifikovanog učešća navodeći sve podatke u skladu sa članom 120. st. 1. i 2. ovog zakona;

4) fizičko lice ukoliko obavljanje usluga dostave podataka kao redovne delatnosti ili posla bez prethodne dozvole Komisije ukoliko je u suprotnosti sa članom 140. stav 1. ovog zakona;

5) član organa uprave investicionog društva, za koje se smatra da je veliko u smislu njegove veličine, unutrašnje organizacije i prirode, obima i složenosti poslovanja, ukoliko funkciju obavlja suprotno ograničenjima iz odredbe člana 156. stav 6. ovog zakona;

6) član organa uprave investicionog društva koji suprotno članu 159. stav 1. ovog zakona obavlja dužnost bez saglasnosti Komisije;

~~7) fizičko lice koje postupa suprotno odredbama člana 160. ovog zakona o sticanju kvalifikovanog učešća;~~

8) fizičko lice koje suprotno odredbama člana 161. ovog zakona stekne i uveća bez odobrenja Komisije kvalifikovano učešće u investicionom društvu;

9) fizičko lice koje suprotno članu 184. stav 1. ovog zakona obavlja usluge i aktivnosti iz člana 2. stav 1. tačka 2) podtač. (1)-(5) ovog zakona a ne poseduje dozvolu za obavljanje tih usluga i aktivnosti;

10) profesionalni investitor koji ne obavesti investiciono društvo u skladu sa članom 191. stav 2. ovog zakona;

11) lice koje pruža investicione usluge i aktivnosti ili dodatne usluge, na teritoriji Republike, ne posluje u skladu sa zakonom i ne poseduje odgovarajuću dozvolu Komisije, u skladu sa članom 203. stav 1. ovog zakona;

12) obavlja poslove iz člana 203. stav 4. ovog zakona;

13) fizičko lice koje ne dostavi podatke, dokumenta i pismene izjave od značaja za nadzor na zahtev Komisije u skladu sa članom 355. stav 2. ovog zakona;

14) fizičko lice koje ne dostavi podatke od značaja za nadzor u skladu sa članom 361. stav 1. ovog zakona;

15) subjekt nadzora fizičko lice koje onemogućiti sprovođenje neposrednog nadzora u skladu sa članom 365. st. 1-5. ovog zakona.

Član 418.

Odredbe člana 1. stav 3. tačka 4), stav 4. tačka 3) i stav 5, člana 3. stav 3, člana 10. st. 6–8, člana 55a, člana 72, člana 86, člana 96. st. 6–8, člana 97. stav 12, člana 98. stav 5, člana 99. st. 4–10, člana 100, člana 101, člana 105, člana 106. stav 7, ~~člana 115. stav 10~~ ČLANA 115. STAV 12, člana 127. st. 7, 9, 11. i 19, člana 128, člana 130. stav 2. tač. 3), 4), 7), 8), 9) i 10) i stav 3, člana 132. st. 5. i 6, člana 135. stav 3, člana 139. stav 3, ~~člana 140. stav 2.~~ ČLANA 140. STAV 3. tač. 2) i 3) i st. 4. i 6, člana 141. stav 3, člana 146, člana 147, ~~člana 149. stav 2. tačka 2)~~ stav 5 ČLANA 149. STAV 2. TAČKA 2) I STAV 6, člana 153. stav 4, člana 156. st. 9. i 15, člana 169. stav 4, ~~člana 170. stav 6.~~ ČLANA 170. STAV 8, člana 172. stav 2, člana 173. st. 6–8, člana 179. stav 15, člana 194. stav 5, člana 195. st. 2. i 3, člana 196. st. 4 –6. i 8, člana 197. stav 6, člana 198, člana 199, člana 200. stav 1, člana 201. st. 1–6, čl. 202, 204, 205, 206, 207, 208, člana 225. stav 2, čl. 241, 242, 252, 253, člana 256. stav 2. tač. 5), 6) i 7), člana 267. st. 3. i 4, člana 383. st. 8–11, člana 387. st. 4. i 5, čl. 388, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398. i 399. ovog zakona primenjuju se od dana prijema Republike u EU.

SAMOSTALNE ODREDBE PREDLOGA ZAKONA

ČLAN 41.

POSTUPAK PO ZAHTEVU ZA UPIS ZALOŽNOG PRAVA PREDAT CENTRALNOM REGISTRU, DEPOU I KLIRINGU HARTIJA OD VREDNOSTI PO KOME NIJE IZVRŠEN UPIS U REGISTAR ZALOŽNOG PRAVA DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, ZAVRŠIĆE SE U SKLADU SA ODREDBAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BROJ 129/21) I PRAVILA POSLOVANJA CENTRALNOG REGISTRA, DEPOA I KLIRINGA HARTIJA OD VREDNOSTI 10 BROJ 2/12-3 OD 27. APRILA 2012. GODINE, ZAKLJUČNO SA IZMENAMA I DOPUNAMA 10 BROJ 2-10/13-2 OD 8. APRILA 2025. GODINE.

POSTUPAK PRISVAJANJA, ODNOSNO STICANJA PRAVA SVOJINE NA FINANSIJSKOM INSTRUMENTU NA KOME JE UPISANO ZALOŽNO PRAVO U REGISTAR ZALOŽNOG PRAVA PRE DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA ZAVRŠIĆE SE U SKLADU ZAKONOM O TRŽIŠTU KAPITALA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BROJ 129/21) I PRAVILIMA POSLOVANJA CENTRALNOG REGISTRA, DEPOA I KLIRINGA HARTIJA OD VREDNOSTI 10 BROJ 2/12-3 OD 27. APRILA 2012. GODINE, ZAKLJUČNO SA IZMENAMA I DOPUNAMA 10 BROJ 2-10/13-2 OD 8. APRILA 2025. GODINE.

ČLAN 42.

CENTRALNI REGISTAR, DEPO I KLIRING HARTIJA OD VREDNOSTI ĆE ZABELEŽBE IZ ČLANA 7. OVOG ZAKONA POČETI DA OBJAVLJUJE NA SVOJOJ INTERNET STRANICI NAJKASNIJE PO ISTEKU 18 MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, ZA ZALOŽNA PRAVA UPISANA U REGISTAR ZALOŽNOG PRAVA NAKON STVARANJA TEHNIČKIH USLOVA ZA OBJAVLJIVANJE OVIH ZABELEŽBI.

ČLAN 43.

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VREDNOSTI ĆE DONETI PROPISE KOJI UREĐUJU POTREBNE PODATKE, NAČIN DOSTAVLJANJA I NJIHOVO OBJAVLJIVANJE ZA IZDAVAOCE ČIJE HARTIJE OD VREDNOSTI SU UKLJUČENE

NA MTP ILI OTP U ROKU OD TRI MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 44.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa – VLADA
 Obradivač – MINISTARSTVO FINANSIJA

 2. Naziv propisa –
 PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA
 DRAFT LAW AMENDING THE LAW ON CAPITAL MARKET

 3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum): NE USKLAĐUJE SE
 - a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
 - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
 - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

 4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije: NE USKLAĐUJE SE
 - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
 - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
 - d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

 5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).
- NE POSTOJE PROPISI SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST
6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?
 NISU, S OBZIROM DA NE POSTOJE PROPISI SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST.

 7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?
 NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

PREDLOG ZAKONA NIJE BIO PREDMET KONSULTACIJA SA EVROPSKOM KOMISIJOM.